

Indhold.

Lagtingets Medlemmer.	Side
I. Forslag til Lov om Mark og Vejfred	1.
II. Sagen angaaende Ansættelse af en Læge i Thorshavn.....	6.
III. Forslag til Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning	10.
IV. Lov om Pasning af Dampkedler	29.
V. Andragende om Pensioner til fhv. Lærere	32.
VI. Instruks for Karantænebetjente.....	34.
VII. Andragende om Deling af de forenede Sognes Kommune paa Østerø.....	41.
VIII. Andragende om Statstilskud til en Lærerinde ved Vaag Skole (N.).....	43.
IX. Andragende om Statstilskud til en Skolestue i Tjørnevig	44.
X. Fartplan for den lokale Dampskibsfart.....	46.
XI. Forslag til Sundhedsvedtægter	48.
XII. De af Amtmanden ene afgjorte Sager	54.
XIII. Forhandling angaaende Opførelse af ny Kirker	56.
XIV. Sagen angaaende Ændringer i Lagtingsloven	61.
XV. Andragende om Ændringer i Loven om Sønsering.....	62.
XVI. Andragende om Adskillelse af Bø og Hange	64.
XVII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender	65.
XVIII. Andre Vedtagelser:	
1. Angaaende Decision af Regnskaber	74.
2. Angaaende Udgivelse af en trykt Lagtingsberetning	74.
3. Angaaende en Retssag om Tiende af Havre	74.
4. Anbefaling til Understøttelse til at besøge en Landbrugsskole.....	75.
5. Angaaende det Hansenske Logats Renter	75.
6. Angaaende Fordeling af Pensionsbyrden til fhv. Lærere	76.
7. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparckasse.....	76.

Tillæg.

A. Love og Anordninger, udkomne mellen. Lagtingssamlingerne 1895 og 1896...	77.
B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget	77.

LØGTINGS- TIDINDI

1896

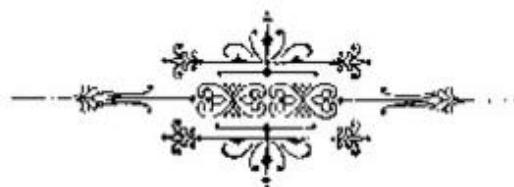
Adm. Clitay

BERETNING

OM

LAGTINGSSAMLINGEN

1896.

77

THORSHAVN.

TRYKT I FÆRH AFSTIENDELS BOKTRYKKERI.

1897.

32.8854

1896

end. 3

05. 07. 77

FØROYA LANDSBÓKASAVN

Lagtinget aabnedes den 29de Juli.

Medlemmer.

Amtmand Lorentz Høyer Buchwaldt (R.).
Provst Jens Christian Evensen (R.).

* * *

For Nordøernes Præstegæld:
Købmand Johan Christian Djurhuus,
Syssemand Clement Olsen.

For Østerø Præstegæld:
Kongsbonde Christian Jacobsen,
Skolelærer Gregers Joensen,
Skolelærer Joen Poulsen,
Købmand Magnus Poulsen.

For Nordstrømø Præstegæld:
Kongs- og Odelsbonde Ole Jacobsen,
Exam. jur. Søren Emil Müller.

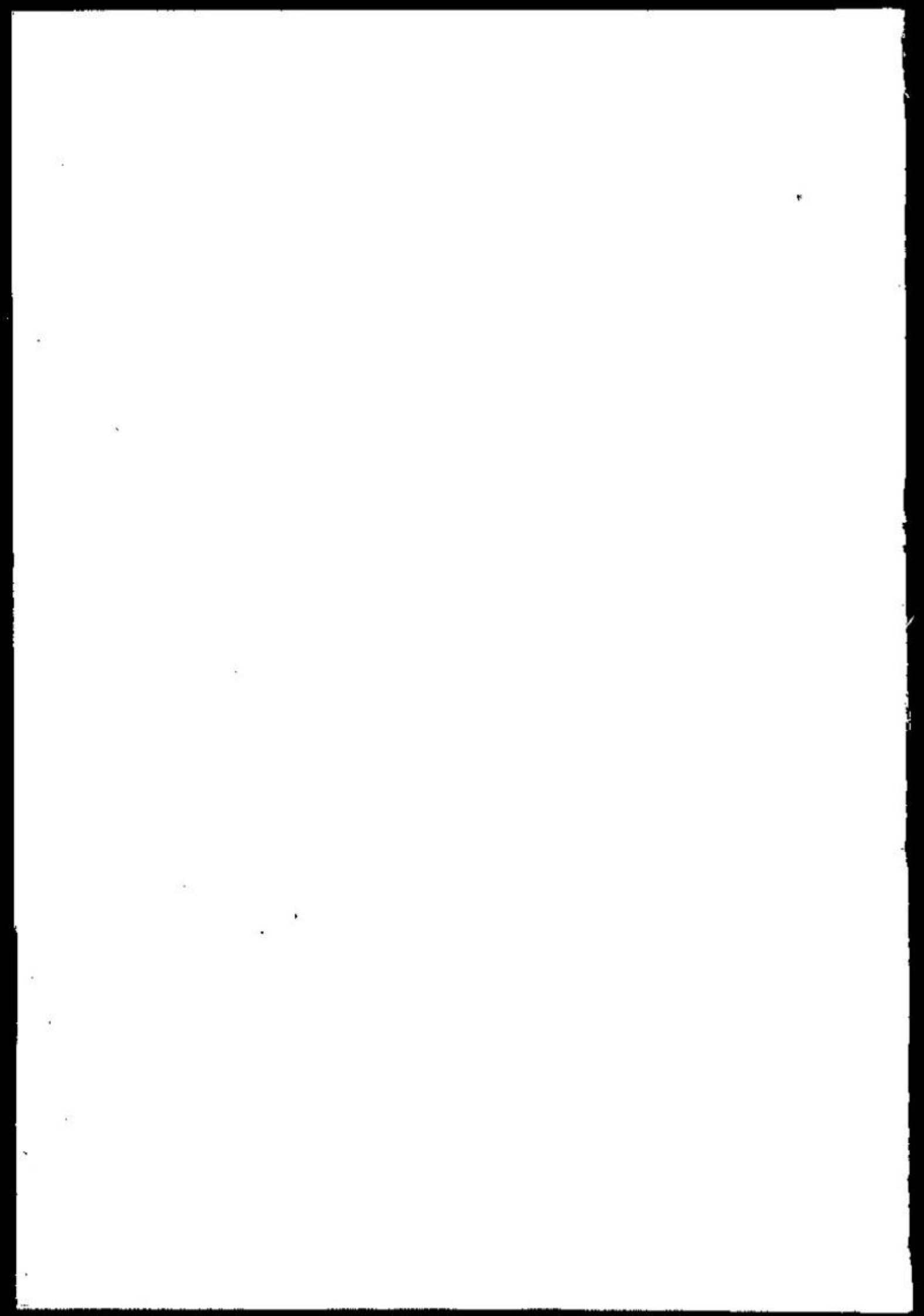
For Sydstrømø Præstegæld:
Købmand Knok Daniel Bærentsen,
Apoteker Olaf Finsen,
Maler Dione Isaksen,
Boghandler Poul Niclasen.

For Vaagø Præstegæld:
Odelsbonde Michel Danielsen,
Købmand Daniel Niclasen.

For Sandø Præstegæld:
Kongsbonde Johan Michael Hentze,
Sognepræst Fredrik Petersen.

For Suderø Præstegæld:
Skolelærer Poul Næs,
Odelsbonde Johan Henrik Schrøter (Jespersen).

Til Sekretærer valgtes: Joensen og J. Poulsen.

I. Udkast til Lov om Mark- og Vejfred.

Den 15de August fremlagdes følgende Andragende fra Lagtingsmand Isaksen:

Uagtet Respekten for Ejendomsrettens Ukrænkelighed i de senere Aar, i det mindste her i Byen, er steget betydeligt, saa er det dog langt fra, at den har naaet det Fuldkommenhedsstandpunkt, som man maatte kunne ønske. Det sker saaledes ikke sjældent, at man bliver fortrædiget af Kreaturer, ved at disse slippes løse og løbe ind paa anden Mands Mark — her menes selvfølgelig Indmarken — og efter hvad jeg har bragt i Erfaring, gør det samme sig ogsaa gældende paa Landet. Da det ikke er mig bekendt, at der for Færøernes Vedkommende haves nogen tilfredsstillende Bestemmelser, hvorved sligt kan forebygges, tillader jeg mig herved at henvende mig til Lagtinget med Andragende om, at der i indeværende Samling maatte blive udarbejdet et Lovforslag vedrørende Mark- og Vejfred og i Tilfælde af, at mit Forslag maatte finde Tilslutning i Tinget, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg antager, at den for Danmark gældende Lov om Mark- og Vejfred af 25de Marts 1872 maa kunne tjene som passende Grundlag.

Thorshavn, den 15de August 1896.

Dione Isaksen.

Til Lagtinget.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 17de August, vedtoges, efter Forslag af Isaksen, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Hentze, Isaksen, O. Jacobsen og Müller.

Den 3dje September fremlagdes følgende Betænkning og Lovudkast:

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning i en fra Lagtingsmand Dione Isaksen indgiven Henstilling om, at Tinget maatte søge udvirket Lovbestemmelser for Færøerne indførte angaaende Mark- og Vejfred, skal angaaende denne Sag tillade sig at udtale følgende:

Det kan ikke nægtes, at der trænges til Lovbestemmelser sigtende til at frede den private Ejendom i Mark og Eng mod ulovlig Gang af Mennesker og mod den Skade, som forårsages ved, at Kreaturer uhjømlet slippes løs i andens Mark.

For Høugerne er herom givet nærmere Regler ved Loven af 23de Februar 1866, og skønt det forment, at der ogsaa kunde være Anledning til Indførelse af skærpente Bestemmelser paa dette Omraade, er det navnlig for Indmarkens Vedkommende, at der trænges til nærmere Ordning af Forholdet.

Udvalget har derfor tilladt sig at udarbejde et herhen sigtende Udkast til Lov. Til Forbillede har man benyttet den for Danmark gældende Lov om Mark- og Vejfred af 1ste April 1872 og foretaget de Forandringer og Tilføjelser ved samme, som man mente nødvendige af Hensyn til de stedlige Forhold. — Ved Behandlingen af

denne Sag er Udvalget imidlertid kommet til den Anskuelse, at en Lov som den ommeldte ikke godt lod sig gennemføre uden at der samtidig blev givet Lovregler angaaende Hegn.

Afhensyn hertil og navnlig, da Sagen er indbragt i Tinget saa sent, nemlig først den 16de August, har man ment at burde foreslaa den udsat og imidlertid tilvejebringe Afskrifter af det udarbejdede Udkast, der kunde ligge til Afbenyttelse for Medlemmerne ved Tingets Begyndelse næste Aar.

Man tillader sig derfor at foreslaa til Vedtagelse:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Et Antal Afskrifter af det udarbejdede Udkast tilvejebringes til Efterretning for Medlemmerne ved Tingets Begyndelse næste Aar.

I Udvalget, der er nedsat til Behandling af Sagen angaaende Lovbestemmelser for Mark- og Vejfred, den 3dje Septbr. 1896.

E. Müller,
Ordfører.

Dione Isaksen.

M. Danielsen.

O. Jacobsen.

J. M. Hentze.

Udkast

til

Lov for Færøerne om Mark- og Vejfred.

§ 1.

Enhver er pligtig til paa alle Aarets Tider at holde sine Husdyr paa sit eget. Komme de ind paa anden Mands Grund, bør Ejeren erstatte den Skade, de tilføje, være sig paa Afgrøde i Mark, Eng, Græsgang og Havn, eller paa Hegn, Plantninger, Grøfter, Veje, Broer og deslige eller paa andre Husdyr.

Disse Bestemmelser finde dog ikke Anvendelse paa Haugernes Besætning af Faar, Kvæg og Heste. For saa vidt disse trænge ind paa Indmarken paa de Tider, da denne, efter Loven om Ordningen af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold af 23de Februar 1866, er fredet, eller trænge ind, hvor Vinterfredning er indført, ville de kun være at behandle efter denne Lovs Forskrifter, naar det bevislig-

gøres, at de have trængt over eller igennem lovligt Hegn.

Ligeledes er Loven uden Anvendelse for de Tilfælde, hvor der angaaende Kreaturers Græsning i Indmarken er oprettet Vedtægter, naar disse ere skete i Henhold til Lov om Grandestævne paa Færøerne af 1ste April 1891.

Endvidere undtages fra denne Lov Hunde, som efter Haugeloven ere samtykkede.

§ 2.

Enhver, som vil gøre Paastand paa den Erstatning, der efter § 1 maatte tilkomme ham for den ham af anden Mands Husdyr tilføjede Skade, bør, hvis ikke det passerende er Genstand for offentlig Paatale, inden 3 Dage efter at han er kommen til Kundskab om Beskadigelsen, forlange denne vurderet (§ 13), inden 3 Dage efter Vurderingen kræve Erstatningen betalt af den, hvis Dyr har forarsaget Skaden, saa fremt det vides, hvem og hvor denne er, og, naar Ejeren nægter at betale, inden 3 Dage derefter gøre de fornødne Skridt til at søge ham dertil tilpligtet ved Dom og fremme Sagen saa hurtig som dette lader sig gøre. Oversiddes fornævnte Tidsfrister eller Sagen ikke fremmes tilbørlig, tabes Retten til Erstatning; dog staar det den skadelidte frit for i det i § 6 omhandlede Tilfælde uden Søgemaal at holde sig til Auktionsbeløbet for den ham efter Vurdering som ovenanført tilkommende Erstatning.

§ 3.

Enhver Jordbruger er berettiget til selv eller ved sine Folk eller ved hvem han dertil maatte bemyndige, at optage anden Mands Husdyr paa sin Grund, naar de imod Bestemmelsen i § 1 antræffes paa samme. Tager nogen egenmægtig de optagne Dyr tilbage, anses han med Bøder.

For de private Vejes Vedkommende, til hvis Afbenyttelse flere ere udelukkende berettigede, kan Optagelsesretten udøves af enhver af de i Vejens Vedligeholdelse lodtagne. Husdyr, der føres bundne eller under Bevogtning, kunne dog ikke optages paa privat Vej, med mindre det ved Opslag eller paa anden Maade er tilkendegivet, at Vejen er privat.

§ 4.

Optageren er berettiget til at gøre det optagne Dyrs Udløvelse afhængig af, at Dyrets Ejers efter de nedenfor følgende nærmere Regler erlægges til ham Optagelsespenge og Erstatning for Foder og Pasning fra Optagelsen til Tilbageleveringen

og betaler Omkostningerne ved den i Medfør af § 5 stedfundne Bekendtgørelse.

Optagelsespenge udgøre:

for en Hingst og en Tyr over 1 Aar, en Orne	4 Kr. > Ø.
for en Hoppe eller Vallak, et Føl, et Stykke Hornkvæg, et Æsel, et Svin, en Gede- buk, en Vædder over 1/2 Aar	1 — » —
for et Faar, et Lam, en Ged, en Kalv, en Hund	» — 50 —
for et Stykke Fjerkræ	» — 16 —

Naar andre Husdyr end de foranævnte optages, bliver der i hvert enkelt Tilfælde at erlægge de samme Optagelsespenge, som ere fastsatte for det af de ovennævnte Husdyr, med hvilket det optagne Husdyr nærmest maa stilles lige. Tvivl eller Meningsforskel herom afgøres af Sysselmanden (i Thorshavn af Landfogden).

I den Tid, Dyret er optaget, paaligger det Optageren at fodre og passe det forsvareligt. For hvert Døgn, som forløber mellem Optagelsen og Tilbageleveringen (eller Afleveringen til Salg i Følge § 6), tilkommer der Optageren i Erstatning for Fodring og Pasning Halvdelen af det Beløb, som vil være at udrede i Optagelsespenge, og efter dette Forhold bliver bemeldte Erstatning at ansætte til et mindre Beløb, naar Tilbageleveringen finder Sted tidligere, saaledes at over 1/2 Døgn regnes for et fuldt Døgn og under 1/2, men over 1/4, regnes for et halvt; for kortere Tid end 1/4 Døgn bortfalder al Erstatning. For Thorshavns Vedkommende skal Optageren, naar han godtgør, at Udgiften til Fodring og Pasning har oversteget, hvad der herefter vil tilkomme ham, være berettiget til at fordre hele Udgiften erstattet.

§ 5.

Kender Optageren Dyrets Ejer og hans Bopæl eller Opholdssted, bør han inden 12 Timer, efter at Optagelsen har fundet Sted, derom tilstille ham bevislig Underretning.

Er Optageren af Mangel paa saadant Kendskab ude af Stand til at give Ejeren den ommeldte Underretning, og Ejeren ikke melder sig inden 24 Timer efter Optagelsen, bør Optageren om samme gøre Anmeldelse for Sysselmanden (i Thorshavn Landfogden), som derpaa snarest mulig foranstalter Optagelsen bekendtgjort i Sognet og de tilgrænsende Sogne paa den paa ethvert Sted brugelige Maade.

Forsømmer Optageren i rette Tid at tilstille Ejeren Underretning eller anmelde

Optagelsen, taber han al Ret til Erstatning for Foder og Pasning og er pligtig til at erstatte Ejeren Afsavnet af hans Dyr.

§ 6.

Indløses og afhentes det optagne Dyr ikke af Ejeren inden 24 Timer, efter at Optagelsen er ham meddelt af Optageren, eller inden 3 Dage, efter at Optagelsen er bekendtgjort, bliver det at bortsælge ved Auktion, som afholdes af Sysselmanden (i Thorshavn af Landfogden) efter forudgaaet Bekendtgørelse med 24 Timers Varsel. De af Politiet afholdte Auktioner ske til Politiprotokollen og for samme erlægges intet Gebyr.

Af Betalingen, der erlægges kontant til den, som afholder Auktionen, blive de Udgifter, der maatte være medgaaede til de i denne § og i § 5 foreskrevne Bekendtgørelser forlods at afholde. Resten anvendes til Fyldestgørelse af Optagerens Fordring paa Erstatning, jfr. §§ 2 og 12—14, Foder samt Optagelsespenge. Er Auktionsbeløbet ikke hertil tilstrækkeligt, beholder Optageren sin personlige Fordring paa Ejeren paa Erstatning af den skete Skade samt de af ham afholdte Fodrings- og Pasningsudgifter. Bliver der derimod, efter at samtlige førnævnte Beløb ere betalte, et Overskud tilbage, deponeres dette i Kommunens Kasse og tilfalder de fattiges Kasse i det Sogn, i hvilket Optagelsen har fundet Sted; saa fremt Dyrets Ejer eller andre rette vedkommende ikke inden Aar og Dag have krævet Beløbet tilbage.

Er det optagne Dyr efter en af Sysselmanden (Landfogden) foretaget Vurdering af saa ringe Værdi, at end ikke de omhandlede Bekendtgørelsesudgifter kunne ventes at ville blive dækkede ved dets Bortsalg ved Auktion, bortfalder denne saa vel som Bekendtgørelsen efter § 5, og Dyret bliver Optagerens Ejendom.

§ 7.

Naar en Jordbruger forgæves har forsøgt at optage Dyr, der ere komne ind paa hans Grund, skal han være berettiget til at fordre, at Ejeren bøder for Ufred lige saa meget, som Optagelsespengene vilde have udgjort.

Dog skulle i det her omhandlede Tilfælde nye Ufredsbøder ikke kunne affordres en Ejers for det samme Kreatur, førend det enten er kommet tilbage til ham, eller han efter modtagen Underretning, som snarest mulig bør gives, er sat i Stand til at afhente det.

Svin, Faar, Lam og omstrejfende Hunde og Fjerkreaturer skal Jordbrugeren, naar han forgæves har forsøgt at optage dem, være berettiget til, paa hvilken Maade han bedst véd og kan, at fjærne fra sin Grund, og Dyrets Ejer er ikke berettiget til nogen Erstatning, om det derved kommer til Skade eller endog omkommer, men han kan kun fordre det dræbte eller beskadigede Dyr tilbage og er selvfølgelig fritaget for at betale Optagelsesspenge, ligesom han ej heller er ifaldet Bøde for Ufred efter foranstaaende Bestemmelse. Med dræbte og beskadigede Dyr forholdes iøvrigt, som i §§ 5 og 6 er foreskrevet med Hensyn til optagne Dyr, dog at Underretningen til Dyrets Ejer skal ske uopholdeligt.

§ 8*).

Enhver, som ellers uden Nødvendighed eller uden dertil erhvervet Hjemmel færdes paa andens Mands Jorder eller ad saadanne over samme førende Veje og Stier, med Hensyn til hvilke det paa den i § 3 angivne Maade er tilkendegivet, at de ere private, er ifalden en Bøde af 50 Øre til 4 Kr. For Børn under 15 Aar udredes Bøden af deres Forældre eller af dem, hvem Tilsynet med Børnene paahviler i Forældres Sted.

§ 9.

Enhver, som tøjrer eller driver Husdyr ind paa anden Mands Jorder eller skaffer dem Adgang ved at aabne Læd eller bryde Hegn eller tøjrer dem saa nær ved Naboens Jord, at de kunne naa ind paa denne, straffes med Bøder eller simpelt Fængsel.

§ 10.

Hvo, som driver anden Mands Husdyr ind paa sine Jorder, straffes med Bøder eller simpelt Fængsel. Med lige Straf anses den, som forsetlig løser anden Mands tøjrede Husdyr eller aabner Fold eller lukket Mark for dem, hvorhos han er pligtig til at erstatte Ejeren af de saaledes løsslupne Dyr, hvad denne har maattet udrede i Optagelsesspenge, Ufredsspenge, Godtgørelse for Foder og Pasning og Skadeserstatning samt Tabet ved Afsavnet af Dyret.

§ 11.

Paa offentlige Veje skulde de i § 4 nævnte Dyr — med Undtagelse af Føl, Lam, Hunde og Fjerkræ — i følgende Tilfælde optages ved Politiets eller Forstanderskabets Foranstaltning:

naar de antræffes paa selve Vejen, uden at de føres bundne eller under Bevogtning, naar de uden Nødvendighed føres udenfor selve Vejen paa dens Dosseringer eller i dens Grøfter,

naar de findes tøjrede eller græssende paa det til Vejen hørende Terrain og

naar de findes tøjrede saa nær ved Vejen, at de kunne naa ind paa denne.

For Bivejenes Vedkommende gælde dog disse Regler med den Indskrænkning, at Sogneraadet for den Kommune, hvortil Vejen hører, skal være bemyndiget til at tilstede, at der med de tilstødende Jordbrugeres Samtykke græsses paa mindre befærdede Veje med Kør eller Geder, naar de føres ved Tøjr.

De optagne Dyr opbevares paa Foranstaltning af Forstanderskabet, der er pligtig til mod at oppebære den i § 4 fastsatte Erstatning at drage Omsorg for Dyrenes Ernæring og Pasning, indtil de kunne tilbageleveres Ejeren eller sælges.

Iøvrigt bliver der med Hensyn til saadanne optagne Dyr at forholde overensstemmende med de om Husdyr, der optages paa anden Mands Jord, givne Bestemmelser, dog saaledes, at Optagelsesspengene tilfalde vedkommende Vejkommune.

Den, til hvem Dyrene ere afleverede, har at varetage de Optageren i Henhold til de foranstaaende Paragrafer paahvilende Pligter.

De i § 7 givne Bestemmelser om Svin komme ogsaa til Anvendelse, naar disse Dyr antræffes paa en offentlig Vej under saadanne Forhold, at de skulde optages, men dette ikke kan lade sig gøre.

Den af de optagne Dyr forårsagede Skade paa Vejen, Grøfter eller Dosseringer m. v. kan Forstanderskabet fordre erstattet. Med Hensyn til Erstatningens Fastsættelse m. v. bliver det at forholde overensstemmende med de i §§ 2 samt 12—14 givne Bestemmelser.

Den, der tøjrer Husdyr paa det til en offentlig Vej hørende Terrain eller saa nær, at de kunne naa ind derpaa, saa vel som den, der lader sine Husdyr grasse paa det til en offentlig Vej hørende Terrain, straffes med Bøder, uanset om Dyrene ere blevne optagne eller Optagelse ikke har fundet Sted,

*) Det har ellers sit Forblivende med de i Lov om Ordningen af de til Høgeveesenet paa Færøerne hørende Forhold af 23de Februar 1866 indholdte Bestemmelser om Gang i Haugen.

Uvane Husdyr maa ikke holdes gaaende løse paa Marker, som grænse til alfar Vej og ikke ere afhegnede fra denne; Overtrædelse heraf straffes med Bøder.

Bestemmelserne i denne Paragraf om Optagelse skulle ikke være anvendelige mod den Jordbruger, hvis Kreaturer, skønt de forøvrigt ere under behørig Bevogtning, ere komne ind paa offentlige Veje, der gennemskære eller grænse til den Lod, paa hvilken Dyrene græsse, naar de uden Ophold fjernes af Bevogteren.

§ 12.

De i § 11, næstsidsste Stykke, ommeldte Overtrædelser forfølges som offentlige Politisager; de i §§ 3, 8, 9, 10 og 11, tredjesidsste Stykke, ommeldte Forseelser behandles som offentlige Politisager, men paatales kun, naar den forurettede begærer det. Søgmaal til Erstatning efter §§ 2 og 11 og til Betaling af Bøder efter § 7 behandles som private Politisager.

Bøderne efter §§ 3, 7, 8, 9, 10 og 11, tredjesidsste og næstsidsste Stykke, tilfalde de fattiges Kasse for det Sogn, i hvilket Forseelsen eller Ufreden (§ 7) er begaaet.

§ 13.

Til at vurdere Skaden (§§ 2 og 11) bliver for Thorshavn og for hvert Sogn, eller med Lagtingets Samtykke for mindre Del af et Sogn, at ansætte 3 Mænd. De udnævnes for 3 Aar ad Gangen af Forstanderskaberne (i Thorshavn af Kommunalbestyrelsen).

Enhver Jordbruger er pligtig til at modtage Udnævnelse som Vurderingsmand, medmindre han har opnaaet en Alder af 60 Aar. Den, som i mindst 3 Aar uafbrudt har været Vurderingsmand, skal dog ikke være pligtig til at modtage ny Udnævnelse som saadan før efter Udløbet af et lige saa langt Tidsrum, som det, hvori han har varetaget dette Hverv. Begærer nogen sig fritaget for at modtage Udnævnelse som Vurderingsmand, afgør Forstanderskabet (Thorshavns Kommunalbestyrelse), hvorvidt hans Begæring kan tages til Følge. Forkastes Undskyldningen, kan den udnævnte forelægge sin Begæring om Fritagelse for Lagtinget.

Ingen Vurderingsmand kan deltage i en Forretning, naar han er beslægtet eller bevogret med nogen af Parterne saa nær som Søskendebarn eller personlig interesseret i Sagen.

Vurderingsmændene have, saa snart deres Udnævnelse er dem meddelt, til vedkommende Forstanderskab (Thorshavns Kommunalbestyrelse) at indsende en skriftlig, edelig Forsikring om, at de efter bedste Evne med Upartiskhed ville udføre deres Hverv. Deres Forretninger indføres i en for Kommunens Regning anskaffet og af Forstanderskabet (Thorshavns Kommunalbestyrelse) autoriseret Protokol, af hvilken paa Begæring meddeles Udskrifter mod en Betaling af 50 Øre for Arket, hvilken Betaling ogsaa erlægges, naar Udskriften ikke fylder et helt Ark. Protokollen opbevares hos den ældste af Vurderingsmændene, som besørger Forretningerne indførte og Udskrifterne meddelte inden 24 Timer, efter at de ere begærte og Betalingen for dem er erlagt.

For selve Udførelsen af Forretningen tillægges der hver af Vurderingsmændene en Betaling af 50 Øre for hver halve Dag beregnet til 6 Timer, hvilken Betaling ogsaa erlægges, naar Arbejdet medtager kortere Tid.

Vurderingsmændene skulle være pligtige til at udføre saadanne Forretninger i Nabodistrikter, naar de i Distriktets Vurderingsmænds Forfald dertil rekvireres. I saa Fald tilkommer der dem fri Befordring frem og tilbage, naar Aastedet ligger $\frac{1}{2}$ Mil eller derover fra deres Bopæl.

Forstanderskabet (Thorshavns Kommunalbestyrelse) kan afskedige Vurderingsmændene; dog staar det den imod sin Vilje saaledes afskedigede frit for at forelægge Sagen for Lagtinget til endelig Afgørelse.

§ 14.

Naar en Vurdering af tilføjet Skade er forlangt hos den ældste af Vurderingsmændene, har denne snarest mulig at tilkalde en af Distriktets andre Vurderingsmænd og den formodede Ejer af de Dyr, som have forarsaget Skaden samt den skadelidte og derefter at afholde Vurderingsforretningen.

Ere to af Distriktets Vurderingsmænd ved lovligt Forfald eller af de i § 13 nævnte Grunde forhindrede i at deltage i Forretningen, tilkaldes den nærmest boende Vurderingsmand fra Nabodistriktet til at deltage i Forretningens Afholdelse. Ere saadanne Forhindringer til Stede for alle tre Vurderingsmænd, have disse derom at gøre Anmeldelse for Forstanderskabet (Thorshavns Kommunalbestyrelse), som da foranstalter andre Vurderingsmænd tilkaldte fra Nabodistriktet.

§ 15.

Denne Lov træder i Kraft den
Til dette Tidspunkt ophæves Norske Lovs
6—20—4 og 5.

Samme Dag (3dje September) foretages Sagen til Behandling i Tinget, udenfor Dagsordenen, og vedtoges da Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 med 18 St. for og ingen imod.

II. Sagen angaaende Oprettelse af et Distriktslægeembede i Thorshavn.*)

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministerotl

Justitsministeriet.

København, den 11te December 1895.

Med behagelig Skrivelse af 18de Juli d. A. har Hr. Amtmanden hertil indsendt en af Lagtinget i dets Samling 1894 vedtagen Indstilling om Oprettelse af et nyt Distriktslægeembede i Thorshavn med særlig Forpligtelse for den eventuelle Læge til under Vakancer i andre Distrikter paa Øerne at tage Ophold og fungere i disse, med dertil knyttet Tilsagn om Bidrag af Amtsfattiggassen og Amtsrepartitionsfonden af tilsammen 3000 Kr. til Opførelse af en Lægebolig, der isøvrigt forudsættes opført for Thorshavns Kommunes Regning. De har derhos oplyst, at Kommunalbestyrelsen i Thorshavn efter stedfundne Forhandlinger paa Kommunens Vegne har erklæret sig villig til, mod at erholde de af Lagtinget saaledes bevilgede Bidrag, at paatage sig Opførelsen af en Embedsbolig efter en hertil indsendt Plan til en Bekostning af c. 7000 Kr., for hvilken Sum De anser det for utvivlsomt at en tilfredsstillende Bolig vil kunne erholdes. I Forbindelse hermed har De under Henvisning til en af Fysikus

i Sagen, Deres Skrivelse bilagt Erklæring, fremsat et nærmere detaljeret Forslag til den fremtidige Ordning af det indbyrdes Forhold mellem de 2 Lægeembeder i Thorshavn samt om Lønningsforholdene ved disse, i hvilken sidstnævnte Henseende De med Fysikus har foreslaaet, at der tillægges den eventuelle Distriktslæge sædvanlig Gage i Lighed med de øvrige færøske Distriktslæger og at der tillægges Fysikus en Gageforhøjelse fra 600 til 1000 Kr. til Erstatning for den Nedgang i Indtægt ved privat Praxis, som kan paa-regnes at ville blive Følgen af, at en Læge til ansættes i Thorshavn.

I denne Anledning skulde man næst at bringe i Erindring, at Justitsministeriet tidligere i Anledning af et fra Lagtinget i 1877 indkommet Andragende har betinget sin Medvirkning til Erhvervelsen af den til Lønning til et nyt Distriktslægeembede fornødne Bevilling foruden af Tilvejebringelse af Bolig tillige af, at der fra Færøerne ydes et vedvarende årligt Tilskud af 800 à 1000 Kr. til Fysici Lønning som Vederlag for det Indtægtstab, hans Embede vilde lide ved Ansættelse af endnu en Læge i Thorshavn, jfr. Skrivelse herfra af 17de Oktober 1878 og Motiverne til det Rigsdagen i Samlingen 1880—81 forelagte For-

*) Se Beretningen for 1894 Side 54—58.

slag til Lov om Lønninger for forskellige Embeder paa Færøerne. forinden videre i Sagen foretages ved Tilbagesendelsen af Sagens samtlige Akter tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om behagelig at ville indhente og med deres egne behagelige Ytringer hertil indsende Lagtingets Udtalelser eventuelt Forslag med Hensyn til af hvilken færøsk Kasse det nødvendige Tilskud til Fysici Lønning vil være at udrede.

J. Nellesmann.

Ólafur Halldórsson.

Til
Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31te Juli, vedtoges, efter Forslag af Isaksen, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Bærentsen, Danielsen, Isaksen, Müller og J. Poulsen.

Den 20de August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 11te Decbr. f. A. har Justitsministeriet forlangt Lagtingets Udtalelser og eventuelt Forslag om, af hvilken eller hvilke færøske Kasser det Tillæg af 600 à 1000 Kr. kunde bevilges, der vilde være at tillægge Fysikus som Gageforhøjelse, til Vederlag for det Indtægtsstab, han vilde komme til at lide ved Ansættelsen af en Læge til i Thorshavn.

Som det fremgaar af en Sagen vedlagt Skrivelse af 1878 fra Ministeriet til Lagtinget vedrørende det Aaret i Forvejen gennem Lagtinget indsendte Andragende om at faa en Læge til ansat i Thorshavn, stillede Ministeriet det som Betingelse for sin Medvirkning til Sagens Fremme, at der foruden Opførelse af en Lægebolig tillige bevilgedes 800 à 1000 Kr. aarlig til Forhøjelse af Landkirurgens Løn; da det imidlertid den Gang ikke blev muligt at skaffe Sagen saa megen Tilslutning, at de nødvendige Midler kunde tilvejebringes til Lægeboligens Opførelse, blev Sagen henlagt som uigennemførlig og det heromhandlede Punkt ikke videre drøftet.

Som bekendt var der lige til 1852, da Distriktslægeembedet paa Suderø blev oprettet, kun en af Regeringen ansat og

lønnet Læge paa Færøerne, derefter fulgte Oprettelsen af Nordø Embedet i 1872 og Vestmanhavns Embedet i 1885, men ved ingen af disse Embeders Oprettelse har der været stillet noget Krav til Færøerne om Bevilling af Bidrag til Lægernes Lønninger; det er altsaa noget helt nyt, der her foreligger. Af de færøske Kasser, som sortere under Lagtinget, er det jo kun Amtsrepartitionsfonden som der her kunde være Tale om, men som bekendt hvile denne Kasses Udgifter hovedsagelig paa Jordegodset, og Landbrugernes Stilling er for Færøernes Vedkommende paa Grund af Fordyrelsen af Arbejdskraften, uden en tilsvarende Forhøjelse i Produkternes Pris, ikke bedre end Landbrugernes i den øvrige Del af Riget, hvorfor Overtagelsen af en sig fast aarlig Udgift for denne Kasses Vedkommende vilde være alt andet end tilraadelig.

Den, der næst Landet er mest interesseret i den ny Læges Ansættelse, er Byen Thorshavn, men som bekendt ere Kommuneskatterne i Byen i den senere Tid stegne i en saadan Grad, at der ikke kan være Tale om, at den skulde kunne overtage denne Udgift. Udvalget ser derfor ikke andet, end at det er umuligt at kunne opfylde det her af Ministeriet til Færøerne stillede Krav. Men selv om Kasserne eller Landets økonomiske Forfatning for Tiden havde været saadanne, at den heromhandlede Udgift kunde bæres uden at nogen særlig følte Trykket, vilde det af principielle Grunde næppe være tilraadeligt at indgaa derpaa. Thi medens det nu vel maa indrømmes, at Fysikus er udsat for at lide noget Tab i Indtægter ved en ny Læges Ansættelse og derfor har Krav paa at faa sin Løn forhøjet, vilde det samme være Tilfælde, om en praktiserende Læge nedsatte sig i Thorshavn, og naar man fra Færøerne nu skulde overtage Lønningsforhøjelsen, fordi hans Indtægter forringedes ved Ansættelse af en Læge til, vilde det samme Krav kunne stilles, naar denne Forringelse fremkom paa Grund af at en praktiserende Læge kom til at konkurrere i Distriktet, og dette vilde ikke alene gælde for Thorshavns Lægen, Fysikus, men ogsaa for Lægerne i de andre Distrikter. At en praktiserende Læge altid vilde være en lige saa farlig Konkurrent som en af Regeringen ansat Distriktslæge, er vel uomtvisteligt, da han ene er henvist til at leve af sin Praksis.

Da denne Ministeriets Betingelse for sin Medvirkning til en Læges Ansættelse til her i Thorshavn blev opstillet, vare For-

holdene væsentlig forskellige fra nu. Der var den Gang fornylig foretaget en Deling af Thorshavns Distriktet ved Oprettelsen af Nordens Distriktet, og foruden dette Andragende fra Thorshavn, forelaa der Andragender om Oprettelsen af endnu et nyt Lægedistrikt for den nord- og vestlige Del af Thorshavns Distriktet, med Bopæl for Lægen enten i Midvaag eller i Vestmanhavn; det var derfor under disse hurtigstigende Krav ikke saa forunderligt, at Ministeriet søgte at holde lidt igen, og det er vel nærmest dette, som man har tilsigtet ved den opstillede Betingelse. Nu har Vestmanhavns Distriktet været udsøndret i en tilstrækkelig lang Aarrække for at der kan være vundet Erfaring for, at en foretaget Lægehjælp nu er lige saa paatragende, som den var før Udsondringen af det nævnte Distrikt, herom er det tilstrækkeligt at henvise til den udførlige Betænkning, som Fysikus Boeg har afgivet. Det er jo muligt, at den Trang, som der nu er i Thorshavns Distriktet til to Læger med Bopæl i Thorshavn, midlertidig kunde blive afhjulpen ved at formaa en ung Læge til at tage hertil som praktiserende Læge, men denne Hjælp vilde jo være meget usikker, idet den praktiserende Læge naturligvis vilde søge over i et af Lægeembederne, saa snart et saadant blev ledigt, ligesom det har været Tilfældet med de tidligere herboende praktiserende Læger. Nolsø var saaledes praktiserende Læge her i Thorshavn fra 1844 til han gik over i Limbedet som Distriktslæge paa Suderø, og efter at han i 1866 var afgaaet som Landkirurg, vedblev han at praktisere til sin Død i 1877; Effersø praktiserede fra 1880 til 1882, da han ved Madsens Nedrejse overtog Fysikatet, saa den Hjælp, som man kunde vente sig gennem praktiserende Læger, vilde blive forbigaaende og efterlade et saa meget dybere følt Savn i de Mellemrum, som der altid vilde fremkomme mellem disse. Vi kunne ikke derfor tro andet, end at Ministeriet nu med de forandrede Forhold for Øje vil lade den heromhandlede Betingelse for sin Medvirkning til denne Sags Fremme falde, saa meget mere som de politiske Forhold nu ere komne ind i et roligere Spor, saa at der ikke er Udsigter til, at Sagen vil støde paa Hindringer hos Bevillingsmagten, om det nødvendige Tillæg til Forhøjelse af Gagen til Fysikus forlanges af Statskassen. Færøerne ere jo ikke statsretlig andet end et Amt i Kongeriget, og da de Lønninger, der ere tillagte Fysici i Danmark, udredes af Statskassen, kunne vi ikke tænke os, at

den samme Regel ikke ogsaa skulde komme til Anvendelse for Færøerne Vedkommende. I Henhold hertil tillade vi os at foreslaa Tinget at vedtage at svare Ministeriet:

At Lagtinget ikke sor sig i Stand til at prævisé nogen Kasse paa Færøerne, hvoraf den heromhandlede aarlige Bevilling kan gives, men at man desuagtet haaber at Ministeriet ikke vil lade Sagen falde, men søge den nødvendige Bevilling erhvervet af Statskassen, ikke alene til den ny Distriktslæges Løn, men ogsaa til Forhøjelse af den Fysikus tillagte Gage, for saa vidt en saadan Gageforhøjelse maatte anses nødvendig eller ønskelig.

Den 20de August 1896.

E. D. Bærentsen, J. Poulsen,
Ordfører.
E. Müller. M. Danielsen.
Dione Isaksen.

Den 22de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Bærentsen som Ordfører havde refereret Betænkningen og efter stedfunden Diskussion, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Den 25de August fremlagdes følgende motiverede Ændringsforslag fra Hentze:

I den Betænkning, som Fysikus Boeg har afgivet om Sagen, har han fremhævet, at den ny Distriktslæge skal være Læge i hele det nuværende Thorshavns Lægedistrikt, medens Fysikus skal være Hospitalslæge, samt at Distriktslægen skal være pligtig til, naar Fysikus er paa Rejser, at overtage Hospitalstjenesten i hans Sted. Da der ikke staar noget i Betænkningen om, at Fysikus paa lignende Maade skal være pligtig til at assistere Distriktslægen ved Betjeningen af Distriktet, naar samme er fraværende paa Lægebesøg, kunde det synes som om denne Pligt ikke var til Stede, hvad der vist vil være uheldigt. Thi ligesom det nu anses at være fuldkommen i sin Orden, at Distriktslægen overtager Tjenesten paa Hospitalet naar Fysikus er fraværende, saa burde en lignende Forpligtelse til at være behjælpelig mod Distriktets Betjening paaligge Fysikus,

naar Distriktslægen var optaget. Naar Distriktslægen er fraværende paa Rejse enten i sit eget Distrikt eller eventuelt konstitueret i et af de andre Lægedistrikter, vilde det være alt andet end tilfredsstillende, om Distriktsbeboerne, naar de kom til Thorshavn for at hente Lægen, ikke skulde være berettigede til at faa Fysikus med paa samme Maade som Distriktslægen, naar hans Tilstedeværelse paa Hospitalet ikke er absolut nødvendig.

Paa Grund heraf tillader jeg mig at foreslaa følgende Tillæg til Udvalgets Indstilling:

Lagtinget andrager hos Ministeriet om, at der i den Instruks, som meddeles Lægerne i Thorshavn, maa blive paalagt Fysikus at assistere ved Distriktets Betjening naar Distriktslægen er optaget, paa samme Maade som Distriktslægen er forpligtet til at assistere Fysikus ved Tjenesten paa Hospitalet samt ved Karantæneopsynet i den sidstnævnte Fraværelse.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 25de August, vedtoges Ændringsforslaget med 17 St. for og ingen imod; hvorefter Udvalgets Forslag saaledes ændret enstemmig vedtoges ved Navnoprøb med 18 St. — C. Jacobsen og Djurhuus vare fraværende.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling til Ministeriet:

Til Justitsministeriet!

Ved Skrivelse af 11te December f. A. har det høje Ministerium forlangt Lagtingets Udtalelse om, af hvilken færøsk Kasse det Tillæg til Fysici Lønning maatte kunne bevilges, som af Ministeriet i 1877 var fordret bevilget af Færøerne som Betingelse for dets Medvirkning til at faa en Læge til ansat i Thorshavn.

Med Hensyn til Begrundelsen af den nedenfor staaende Vedtagelse af Tinget til Besvarelse af Ministeriets ovennævnte Skrivelse, skal man indskrænke sig til at henvise til den af Udvalget til Tinget afgivne Betænkning i Sagen.

Hvad det Ændringsforslag, som fremkom under Sagens Behandling i Tinget, vedrørende den fremtidige Ordning af Forholdet mellem de to Læger, saaledes som Fysikus foreslaar denne fastsat i den af ham afgivne Betænkning, angaar, skal der, foruden at henvises til den Begrundelse, der findes i Forslaget, anføres følgende:

Vel er det saa, at Tilsynet med Hospitalets Patienter bør være det, som særlig kommer til at paahvile Fysikus foruden Fysikatsforretningerne, men naar han, hvad der kun er ganske naturligt, til enhver Tid skal kunne beordre Distriktslægen til for ham at overtage Tilsynet med Hospitalet, er det ikke andet end naturligt, at han har en lignende Pligt til at assistere ved Distriktets Betjening, naar Distriktslægen er forhindret. Dersom man tænkte sig, at Distriktslægen var bleven liggende vejrfast enten paa Sandø eller maaske, som konstitueret, ude i et af de andre Lægedistrikter, vilde det være en hel urimelig Ordning, om de lægesøgende i Thorshavns Lægedistrikt saa ikke skulde være berettigede til at kunne forlange, at Fysikus tog med, naar hans Nærværelse ved Hospitalet ikke var nødvendig. Hvis Fysikus ikke skulde være pligtig til at assistere ved Betjeningen af Distriktet, naar Distriktslægen var paa Rejse, kunde en saadan Pligt heller ikke paahvile ham i det Tilfælde, at Distriktslægen ved Sygdom var forhindret i at rejse eller passe sit Embede, men en saadan Fritagelse for enhver Pligt, der laa udenfor Hospitalstjenesten, vil let indses det ikke gaar an at fritage Fysikus for.

I Henhold til de saaledes fremførte Grunde blev det vedtaget at svare:

»At Lagtinget ikke ser sig i Stand til at paavise nogen Kasse paa Færøerne, hvoraf den heromhandlede aarlige Bevilling kan gives, men at man desuagtet haaber at Ministeriet ikke vil lade Sagen falde, men søge den nødvendige Bevilling erhvervet af Statskassen, ikke alene til den ny Distriktslæges Løn, men ogsaa til Forhøjelse af den Fysikus tillagte Gage, for saa vidt en saadan Gageforhøjelse maatte anses nødvendig eller ønskelig.«

samt at andrage hos det høje Ministerium om:

»At der i den Instruks, som meddeles Lægerne i Thorshavn maa blive paalagt Fysikus at assistere ved Distriktets Betjening, naar Distriktslægen er optaget, paa samme Maade som Distriktslægen er forpligtet til at assistere Fysikus ved Tjenesten paa Hospitalet samt ved Karantæneopsynet i den sidstnævnte Fraværelse.«

Færøernes Lagting, den 4de Septbr. 1896.

L. H. Buchwaldt. E. D. Bærentsen,
Ordfører.

G. Joensen.

III. Forslag til Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning af Jordejendomme paa Færøerne m. m.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeret:

Justitsministeriet,
København, den 9de Juli 1896.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Amtmanden et Antal Aftryk af et i Justitsministeriet paa Grundlag af det med Deres behagelige Skrivelse af 30de Juli f. A. fremsendte Udkast udarbejdet Udkast til Forslag til Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning af Jordejendomme paa Færøerne m. m. skulde man tjenstlig anmode Dem om behagelig at ville forelægge samme for det i indværende Aar sammentrædende Lagting, og forventes den af Tinget eventuelt afgivne Betænkning snarest ske kan hertil indsendt med de behagelige Ytringer, hvortil De i Anledning af samme maatte finde Dem opfordret.

Under Henvisning til Udkastets § 7 med tilhørende Bemærkninger skulde man derhos anmode Dem om ved Udkastets Forelæggelse for Lagtinget at ville meddele dette Totalbeløb af samtlige i Henhold til Loven af 29de Marts 1867 § 12 afholdte Matrikuleringsarbejdet vedrørende Omkostninger, derunder indbefattet de i bemeldte § foreslaaede Honorarer til Landfogden og Sysselmændene, saa vel som en Beregning af det Beløb, der herefter bliver at udrede af hver Normalmark Odelsods,

Rump.

John Finsen,
Ass.

Til
Amtmanden over Færøerne,

Med denne Skrivelse fulgte følgende Lovudkast med Bemærkninger og 5 Bilag:

Forslag
til

Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning af Jordejendomme paa Færøerne m. m.

§ 1.

Den i Henhold til Lov om en ny Skyldsætning paa Færøerne af 29de Marts 1867 § 8 udarbejdede ny Jordebog for Færøerne træder i Kraft Olaidag 1898.

§ 2.

Fra den nævnte Dag at regne bliver den i Jordebogen indeholdte Ansættelse af de enkelte Ejendomme til Normalmarker at lægge til Grund ved Beregningen af alle Skatter, Afgifter og Ydelser i offentlige Øjemed af det færøske Jordegods, saa vel de, der for Tiden opkræves efter Marketal, som de, der i Fremtiden maatte blive paa-lagte.

§ 3.

De nuværende Skatter til Statskassen svares fra den nævnte Dag under eet under Navn af Kongs- og Matrikulskat med 36 Øre af hver Normalmark Odels- eller Fæstegods, og med 20 Øre af hver Normalmark beneficeret Gods.

§ 4.

De aarlige Lejeafgifter til Statskassen af Fæstegodset svares fra den nævnte Dag under eet med 6 Kr. 90 Øre af hver Normalmark, og Indfæstningsafgiften ved Udstedelse af nye Fæstebreve med 5 Kr. 85 Øre af hver Normalmark.

Den her givne Regel kommer dog ikke til Anvendelse, saa længe Fæstet er i den nuværende Fæsters Besiddelse, men først fra den første Olaidag efter indtraadt Fæsteledighed, hertil ikke medregnet saadanne Tilfælde, i hvilke en afdød Fæsters linke uden at indgaa nyt Ægteskab ved-bliver at besidde Fæstet.

§ 5.

I Erstatning for det hidtil af nogle Fæstere i Nordstrømø til Færø Amts Hospital erlagte Deputat af 60 Lam aarlig udreder Statskassen fra Olaidag 1898 et aarligt Beløb af 360 Kr. til Hospitalet.

Saa længe nogen af de paagældende Fæstere i Medfør af § 4, 2det Stykke, vedbliver at svare den Fæstet efter de nu gældende Regler paalivende Lejeafgift, indbetales ogsaa den Del af samme, som udgør Fæstets Andel i det nævnte Deputat, til Statskassen.

§ 6.

Til Brug ved Opkrævningen af de i §§ 3 og 4 omhandlede Skatter og Afgifter affatter Landfogden en Fortegnelse over de enkelte Skatte- og Afgiftsbeløb for hver enkelt takseret Ejendom. For hvert enkelt Taksationsnummer af Odelsgodset beskikker han derhos blandt de større Lodsejere i samme een eller flere Skatteopkrævere. Enhver Lodsejer er pligtig at modtage og uden Vederlag at udføre dette Hverv, med mindre han er over 60 Aar gammel. Har nogen været Skatteopkræver i 3 Aar eller derover, kan han dog undslaa sig for at modtage Beskikkelse i et lige saa langt Tidsrum som det, hvori han har fungeret.

§ 7.

For Udarbejdelsen af Jordebogen og den i § 6 ommeldte Fortegnelse tillægges der Landfogden et Honorar af 500 Kr. og hver af Sysselmændene et Honorar af 200 Kt. Disse Honorarer medregnes til de i Lov om en ny Skyldsætning paa Færøerne af 20de Marts 1867 § 12 omhandlede Matrikuleringsarbejdet vedrørende Omkostninger.

Til Dækning af den Del af bemeldte, herefter i alt 17065 Kr. 78 Øre udgørende Omkostninger, som i Henhold til den anførte Lovbestemmelse skal godtgøres Jordebogskassen af Jordejendomme, der ikke tilhøre selve Statskassen, bliver der af hver Normalmark Odelsgodts at betale 2 Kr., som erlægges med en Femtedel Olaidag 1898 og en Femtedel Olaidag i hvert af de paafølgende 4 Aar.

Bemærkninger til foranstaaende Udkast.

Efter at Ministeriet havde modtaget den af Lagtinget i 1889 afgivne Betænkning over det samme forelagte Udkast til

Regler til Iagttagelse ved Udførelsen af Skyldsætningen af Jordegodset paa Færøerne, udfærdigedes under 2den August 1890 de endelige Regler for Udførelsen af bemeldte Arbejde, der findes aftrykte nedenfor. Samtidig hermed anmodede man Amtmanden om at paalægge Landfogden i Overensstemmelse med disse Regler m. v. at affatte et Udkast til Jordebogen og samtidig til Forberedelse af den paatænkte Skatteregulering at foretage en nøjagtig Udregning af, med hvor stort et Beløb Summen af de nu bestaaende Statsskatter, Kongsskat og Matrikulskat, uden Hensyn til bestaaende Uligheder eller Fritagelser vilde falde paa hver af de ny Normalmarker. I sidstnævnte Henseende foreskrevs det, at Beregningen vilde være at foretage saaledes, at det færøske Jordegods deltes i to Klasser, nemlig paa den ene Side Odels- og Fæstegods og paa den anden Side det beneficerede Gods. Paa de til den første Klasse hørende Jorder skulde fordeles hele det Skattebeløb, der for Tiden svares af disse, og paa samme Maade vilde der være at forholde med det beneficerede Gods, for hvis Vedkommende Ministeriet nærrede Betænknelighed ved en forholdsvis saa betydelig Forhøjelse af Skattebyrden, som en Ligestilling med Odels- og Fæstegods vilde medføre.

For Fæstegodsets Vedkommende paalagdes det derhos Landfogden at foretage en nøjagtig Udregning af, med hvor stort et Beløb Summen af de nu bestaaende Fæsteafgifter — Søjdelejen og Smørlejen berognede efter de sidste 25 Aars Gennemsnit og Aagaven med $\frac{1}{3}$ af dens Beløb, medens Indfæstningsgebyr selvfølgelig ikke medregnedes — vilde falde paa hver af Fæstegodsets Normalmarker efter Udkastet, idet det udtaltes, at det pr. Normalmark berognede Beløb, være sig Skatte- eller Fæsteafgift, burde ansættes til hele Øre, og den ved Udregningen mulig fremkommende Brøk derfor afrundes til det nærmeste højere hele Tal.

Samtidig hermed anmodede man Amtmanden om ved Indsendelsen af det af Landfogden udarbejdede Udkast til en ny Jordebog med tilhørende Beregninger at fremkomme med Forslag til Lov om Regulering af de nuværende Skatter og Fæsteafgifter og sammes Opkrævning, samt — saafremt han maatte finde, at der burde tillægges Landfogden og Sysselmændene særlige Honorarer for Udarbejdelsen af Jordebogen og den Beregning af hver enkelt Ejendoms Skatter og Afgifter, der, naar Jordebogen er traadt i Kraft og

Skattereguleringsloven er omaneret, vil være at foretage — Forslag med Hensyn til Størrelsen af disse Honorarer.

I Henhold hertil har Landfogden med Sysselmændenes Bistand nu udarbejdet et Udkast til en ny Jordebog, som derefter er gennemgaaet af Amtmanden, og som vil blive forelagt Lagtinget. Ifølge dette ere samtlige, til en samlet Værdi af 4,258.740 Kr. takserede Jorder ansatte til 4,258⁷⁴/₁₀₀ Normalmarker, hvoraf falder paa Fæstegodset med

tilhørende Leje-
træer 1,949⁴²/₁₀₀ Normalmarker
det beneficerede

Gods 267⁰³/₁₀₀ — og
Odelsgodset 2,041⁶⁹/₁₀₀ —

Ifølge de i saa Henseende foretagne Beregninger, hvis Enkeltheder ville fremgaa af den nedenfor aftrykte Skrivelse fra Landfogden, med 3 Bilag, vil herefter Fæstegodset være at svare med 6 Kr. 90 Ø. af hver Normalmark Fæstegods, og Kongs- og Matrikuls-katten med 36 Øre af hver Normalmark Fæste- og Odelsgods, og med 20 Øre af hver Normalmark benecificeret Gods.

De saaledes udfundne Beløb ere optagne i foranstaaende Udkast, der er udarbejdet i Justitsministeriet paa Grundlag af det af Amtmanden i Henhold til ovenstaaende indsendte Udkast. Med Hensyn til Udkastets øvrige Enkeltheder bemærkes følgende:

Til § 1.

Da denne Lov tidligst vil kunne udkomme i 1897, har man anset Olaidag 1898 for et passende Tidspunkt for dens Ikrafttræden.

Til § 4.

Den her foreslaaede Indfæstningsafgift 5 Kr. 85 Ø. pr. Normalmark vil nøjagtig svare til den nuværende Afgift af 9 Kr. 75 Ø. for hver af de nuværende Marker.

Af Hensyn til Fæsteforholdets private retlige Karakter bør de Forhøjelser i den aarlige Lejeafgift, der for nogle Fæstere vedkommende ville blive en Følge af nærværende Lov, ikke indtræde før ved Besidderskifte, og man har da paa den anden Side heller ikke ment at burde lade Nedsættelsen i de nu for hvert enkelt Fæste gældende Afgifter træde i Kraft før ved indtrædende Fæsteledighed. Vel er det ikke givet, at de efterhaanden indtrædende Forhøjelser og Nedsættelser til enhver Tid ville opveje hinanden, men medens en Udsættelse af Forhøjelsernes

Indtræden uden tilsvarende Udsættelse af Nedsættelserne i ethvert Tilfælde vilde give et sikkert Tab for Statskassen, hvortil Lovens Formaal og Anledning ikke skønnes at give tilstrækkelig Grund, vil den Risiko, der er uundgaaelig, naar en Omregulering af alle Afgifterne paa en Gang, saaledes som her, er ugørlig, ved den her foreslaaede Ordning fordeles saa ligelig paa begge Parter — de afgiftspligtige Fæstere som Helhed paa den ene Side og Statskassen paa den anden Side — som muligt.

Til § 5.

Det her omhandlede Deputat, som nu udredes direkte til Hospitalet, er medregnet i den paa det samlede Fæstegods fordelte samlede Afgiftssum med et Beløb af 6 Kr. pr. Lam eller ialt 360 Kr. og vilde saaledes i hvert Fald, efterhaanden som Loven ved Fæsteledighed traadte i Virksomhed for hvert enkelt af de deputatpligtige Fæster, indgaa i Statskassen, der da maatte refundere Hospitalet dets Andel af den oppebaarne Fæsteafgift. Det maa imidlertid formentlig anses hensigtsmæssigere straks at træffe en endelig Ordning af dette Forhold, saaledes at den samlede Afbøsningssum straks fra Lovens Ikrafttræden udbetales Hospitalet af Statskassen, mod at denne, indtil Deputatet ved Fæsteledighed i de paagældende Fæster bortfalder som en særlig fremtrædende Ydelse, opbeholder den paa hvert enkelt Fæste faldende Andel af Deputatet sammen med de Statskassen allerede nu tilfaldende Afgifter af Fæstet.

Til § 6.

Idet Opkrævningen af Skatten for Odelsgodsets Vedkommende nødvendig maa ske ved særlige blandt de større Lodsejere blandt Odelsbønderne udtagne Skatteopkrævere, er der ikke andet for, end at gøre dette Hverv til et tvungent Ombud, med Hensyn til hvilket man da har foreslaaet de for saadanne almindelig gældende Regler om Adgang til Fritagelse.

Til § 7.

De her foreslaaede af Amtmanden indstillede Honorarer til Landfogden og Sysselmændene, som man ikke har ment uden ny Hjemmel at turde henregne til de i Loven af 29de Marts 1867 § 12 omhandlede Omkostninger, maa formentlig anses for passende i Betragtning af det betydelige ekstraordinære Arbejde, der af disse Embedsmænd dels er udført, dels vil blive at udføre.

At der i Paragrafens 2det Stykke kun tales om Refusion af den Del af den samtlige Jordejendomme i Henhold til Lov af 20de Marts 1867 § 12 paahvilende Halvdel af Matrikuleringsomkostningerne, som skal udredes af Odelsgodset, beror paa, at den paa Fæstegodset og det beneficerede Gods faldende Andel efter den nævnte Lov endelig vil være at udrede af Statskassen som Ejer af det nævnte Gods, og saaledes

i Virkeligheden ikke blive Genstand for Refusion. Størrelsen af Totalbeløbet af samtlige Omkostninger og af det paa hver enkelt Mark Odelsgoods faldende Beløb, som foreløbig er ladet in blanco, vil blive opgivet Lagtinget af Amtmanden.*)

*) De omhandlede Beløb ere, efter af Amtmanden at være opgivet Lagtinget, optagne i foranstaaende Lovudkast. Udg.

Bilag I.

Regler

til

Lagttagelse ved Udførelsen af Skyldsætningen af Jordegodset paa Færøerne.

1.

Til Udførelse af Skyldsætningen af Jordegodset paa Færøerne i Henhold til Skyldsætningsloven af 20de Marts 1861 udarbejder Landfogden, om fornødent med Assistance af Sysselmændene, Udkast til en ny Jordebog efter vedføjede Skema paa Grundlag af den over Jordegodset affattede Taksationsprotokol, saaledes som den er revideret og saaledes, at de i Lagtingets Udvalgsbetænkning over Revisionskommissionens Udsættelser og Kendelser af 24de August 1878 gjorde og af Lagtinget derefter vedtagne Indstillinger samtlige tages til Følge.

Med Hensyn til Indstillingspost 31 angaaende Fordelingen af Marketaliet i Kvalbs forbeholder Ministeriet sig at træffe en særlig Afgørelse.

2.

Jordebogen affattes sysselveis og med Bibeholdelse af den i Taksationsprotokollen opstillede Rækkefølge for Bygderne.

3.

Hver enkelt Nummer i Taksationsprotokollen indengaards og udengaards, Trøer derunder indbefattede, opføres for sig i Jordebogen, men for saa vidt noget Taksationsnummer udgør 2 eller flere Fæster, bliver det at dele og hvert Fæste at opføre særskilt, og paa samme Maade skal forholdes, naar et Nummer foruden Odelsjord indbefatter Kongsjord eller beneficeret Jord.

4.

Den fulde Værdi af hvert Taksationsnummer — for Fæstegodsets Vedkommende dog efter Fradrag af Hvalindtægten — omsættes fra Rigsdaler til Kroner og afrundes derefter saaledes, at den kun udviser fulde Tiere af Kroner, idet 5 Kr. og derover regnes for 10 Kr., og hvad der er under 5 Kr. bortfalder. Derefter omsættes Værdien i Kroner til Normalmarker à 1000 Kr.

Bilag II.

Landfogden paa Færøerne.

Thorshavn, den 29de Juni 1895.

Efter i Henhold til Amtets ærede Skrivelse af 24de September 1890 at have anmodet Sysselmændene om i Overensstemmelse med de af Justitsministeriet udfærdigede Regler til Iagttagelse ved Skyldsætningen af Jordegodsset paa Færøerne at udarbejde Udkast til en Jordebog, hver for sit Syssel, har jeg efterhaanden modtaget disse Udkast — det senest modtagne i Marts d. A. Disse Udkast har jeg gennemgaaet og foretaget de Rettelser ved samme, som jeg har anset nødvendige, dels Realitetsændringer, dels Rettelser gaaende ud paa at give det samlede Arbejde en ensartet Form. Jeg har derefter ladet samtlige saaledes berigtigede Udkast renskrive.

Idet jeg hoslagt tillader mig at fremsende denne Sag, skal jeg foranlediget ved Amtets Ordre i ovennævnte Skrivelse ikke undlade at hidsætte følgende Bemærkninger vedrørende den paatænkte Skatteregulering.

Som af vedlagte Fortegnelse fremgaar, udgør Gennemsnit af Søjdeleje og Smørleje for de sidste 25 Oliaaar 1869—70 til 1893—94:

Søjdelejen.....	8,060 Kr. 60 Ø.
Smørlejen.....	3,599 — 91 —

Naar hertil lægges:

Jordlejen, der aarlig udgør.....	1,008 — 41 —
Inventarielejen.....	48 — 41 —
Lejeafgiften af de af Staten udløste Servituttrettigheder i Kvalvighaugerne paa Suderø, aarlig.....	85 — 31 —
1/2 af Aagavens Beløb, 832 Kr. 29 Ø.....	277 — 43 —
samt den Afgift af 60 Lam, som af nogle Fæstere i Nordstrømø aarlig svares til Færø Amts Hospital, og som kan ansættes til 6 Kr. pr. Lam eller.....	360 — — —

bliver Gennemsnit af de samlede Fæsteafgifter for de sidste 25 Aar ... 13,440 Kr. 07 Ø.

Fordelt paa Fæstegodsset — jfr. den vedlagte Oversigt over Øernes samlede Jordegods' Ansættelse i Normalmarker — nemlig:

Indmark af Fæster.....	704 ⁷ / ₁₀₀ Normalmark,
Lejetrøer - do.	44 ⁶⁶ / ₁₀₀ —
Udmark - do.	1,200 ⁶⁶ / ₁₀₀ —
	1,949 ⁴² / ₁₀₀ Normalmark,

vil der paa hver Normalmark falde et Beløb af 6 Kr. 90 Ø., idet den fremkomne Brøk er afrundet til det nærmeste højere hele Tal.

Af visse Jordebogsafgifter er, Matrikulskat og Kongsskat undtagne, kun Afgift af Øen »Lille Dimon« ikke optaget i den foranstaaende Opgørelse. Denne Ø blev i Henhold til Lov af 12te Februar 1852 afhændet til Arvefæste med Forpligtelse for Arvefæsteren at svare en aarlig Afgift af Øen af 40 Kr. foruden en Rekognition af 10 Kr. ved dens Overgang til ny Ejer. Der svares for Tiden ingen anden Afgift eller Skat af Øen. I Udkastet til Jordebogen er den opført som Odel. Øen kan saaledes ikke henregnes til det egentlige Fæstegods, og Afgiften maatte formentlig vedblivende hvile paa Arvefæsteren af Øen, medens denne tillige maatte komme til at bære Skat i Forhold til dens Taksationssum lig med det øvrige Odelsods.

Med Hensyn til, at de af Statens Trøer, som udgøre et selvstændigt Brug, ikke bruges af Fæsterne, ere opførte foran som Fæstegods, skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at et Par af dem nu efter Udkastets Udarbejdelse ere solgte til Ejendom.

Matrikuls-katten udgør aarlig 784 Kr. 52 Ø.
Kongsskatten..... 680 — 95 —

Tilsammen... 1,465 Kr. 47 Ø.

Af disse Skatter har det beneficerede Gods aarlig betalt, jfr. vedlagte

Forklaring 53 — 38 —

Tilbage bliver altsaa... 1,412 Kr. 09 Ø.

der kommer til Fordeling:

paa Fæstegodset, som anført 1,949⁴²/₁₀₀ Normalmark,

— Odelsgodset: Indmark 834⁸²/₁₀₀ Normalmark,

Udmark 1,206⁸⁷/₁₀₀ —

eller ialt paa... 2,011⁶⁹/₁₀₀ —
3,991¹¹/₁₀₀ Normalmark,

hvilket bliver 36 Ø. pr. Normalmark — Brøken afrundet som foran bemærket.

Matrikuls-katten og Kongsskatten af det beneficerede Gods, 53 Kr. 38 Ø., vil fordelt paa

Indmark..... 125²⁵/₁₀₀ Normalmark,

Udmark..... 141⁸⁸/₁₀₀ —

267⁶³/₁₀₀ Normalmark,

give — Brøken afrundet som foran bemærket — 20 Ø. pr. Normalmark.

Holm.

Til Færø Amt.

Bilag III.

Jordernes Navne	Takseret Værdi	Normalmarker						
		Indmark				Udmark		
		Fæste	Lejetrøer af Fæster	beneficeret	Odel	Fæste	beneficeret	Odel
	Kr.							
Norderøerne	666,800 104 ⁹⁸ / ₁₀₀	5 ⁶⁸ / ₁₀₀	12 ⁴⁸ / ₁₀₀	99 ⁵³ / ₁₀₀	226 ⁴⁴ / ₁₀₀	20 ²¹ / ₁₀₀	197 ⁸² / ₁₀₀	
Østerø	1,070,950 206 ⁸⁹ / ₁₀₀	20 ³⁴ / ₁₀₀	33 ⁵⁷ / ₁₀₀	179 ³¹ / ₁₀₀	290 ⁷⁵ / ₁₀₀	31 ⁷³ / ₁₀₀	308 ³⁴ / ₁₀₀	
Sydstrøms	480,360 123 ⁸⁸ / ₁₀₀	7 ¹⁶ / ₁₀₀	10 ⁷⁹ / ₁₀₀	58 ⁵⁷ / ₁₀₀	205 ⁶⁵ / ₁₀₀	30 ⁸² / ₁₀₀	43 ⁸⁶ / ₁₀₀	
Nordstrøms	625,800 100 ³ / ₁₀₀	9 ⁴⁸ / ₁₀₀	9 ⁵² / ₁₀₀	59 ⁷⁸ / ₁₀₀	278 ⁸⁶ / ₁₀₀	15 ⁴⁴ / ₁₀₀	152 ⁷⁰ / ₁₀₀	
Vaags	446,830 31 ⁴³ / ₁₀₀	3 ⁹⁹ / ₁₀₀	22 ⁶⁸ / ₁₀₀	124 ⁶⁶ / ₁₀₀	45 ⁴ / ₁₀₀	15 ⁸⁵ / ₁₀₀	206 ¹⁸ / ₁₀₀	
Sandø	367,820 68 ¹² / ₁₀₀	3 ¹³ / ₁₀₀	11 ⁹¹ / ₁₀₀	102 ⁸ / ₁₀₀	74 ³⁵ / ₁₀₀	14 ⁸⁰ / ₁₀₀	96 ⁸⁴ / ₁₀₀	
Sudersø	600,180 69 ⁴ / ₁₀₀	3 ⁹² / ₁₀₀	25 ⁴⁷ / ₁₀₀	210 ⁶¹ / ₁₀₀	78 ⁹⁷ / ₁₀₀	13 ⁸⁶ / ₁₀₀	201 ⁸¹ / ₁₀₀	
	4,238,740 704 ⁷ / ₁₀₀	44 ⁶⁹ / ₁₀₀	125 ⁷⁵ / ₁₀₀	834 ⁸² / ₁₀₀	1,200 ⁶⁶ / ₁₀₀	141 ⁸⁸ / ₁₀₀	1,206 ⁸⁷ / ₁₀₀	

Bilag IV.

Fortegnelse

over

erlagte Afgifter af Søjdeleje og Smørleje paa Færøerne
for Olaiarene 1869—70 til 1893—94.

						Søjdeleje		Smørleje	
						Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aaret fra Olaidag	1869	til Olaidag	1870			8 675	41	3 107	33
— " —	1870	—	1871			8 706	95	3 207	33
— " —	1871	—	1872			8 073	35	3 301	66
— " —	1872	—	1873			8 646	83	3 396	*
— " —	1873	—	1874			9 248	88	3 396	*
— " —	1874	—	1875			9 639	97	3 486	56
— " —	1875	—	1876			8 756	43	3 531	84
— " —	1876	—	1877			8 633	93	3 622	40
— " —	1877	—	1878			8 862	39	3 939	36
— " —	1878	—	1879			8 420	62	3 984	61
— " —	1879	—	1880			8 055	94	3 712	96
— " —	1880	—	1881			7 932	03	3 441	28
— " —	1881	—	1882			7 645	87	3 531	84
— " —	1882	—	1883			7 493	10	3 667	68
— " —	1883	—	1884			7 963	72	3 712	96
— " —	1884	—	1885			8 167	45	3 758	24
— " —	1885	—	1886			8 543	12	3 803	52
— " —	1886	—	1887			8 217	19	3 758	24
— " —	1887	—	1888			7 412	16	3 712	96
— " —	1888	—	1889			6 682	81	3 622	40
— " —	1889	—	1890			6 196	66	3 667	68
— " —	1890	—	1891			6 883	42	3 622	40
— " —	1891	—	1892			7 219	24	3 622	40
— " —	1892	—	1893			7 523	37	3 622	40
— " —	1893	—	1894			7 614	19	3 667	68
Tilsammen....						201,515	03	89,997	76
Gennemsnitlig aarlig....						8,060	60	3,599	91

Færøernes Landfogderi, Thorshavn den 29de Juni 1895.

Holm.

Bilag V.

Fortegnelse

over

den hidtil erlagte Kongs- og Matrikulskat af det beneficerede
Jordegods paa Færøerne.

	Marketal		Matrikulskat		Kongsskat	Tilsammen
	Mk.	Gl.	Gl.	Skd.	Gl. Skd.	Kr. Ø.
Onegærde.....	12	»	1	16	»	»
Norderø Kalds Anneksgaard	4	»	»	12	»	»
Garshodn	11	8	1	14 1/2	1	4
Næs og Torkildshøj	31	»	4	13	2	8
Norderdal	9	12	1	9 1/2 (1/4)	1	10
Syderdal	16	»	2	8	»	»
Kirketai	7	8	1	2 1/2	»	»
Kjælnæs	4	»	»	12	»	»
Jensegærde	9	8	1	8 1/2	»	14 1/2
Kalveli	6	»	»	18	»	9 1/2
Todnæs	10	»	1	10	1	4
Sandegaard	5	8	»	16 1/2	»	12
Lere	12	8	1	17 1/2	»	»
Porkere	2	»	»	6	»	»
Gjovcræa	10	4	1	11 (3/4)	1	4
	151	8	22	15	9	6
			22	14 1/2		
						53 38

Færøernes Landfogderi, Thorshavn den 29de Juni 1895.

Holm.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 1ste August, vedtoges, efter Forslag af Petersen, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Bærentsen, Danielsen, Petersen, Poulsen og Schrøter.

Den 21de August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat for at afgive Betænkning i det Lagtinget af Justitsministeriet forelagte Udkast til Lov om Indførelsen af en ny Skyldsætning

af Jordejendommene paa Færøerne m. m., tillader sig herved at bemærke:

Medens man kan slutte sig til Udkastet i dets Helhed, maa man tillade sig at foreslaa enkelte Ændringer, som man i det efterfølgende nærmere skal omtale.

Den i Udkastets § 4 2det Stykke optagne Bestemmelse om, at Udjævning af de aarlige Lejeafgifter, som Fæsterne af Kongsgodset aarlig have at svare til Statskassen, først skulle indtræde ved Fæstledighed, anser Udvalget for uheldig. De, der have haft den forholdsvis høje Leje, kunne med en vis Berettigelse ønske at faa den nedsat jo før jo heller, og de, der have haft den lavere, or der formentlig ingen Grund til fremtidig at begunstige i saa Henseende. Statskassen vilde ogsaa komme til at lide et Tab ved en saadan suksessiv Udjævning af Lejen, idet de Fæstere, der sidde for høj Leje, snarest muligt vilde oplade Gaarden til Fordel for deres fæsteberettigede Sønner, medens Fæsteskifte næppe vilde indtræde paa de Gaarde, hvoraf der svares en lav Leje, saa længe Fæsteren eller hans eventuelle Euke ere i Live. Et saadant Tab formener Udvalget at det ikke er nødvendigt at paaføre Statskassen i Anledning af denne Sag.

At man, som det er anført i Motiverne til § 4, af Hensyn til »Fæsteforholdets privatretlige Karakter« ikke skulde kunne gaa over til en Udjævning af Lejen samtidig med, at Loven træder i Kraft, kan Udvalget ikke indrømme. Samtlige nugældende Fæstebrev indeholde, nemlig, i Lighed med vedlagte Afskrift af det ældste nugældende Fæstebrev,*) en Bestemmelse om, at Fæsteren forpligter sig til ved en ny Matrikuls Indførelse at paatage sig det Tillæg i Afgiften, som efter Billighed maatte skønnes at kunne paalægges Fæstet.

Udvalget tillader sig derfor at foreslaa, at 2det Stykke i § 4 skal udgaa, ligesom ogsaa 2det Stykke af § 5, der hviler paa § 4 2det Stykke og omhandler det Deputat af 60 L. m., som nogle Fæstere aarlig udrede.

Af det Udkastet vedføjede Bilag II fremgaar det, at man ved Opgivelsen af Antallet af Fæstegodsets Normalmarker og ved den derpaa baserede Beregning og Udjævning af den aarlige Leje har medtaget Lejetrøerne, uagtet disse faktisk bruges adskilte fra Fæstet, og i Henhold til Lov om Afhændelse af Trøer og Grundstykker af Statens Fæstegods paa Færøerne m. m. af 13de April 1894 i en nær Fremtid kunne antages at ville overgaa til Selvejendom,

ja til Dels allerede ere det. Den Del af Lejen, som ved en saadan Fordeling falder paa Lejetrøerne, vil formentlig ikke kunne afkræves Trøemændene, da disse ifølge deres Kontrakter kun have at svare den deri fastsatte Afgift til Fæstet, og at paalægge Indehaverne af de Fæster, hvoraf Trøerne ere indtagne, at svare den paa disse faldende Leje, vilde, naar det som her netop drejer sig om en ligelig Fordeling, i høj Grad være ubilligt, idet disse Fæstere saaledes kom til at svare en forholdsvis altfor høj Leje, hvorfor flere af dem ingenlunde vilde have en passende Godtgørelse i den af Trøerne til Fæstet erlagte ubetydelige Afgift, som jo desuden ved Trøernes Overgang til Selvejendom helt vil bortfalde. En Ordning, hvorved en Fæstegaards Leje blev nedsat, hver Gang en Trø frasolgtes, vilde dels nødvendiggøre en stadig Forandring i Jordbogen for de paagældende Fæsters Vedkommende og dels medføre en Nedgang i Statskassens Lejeindtægter. Udvalget tillader sig derfor at foreslaa: at Lejetrøerne udgaa af den nævnte Beregning. Som Følge deraf vil de aarlige Lejeafgifter være at forhøje med 16 Øre, og Indfæstningsafgiften ved Udstedelse af nye Fæstebrev med 13 Øre for hver Normalmark, hvorved altsaa den aarlige Leje bliver 7 Kr. 6 Øre og Indfæstningsafgiften 5 Kr. 98 Øre for hver Normalmark.

Hvad den i § 6 foreslaaede Opkrævningsmaade af Skatter og Afgifter angaar, da vil dens Gennemførelse formentlig møde uovervindelige Vanskeligheder. I smaa Bygder, eller i Bygder, der for største Delen bestaar af Kongsjord, vilde den vel kunne anvendes, men ingenlunde i større Bygder, som for en stor Del eller for største Delen bestaa af Odelsjord, eller i Bygder af Mellemsørrelse, hvor Odelsjorden er meget splittet. Udvalget har eftersat, hvor mange Taksationsnummere af Odelsjord og Lejetrøer, der ifølge Jordbogen ere i 12 af de i saa Henseende største Bygder, og er kommet til følgende Resultat:

Kvalbø	har 158 Nummere
Strænder	- 134 —
Sumbø	- 99 —
Trangisvaag	- 98 —
Frødebø	- 92 —
Vaag Suderø	- 90 —
Midvaag	- 92 —
Sand	- 81 —
Famien	- 74 —
Myggenæs	- 73 —
Porkere	- 65 —
Haldersvig	- 54 —

*) Dette Bilag udelades her.

De fleste af disse Nummere have mange Lodsejere; eksempelvis skal anføres, at Formanden i nærværende Udvalg er Ejer og Besidder af Jord i Bygden Kvalbø i 43 Nummere, jfr. vedlagte Fortegnelse Bilag 2*).

Hvis man vil gaa ud fra, at den største Lodsejer i hvert Nummer skulde opkræve Skatten for Nummeret, da vilde nævnte Jordbesidder i Henhold til fornævnte Bilag hvert Aar have at betale sin Jordegodsskat til 32 forskellige Personer og derfor modtage 32 forskellige Kvitteringer. Desuden vilde han have at afkræve 46 forskellige Personer Skat og derfor udstede 46 Kvitteringer, han er nemlig en af de største Ejere i Nr. 746, 820 c, 839 samt Ejer af 863. Den samme Ulejlighed, som han fik, vilde de fleste af de øvrige Bygdemænd faa. At beskikke flere Skatteopkrævere for de større Nummere vilde kun forværre Sagen. At lade Folk opkræve Skatten paa den Maade, som i Lovudkastet foreslaaet, vil derfor medføre et langt større Arbejde, end man med Billighed kan paalægge som et ulønnet Ombud. I smaa Nummere, som ejes af 3 eller 4 Personer, vilde ogsaa det Tilfælde kunne indtræde, at samtlige Lodsejere vare over 60 Aar.

Vil man paalægge Befolkningen Skatteopkrævningen som et Ombud, da vilde det være det fornuftigste kun at beskikke en Skatteopkræver i hver Bygd, ogsaa af den Grund, at det tillige vilde vække stor Misfornøjelse blandt den skatteydende Befolkning, om den, foruden at betale Skatten, tillige skulde ulejlighes med at betale den til 20 eller 30, ja endog til 40 forskellige Skatteopkrævere.

Hidtil har Opkrævning af Skatterne foregaaet paa følgende Maade:

I enkelte Bygder har hver Lodsejer haft sin Konto hos Landfogden og har han betalt til denne for de Andele i hver Jordlod, han er Medsejer i.

I andre, navnlig blandt de større Bygder, har ikkun Kongsskatten været overdraget til Inddrivning af enkelte Lodsejere særlig blandt Kongsbønderne, men disse have i Reglen betalt den af deres egen Lønne, da Arbejdet ved Indkrævningen vilde være langt større end Skattebeløbets Værdi. Matrikul- og Amtarepartitionsfondsskatten paa Odelsgodset have samtlige Odelsmænd staaet opførte for under eet, og have da indbetalt Beløbet enten samlet eller hver for sin Andel efter at have udregnet det saa godt, de have kunnet. Det har været

dem en god Rettesnor i saa Henseende, at ligesom Afgifterne ere ydede efter Marketal, ere Indtægterne, saa som Drivtang og Hval, fordelte paa samme Maade.

Atter i andre Bygder bliver der af Landfogden beskikket Opkrævere for at indkassere Skatten, men det bliver som oftest betragtet som en meget stor Byrde.

Ved den ny Ordning vilde Hvervet som Skatteopkræver paa den anførte Maade blive besværligere for Fremtiden, navnlig paa Grund af, at hver Bygd vil komme til at omfatte betydelig flere Poster i Jordebogen end hidtil.

Under alle Omstændigheder vilde det blive aldeles nødvendigt, at den Fortegnelse, som Landfogden i Henhold til Udkastets § 6 skulde affatte over de enkelte Skatte- og Afgiftsbeløb for hver enkelt takseret »Ejendoms«, tillige maatte indeholde samtlige de Personers Navne, som skulde afkræves Skat af Taksationsnummeret, med Angivelse af, hvor stor Andel enhver havde at betale for. Affattelsen af en saadan Fortegnelse vilde imidlertid for Landfogden være et overordentlig vanskeligt Arbejde, blandt andet af den Grund, at Ejerne af mange Taksationsnummere, særlig af de Jorder, som ikke tidligere have været matrikulerede, ikke findes i Jordfortegnelsen, medens mange af dem, der staa opførte for Jorder der, ikke længer ere Ejere, men ere bortdøde for lang Tid siden. Overdragelsesdokumenterne henligge ogsaa ofte i mange Aar forinden de blive tinglæste.

Udvalget maa derfor anse det for rettest, at Sysselmændene hver for sit Syssel affatte en Fortegnelse over Ejerne af Odelsjorden i hvert Sogn, saaledes at enhver Ejer har sin særlige Konto og at der paa denne opføres den Andel, den paagældende har i hvert af Jordebogens Taksationsnummere, samt at der i en dertil indrettet Rubrik opføres det Beløb, som de forskellige Kvotadele i Henhold til Jordebogen ere ansatte til; hvorefter Kontoon sammentælles og afrundes opførte til Hundredele af Normalmarker.

Til Vejledning ved Affattelsen af disse Fortegnelser maatte Sysselmændene faa udleveret det Udkast til Jordebogen, de selv i sin Tid have affattet. Efter Oplysning, meddelt af Sørenskriveren, bero de Afskrifter af Jordfortegnelsen, der have været fremlagte omkring i de forskellige Sogne, hos Sysselmændene. Yderligere Assistance for at tilvejebringe de fornødne Oplysninger om Ejendomsforholdene bør ydes ham af samtlige Medlemmer af Kom-

*) Er optaget lige efter Betænkningen.

munalforstanderskaberne og Sognekommis- sionerne.

Der er en Del Taksationsnummere, navnlig saadanne, der ikke tidligere have været matrikulerede, som ejes af flere, uden at det fremgaar af Jordfortegnelsen, Jordebogen eller Taksationsprotokollen, hvor stor en Kvotadel der tilhører hver Lodsejer. I et saadant Tilfælde maa Udvalget anse det for rettest, at Sysselmanen søger at bringe Overenskomst i Stand imellem Lodsejerne om, hvor stor Andel hver af dem skal opføres for. Kan saadan Overenskomst i enkelte Tilfælde ikke tilvejebringes, vil det blive nødvendigt, at Syslets Landvæsenkommission afgør Sagen.

Da de Skatter og Afgifter, der komme til at hvile paa Lejetræerne, saa vel paa dem, der ere indlagte af Fæstegodset som paa dem, der ere indlagte af det beneficerede Gods, ikke bør paalivle Fæsterne eller Beneficiarius men derimod Træmændene, bør de fornævnte Navnefortegnelser tillige omfatte disse Træer.

Præstegaardstræerne staa vel opførte i Jordebogen mellem den øvrige beneficerede Jord, men Sysselmændene ville desuagtet let kunne skille dem ud, da Taksationsprotokollen giver den Oplysning, at de udgøre særskilte Brug.

Naar Ejeren er umyndig, maa Værgeu opføres for Jorden. Bør denne eller hin udenfor Sognet, vil det i Lighed med, hvad Lagtinget har bestemt med Hensyn til de kommunale Skatter, blive nødvendigt, at han opgiver en i Sognet boende Mand, der som Besidder vil have at repræsentere Ejeren. Jorden maa da opføres paa Besidderens Navn, dog vil det være rettest, at Ejeren's Navn tillige vedføjes Jorden.

Da der dels kan indløbe Fejl ved Affattelsen af de fornævnte Navnefortegnelser og dels være Uenighed om, hvem der er Ejer af en Jord, og da der endelig ved enkelte Taksationsnummere kan være nogen Vanskelighed ved at udfinde, hvor i Bygden de ere beliggende, vil det blive nødvendigt, at Navnefortegnelsen for hvert Sogn fremlægges til almindeligt Eftersyn paa et passende Sted i hvert Sogn, saa Folk kan faa Lejlighed til at fremkomme med Indsigelser. Disse kunne da afgøres af Sysselmanen ved en Kendelse, der eventuelt kan indankes til Amtmanden. De derefter berigtigede Navnefortegnelser ville da egne sig til at benyttes som Grundlag for Opkrævning af al paa Jorden hvilende Skat.

Saa vel Tiden for Fremlæggelsen som Fristen for at fremkomme med Indsigelser kan passende sættes til en Maaned.

Affattelsen af disse Navnefortegnelser vil vel give Sysselmændene en Del Arbejde, men et lignende Arbejde vilde de faa ved at assistere Landfogden ved Affattelsen af de Fortegnelser, denne skulde tilvejebringe til Brug for de private Skatteopkrævere, — uden Sysselmændenes Assistance vilde Landfogden næppe kunne overkomme dette Hverv. Da Sysselmændene saaledes i ethvert Tilfælde maatte komme til at udføre en ikke uvæsentlig Del af Arbejdet ved nævnte Fortegnelser's Affattelse, og da de foruden deres egentlige Løn tillige have Kontorhold og vel i Reglen næppe ere overbebyrdede af Forretninger, formener Udvalget, at man meget godt kan paalægge dem dette Hverv, navnlig naar de faa lidt Godtgørelse derfor.

Naar Navnefortegnelserne ere i Orden, vil det ikke volde mange Vanskeligheder at indkræve Skatterne. Udvalget anser det imidlertid for det mest naturlige, at Indkrævningen ogsaa foretages af Sysselmanen. Det vil i Reglen falde lettest baade for denne og for Yderne, at denne fandt Sted paa hans sidste Omrejse før Olaidag, for da komme Folk alligevel sammen med Sysselmanen for at betale Tiende; men da Folk i en Bygd, naar de have faaet at vide, hvad hver enkelt skal yde, sommetider pleje at lade en af de Købmænd, der have Filialhandel i Bygden, klare Skatten med Sysselmanen for samtlige Odelsejere i Bygden under eet, vil det være rettest at tilstede, at den kan betales paa Sysselmanens Kontor.

Da Jorden ved Køb og Salg, Mageskifte eller Arv ikke sjælden skifter Ejer, bliver det nødvendigt at holde Navnefortegnelserne vedlige. Med dette Arbejde formenter Udvalget, at et Medlem af Forstanderskabet eller Sognekommisjonen bør assistere Sysselmanen ved at modtage Anmeldelse om Ejerskifte og een Gang aarlig indberette til ham, hvilke Ejerskifter der ere anmeldte. Det maatte dernæst paalægges den, der erhverver Jorden, som Pligt inden en passende Tidsfrist at gøre saadan Anmeldelse, hvilken Tidsfrist vi have ment ligeledes passende kunde sættes til en Maaned.

De Bøder, der ville være at erlægge for Forsømmelser ved Anmeldelsen, ville i Lighed med hvad der finder Sted paa andre Omraader ved saadanne smaa Forseelser udenfor Thorshavn, rettest være at ikende af Sysselmanen med Ret til Appel til Amtmanden. Det vil ikke være rigtigt at ulejlige Folk fra Landet med at give Møde i Thorshavn for saa ringe en Sag.

Det vil ogsaa blive nødvendigt for Forstanderskabene af Hensyn til Ligning af den Del af Kommuneskatten, som hviler paa Jordegodsot, at have en Fortegnelse over, hvor mange Normalmarker enhver af Lodsejerne er Besiddet af i hvert Sogn. Denne kunne de selv forskaffe sig, medens Navnefortegnelsen fremligger til Eftersyn i hvert Sogn; eventuelle Berigtigelser ville de let faa opgivne af Sysselmændene, hvorefter de kunne holde dem vedlige ved Hjælp af de Anmeldelser, der indløbe til Sognekommissionerne. Da deres Optegnelser imidlertid ville blive mere summariske, vil det blive vanskeligt for dem at opdage enkelte Fejl, der gennem Tiderne kunne indsnige sig. Udvalget har derfor ment, at Sysselmændene, som Gengæld for den Assistance, som Forstanderskabene yde dem, hvert 5te Aar skulle tilstille dem en Fortegnelse over hvor meget Jordegods hver Skatteyder har at betale af, for at de derved kunne kontrollere deres egne Fortegnelser.

Den i § 7 foreslaaede Betaling til Landfogden og Sysselmændene maa anses for altfor høj for det Arbejde, de hidtil have udført. Derimod kan den anses for passende, naar de udføre det Arbejde, som Udarbejdelsen af Navnefortegnelserne ville medføre; men da Arbejdet bliver størst i Suderø og Østerø Syssel, hvor der er mest Odelsjord, navnlig i det førstnævnte Syssel, mener Udvalget, at der maa foretages en anden Fordeling af Beløbet mellem Landfogden og Sysselmændene, og at det vil være det retteste at tillægge Landfogden og Sysselmændene i de 2 nævnte Sysler 300 Kr. hver og Sysselmændene i de øvrige Sysler 200 Kr. hver.

Udvalget har dernæst taget under Overvejelse Spørgsmaalet om Matrikulering saa vel af de nye Træer, der ere indlagte siden Taksationsarbejdet i Aaret 1871 var tilendebragt, som af dem, der fremdeles ville blive indlagte. Udvalget har anset det af praktiske Grunde for det heldigste, om Takseringen af saadanne Træer bliver foretaget af Landvæsenskommissionen, der samtidig bør bedømme, om den Hauge, hvoraf Træerne ere indlagte, er bleven forringet i Værdi ved Indlægningen og, i bekræftende Fald, hvor meget Hagen vil være at nedsætte i den Anledning, men da man formentlig ikke kan danne sig en begrundet Mening om, hvilken Værdi en nyindlagt Træ vil have, før den er kultiveret i et vist Aaremaal, — vi have tænkt os mindst 20 Aar — og der ikke er indlagt mange Træer siden 1871, har Udvalget

ment, at man maatte vente mindst en halv Snos Aar endnu, førend de ældre af de omhandlede Træer blive matrikulerede. Vi have derfor ment, at der ikke burde optages nogen Bestemmelse herom i nærværende Lov, men at man skulde afvente det Tidspunkt, da saadan Taksering bør afholdes og at der til den Tid kunde udkomme en særlig Lov herom. I Lovforslagets Slutningsparagraf er der foretaget en Omredaktion, hvorefter man i denne Lov kommer til at lade det omtvistede Spørgsmaal, hvem der er Ejere af Kirkegodset, henstaa uafgjort.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse, at der i det Tinget forelagte Udcast foretages følgende Ændringer:

til § 1.

Aarstallet »1898« i Paragrafens Slutning forandres til »1899«.

til § 4.

1ste Stykke:

Beløbene »6 Kr. 90 Øre« i 3dje og »5 Kr. 85 Øre« i 5te Linje forandres til henholdsvis »7 Kr. 06 Øre« og »5 Kr. 98 Øre«.

2det Stykke udgaar.

til § 5.

Aarstallet »1898« forandres til »1899«.

2det Stykke udgaar.

I Stedet for § 6 sættes følgende ny §§:

§ 6.

Til Brug ved Opkrævning af de i §§ 3 og 4 omhandlede Skatter og Afgifter affatter Landfogden en Fortegnelse over Jorderne, hvilken skal give en Oversigt over de Poster i Jordebogen, der høre:

- til hvert Fæste (derunder dog ikke indbefattet Lejetræer).
- til den beneficerede Jord i hvert Præstegæld (derunder dog ikke indbefattet Lejetræer).
- til Odelsjord og Lejetræer i hver Bygd.

Sysselmændene skulle sognevis hver for sit Syssel affatte en Fortegnelse over Ejerne af Odelsjorden i Syslet og Besidderne af Lejetræerne. Naar en Lodsejer er umyndig eller bor udenfor det Sogn, hvori Jorden er beliggende, skal den dog føres paa en af Ejeren (eventuelt hans Formynders) opgiven, i Sognet bosat Mand's Navn, der som Besidder skal repræsentere Ejeren, hvis Navn tillige er vedføjet Jorden. Hver Ejers (Besidders) Navn opføres særskilt og under Navnet den Del af hvert Taksationsnummer, som han ejer (besidder). Ved hver Post opføres det Beløb, hvortil Lodsejernes Andel er ansat efter Jorde-

bogen. Disse Beløb sammenlægges og omsættes til Normalmarker. Mulige Brøker afrundes opefter til Hundredelele Normalmarker. De kommunale Forstanderskabers og Sognekommisssioners Medlemmer skulle være Sysselmanden behjælpelige med at tilvejebringe de til Fortegnelsens Affattelse fornødne Oplysninger.

Naar et Taksationsnummer, der ikke tidligere har været matrikuleret, ejes (besiddes) af flere og hver enkelt's Andel ikke fremgaar af Jordfortegnelsen eller af Jordbogen, skal Sysselmanden søge at tilvejebringe Overenskomst mellem Jodsejerne om Andelens Størrelse. Kan saadan Overenskomst ikke opnaas, afgøres Sagen af Landvæsenskommissionen.

§ 7.

De i § 6 omhandlede Navnefortegnelser skulle efter forudgaaet Bekendtgørelse i hver Bygd fremlægges til almindeligt Eftersyn paa et passende Sted i Sognet i 1 Maaned. Indsigelser mod Fortegnelsen fremsættes for Sysselmanden inden 1 Maaned efter Fristens Udløb og afgøres ved hans Kendelse, der kan indankes for Amtmanden inden 6 Uger efter Afsigelsen, hvilken Klageren og eventuelt andre vedkommende skulle tilkaldes at paahøre.

Fortegnelserne rettes efter de afsagte Kendelser og benyttes derefter som Grundlag for Skatteopkrævningen.

§ 8.

Samtlige Ejere (Besiddere) af Odelsjord og Lejetrøer skulle senest hvert Aars Olaidag indbetale til Sysselmanden paa hans Kontor de deres Jorder til Statskassen og Amtsrepartitionsfonden paa hvilende Skatter.

Yderne skulle dog være berettigede til at indbetale Skatten til Sysselmanden paa dennes sidste Omrejse før Olaidag. Sysselmanden indsender derefter snarest mulig de indkomne Beløb til Landfogden. Resterende Skatter inddriver Sysselmanden ved Udpantning. Det ved den i § 6, 2det Stykke, omhandlede Afrunding fremkomne Overskud tilfalder Sysselmanden.

§ 9.

Naar Odelsjord eller Lejetrøer skifte Ejer eller Besidder, skal Modtageren eller, hvis han er umyndig eller fraværende, hans Befuldmægtigede være pligtig til inden 1 Maaned efter Afhændelsen at anmelde denne til det Medlem af Sognekommisssionen — i udsondrede Sogne af Forstanderskabet —, som Kommunalforstanderskabet i dette Øjemed vil have at udvælge for hvert Sogn. Dette Medlem skal inden

hvert Aars 1ste Juni tilstille Sysselmanden Fortegnelse over de i Sognet forogaaede Ejer- og Besidderskifter af Odelsjord og Lejetrøer. Paa Grundlag af de saaledes indgaaende Anmeldelser berigtiger Sysselmanden sin Navnefortegnelse. Undladelse af de nævnte Anmeldelser og Indberetninger straffes med Bøder fra 1—20 Kr., der tilfalder Amtsfattigkassen. Ansvar kan efter Omstændighederne tillige eller udelukkende gøres gældende mod den, der som Bruger har modtaget den afhændede Jord. Sager om nævnte Lovovertrædelse behandles for Thorshavns Vedkommende efter de almindelige Regler om offentlige Politisager, men for Landkommunernes Vedkommende, politiretsvis efter Plakaten af 23de Marts 1813 af Sysselmanden, hvorfra de eventuelt paaankes til Amtets Overpolitiret, der afgør dem endelig uden videre Appel.

Sysselmændene indsende i Aaret 1900 og derefter hvert 5te Aar til vedkommende Forstanderskaber en Fortegnelse, hvoraf fremgaar hvor mange Normalmarker enhver Ejer (Besidder) i Sognet er pligtig til at svare Skat af.

§ 7

forandres til:

§ 10.

til 1ste Stykke:

»et Honorar af 500 Kr. og hver af Sysselmændene«
forandres til:

»samt Sysselmændene paa Suderø og Østerø et Honorar af 300 Kr. hver og Sysselmændene i de øvrige Sysler«

2det Stykke affattes saaledes:

»Til Dækning af den Del af bemeldte herefter ialt 17,065 Kr. 78 Øre udgørende Omkostninger, som i Henhold til den anførte Lovbestemmelse skal godtgøres Jordbogskassen af Odelsjorden, bliver der af hver Normalmark at betale 2 Kr., som erlægges med en Femtedel Olaidag 1899 og en Femtedel Olaidag i hvert af de paafølgende 4 Aar.«

I Udvalget angaaende Forslag til Lov om Indførelse af en ny Skyldsaetning af Jordejendomme paa Færøerne, Thorshavn den 20de August 1896.

J. H. Schrøter, M. Danielsen.

Ordfører.

Fr. Petersen. E. D. Barentsen.

Joan Poulsen.

Bilag 2.)*

J. H. Schrøter, Kvalbø.

Jorde- bogens Nr.	Jordens Navn	Størrelse			Normal- marker	Schrøters Andel				Anmærkning	Antal Ejere (Besidd.)
		Mk.	Gj.	Sk.		Gj.	Sk.	Kr.	Ø.		
684	Stórejørð	1	4	»	0,52	1	»	26	»		14
687 e	Úti í haga	2	8	»	2,00	1	»	50	»		24
691	Jógvansjørð	1	»	»	0,46	1	6 ² / ₃	38	33		13
705 o	Íjórðingurin	4	3	»	3,27	1	6 ² / ₃	65	8		54
707	Guttapálsdeild	»	8	»	0,20	1	»	25	»		9
708	Pisulundansjørð	»	4	»	0,10	1	»	25	»		4
712	Krókur	»	10	»	0,34	»	10	17	»		12
719	Bjarnajørð	1	»	»	0,73	1	»	45	63		15
721 b	Nyjibøur	11	8	»	3,57	3	10	117	17		91
722 b	Gamlibøur	11	8	»	2,40						
723 b	Íleygur í huse	11	8	»	0,19						
726 b	Norðan Skarð	11	8	»	8,20	3	10	155	51		91
731 b	Petersdæld	»	7	10	0,14	1	»	18	67		8
741 g	Uttanskarð	3	15	10	3,37	1	»	53	7		46
746	Giljaforejørð	1	»	»	0,46	4	»	115	»		11
747	Tóftadalur	1	»	»	0,36	»	16 ² / ₃	18	75		21
749	Nessmørk utara	1	»	»	0,93	2	»	116	25		29
756	Rokhagi	6	»	»	3,39	6	16 ² / ₃	241	29		64
762	Uttan garð	»	8	»	0,13	1	»	16	25		7
764	Íleggsjørð	1	»	»	0,86	1	»	53	75		13
767 b	Undir Egg	2	»	»	1,55?	2	»	96	28		25
785	Sakariasarjørð	»	8	»	0,26	»	15	24	38		6
787 b	Húsamørk	»	15	»	0,62	1	»	11	33		18
791 d	Uttan knúka	2	11	»	1,23	1	15	50	6		26
792	Baraflottajørð	»	8	»	0,33	1	»	41	25		14
803	Barnajørð	1	»	»	0,66	2	»	82	50		13
804	Stovujørð	1	»	»	0,66	10	»	20	63		17
805	Marinajørð	3	»	»	1,08	4	»	165	»		33
808 c	Hamrahagi	10	14	»	6,04	8	»	277	76		74
810	Vágajørðin	»	12	»	0,63	2	»	105	»		9
813	Antojørð	»	4	»	0,16	1	»	40	»		4
815	Rahildijørð	»	8	»	0,16	1	»	20	»		8
820 c	Suður í haga	3	»	»	1,30	4	»	108	33		38
837 m	Skeljarlað				0,01	16	878	»	22		106
838	Kápujørð ovasta				0,10	1	2	50	»		2
839	Kápujørð niðarsta				0,05	2	10	33	33		2
863	Hejagergsklettur				0,01			10	»		1
865 c	Villingaberg	12?	8	»	0,32	3	6 ² / ₃	5	33		86
866 e	Glivraberg	2	8	»	0,03	1	»	»	75		
867 c	Rituskor	2	»	»	0,02	2	»	»	36		
868 b	Nípan	6	»	»	0,06	1	10	»	94		
869	Litla Dimun	1	8	»	7,70	1	»	320	83		
762	Uttan garð	»	8	»	0,13	1	»	16	25	Poul N. Ja- cobsen, Tver- aa, er Ejer af de 6 sidste Poster.	10
767	Undir Egg	2	»	»	1,55?	1	»	48	14		
794	Maggudeild	»	8	»	0,13	1	»	16	25		
808 c	Hamrahagi	10	14	»	6,04	1	»	34	72		
837 m	Skeljarlað				0,01	1	878	»	2		
867 e	Rituskor	2	»	»	0,02	1	»	»	18		

*) Bilag 1 er udeladt.

Tilsammen 2,81 Normalmarker

Den 24de August foretoges Sagens 2den Behandling. Det af Regeringen forelagte Udkast behandledes i følgende Afsnit:

§§ 1—5 med dertil af Udvalget foreslaaede Ændringer (ad § 1, 4 og 5).

§ 6 med de af Udvalget foreslaaede ny

§§ 6—9.

§ 7 (§ 10).

Sagen overgik derpaa til 3dje Behandling.

Imellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra hele Udvalget

(til sammes Forslag i Betænkningen):

a. ad § 6, 2det Stykke (i Udvalgsbetænkningen):

2det Punktum: »Naar en Lodsejer Jorden.»

udgaar og i Stedet sættes:

»Naar en Lodsejer — eller hvis han er unyndig — hans Værges, bor udenfor Sognet, skal han (eventuelt Værgen) paa Opfordring af Sysselmanen inden en af denne fastsat passende Frist opgive en i Sognet bosat myndig Person, der med Hensyn til Jorden skal repræsentere Ejeren, hvis Navn dog vedføjes Jorden.»

b. ad § 9 (i Udvalgsbetænkningen):

1) 1ste Punktum: »hans Befuldmagtigede»

forandres til:

»hans Repræsentant (jfr. § 6, 2det Stykke).»

2) 4de Punktum: »Undladelse Anmeldelser»

forandres til:

»Undladelse af den i § 6, 2det Stk. omhandlede Opgivelse og de i denne § nævnte Anmeldelser»

B. Fra Schrøter:

a. til § 2 (i Regeringsudkastet):

Efter Ordet »Normalmarker» i tredje Linje indskydes Ordene: »under Navn af Skattemarker.»

Hvis dette Forslag bliver vedtaget, forandres Ordet »Normalmark» til »Skattemark» overalt, hvor det forekommer i Lovforslaget.

b. til § 9, 2det Stk. (i Udvalgsbetænkningen):

»i Aaret 1900 og derefter hvert 5te Aar» forandres til:

»inden hvert Aars 1ste Septembers.»

c. til § 10 (§ 7 i Regeringsudkastet jfr. Betænkningen):

1) 1ste Stykke: »300 Kr.» og »200 Kr.» forandres til henholdsvis:

»450 Kr.» og »300 Kr.»

2) 2det Stykke: »17,065 Kr.» og »2 Kr.» forandres til henholdsvis:

»17,915 Kr.» og »2 Kr. 10 Ø.»

C. Fra samme.

(Motiveret Ændringsforslag til § 6 i Udvalgsbetænkningen.)

Den Gang, Takseringen af Jorderne blev foretaget, var der flere Jorder, der vare Tilliggende til andre saasom Fejtlænder, som hørte til flere Hauger eller Dele af disse og derfor maatte takseres særskilt, uden at dette Tilliggende af Taksationskommissionen blev tilagt Hovedstolen. f. Eks. Suderø Præstegæld, Nr. 867, Rituskor, hører til Haugen Undir Egg, der er 4 Marker, og til 3 Marker af Haugen Uttanskarø, der er 12 Marker, jfr. Taksationsprotokollen B. Side 257. Efter at Jordebogen nu er affattet, er dette Nr. delt. De 3 Marker Uttanskarø høre til et Fæste, og en forholdsmæssig Andel af Fejtlænderet er derfor henlagt til dette. De tilbageværende 4 Marker af Rituskor, saa vel som Haugen Undir Egg, ere delte i 2 lige Dele, hvoraf den ene hører til et Fæste og den anden, Nr. 767 b og 867 c, er 2 Marker Odelsjord hvert, jfr. Bilag 2 til Udvalgets Betænkning.

Man bør ved Navnefortegnelsens Affattelse lægge 2 saadanne Skattemummere sammen til eet, saa vel for at lette Sysselmanen Arbejdet baade ved Affattelsen og ved de Tilføjelser, der i Tidens Løb ville fremkomme ved Ejerskifte, som ogsaa Befolkningen ved Anmeldelsen af disse, da man ved en saadan let kan komme til at glemme, at der foruden 1 Gl. i Bøen og 1 Gl. i Haugen tillige følger 1 Gl. i det omhandlede Skattemummer, Fejtlænderet, og derved ifalde Bødestraf efter Lovforslagets § 9.

Paa lignende Maade er andre Steder i Taksationsprotokollen, saa vel Haugen som Fejtlænderet opført særskilt, uden at det sidstnævnte, som det burde være, senere

er henlagt til førstnævnte, f. Eks. samme Præstegæld Nr. 687, Uti i haga, og Nr. 866, Glivraberg, der hver især er 8 Marker, jfr. Taksationsprotokollen B, førstnævnte Side 257. Efter at nu Fæstegodsset ved Jordebogens Affattelse, er fradelt, er der 2 Marker 8 Gl. tilbage i hvert af de 2 Skatthenummere, nemlig 687 e og 866 e, jfr. førstnævnte Bilag; disse bør ligeledes opføres under eet i den nævnte Fortegnelse.

Atter andre Steder er der Indmark, som hører til visse Jorder, der er takseret særskilt og dog bør henlægges til den f. Eks. samme Præstegæld Nr. 837 m. Skeljarlað, der hører til hele den matrikulerede Odelsindmark i Bygden Kvalbø.

I Henhold til det anførte, tillader jeg mig at foreslå til Lagtingets Vedtagelse følgende Ændring i Forslagets § 6.

Mellem 2det og 3dje Stykke indskydes:

»Naar det ene Taksationsnummer er et Tilliggende til et eller flere andre, skal det ved Affattelsen af de i forrige Stykke omhandlede Navnefortegnelser, tillægges dette eller disse. Er et Taksationsnummer delt i Jordebogen i flere Dele eller Litraer, betragtes hver enkelt Del som et selvstændigt Taksations- eller Skatthenummer. Ligeledes skal det ene Taksationsnummer tillægges det andet, naar det kan ske, uden at det i forrige Stykke og § 7 2det Stykke tilsigtede Formaal forrykkes.«

D. Fra samme (ny § 11).

»Alle tidligere Bestemmelser, som staa i Strid med nærværende Lov, sættes herved ud af Kraft.«

E. Fra Olsen

(til Regeringsudkastets § 6):

Efter Ordet »Lodsejer« i § 6, 7de Linje, indskydes Ordene: »eller Besidder«.

Den 31te August foretoges Sagens 3dje Behandling.

Lovforslaget behandledes og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 1 med den af Udvalget foreslaaede Ændring*) sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0.

*) I Udvalgsbetænkningen.

§ 2 med den af Schrøter foreslaaede Ændring (B a).

Ændringsforslaget sattes først under Afstemning og vedtoges med 10 St. mod 0, hvorefter § 2 saaledes ændret vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 3 vedtoges enstemmig med 18 St.

§ 4 med den af Udvalget foreslaaede Ændring*) sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 5 med de af Udvalget foreslaaede Ændringer*) sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0.

§ 6 i Regeringsudkastet og §§ 6—9 i Udvalgets Forslag med dertil stillede Ændringer:

§ 6 i Udvalgets Forslag med dertil stillede Ændringer: Schrøters Ændringsforslag (C) sattes først under Afstemning, men forkastedes med 8 St. mod 4, hvorefter §'en med den af Udvalget foreslaaede Ændring (A, a) vedtoges med 14 St. mod 2.

§§ 7 og 8 i Udvalgets Forslag sattes samlede under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 2.

§ 9 i Udvalgets Forslag med dertil stillede Ændringer: Schrøters Ændringsforslag (B, b) sattes først under Afstemning, men forkastedes med 10 St. mod 3, hvorefter §'en med de af Udvalget foreslaaede Ændringer (A, b, 1—2) vedtoges med 15 St. mod 2.

Herved betragtedes § 6 i Regeringsudkastet, med den til samme af Olsen foreslaaede Ændring (E), som bortfalden.

§ 7 i Regeringsudkastet (nu § 10) med dertil foreslaaede Ændringer:

Schrøters Ændringsforslag (B, c, 1) til 1ste Stk. sattes først under Afstemning, men forkastedes med 13 St. mod 3, medens Udvalgets Ændringsforslag*) til 1ste og 2det Stk. vedtoges henholdsvis med 13 St. mod 1 og 14 St. mod 0, hvorefter § 7 (10) saaledes ændret vedtoges med 14 St. mod 1.

Herved betragtedes Schrøters Ændringsforslag B, c, 2 som bortfaldet.

Ny § 11 (Schrøters Ændringsforslag D) vedtoges med 15 St. mod 0.

Efter at den §'vise Behandling og Afstemning af Lovforslaget var tilendebragt, sattes Lovforslaget i dets Helhed saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Joensen, J. Poulsen, Provsten, Finsen, Isaksen, O. Jacobsen, Danielsen, Barentsen, Petersen,

*) I Udvalgsbetænkningen.

M. Poulsen, Chr. Jacobsen, Hentze, P. Niclasen, Schrøter, P. Næs og Formanden; nej stemte: D. Niclasen og Olsen, medens Müller og Djurhuus vare fraværende; og var Lovforslaget saaledes endelig vedtaget med 16 St. mod 2.

Det saaledes endelig vedtagne Lovforslag er saalydende:

Forslag

til

Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldsætning af Jordejendomme paa Færøerne.

§ 1.

Den i Henhold til Lov om en ny Skyldsætning paa Færøerne af 29de Marts 1867 § 8 udarbejdede ny Jordebog for Færøerne træder i Kraft Olaidag 1899.

§ 2.

Fra den nævnte Dag at regne bliver den i Jordebogen indeholdte Ansættelse af de enkelte Ejendomme til Normalmarker, under Navn af Skattemarker, at lægge til Grund ved Beregningen af alle Skatter, Afgifter og Ydelser i offentlige Øjemed af det færøske Jordegods, saa vel de, der for Tiden opkræves efter Marketal, som de, der i Fremtiden maatte blive paalagte.

§ 3.

De nuværende Skatter til Statskassen svares fra den nævnte Dag under eet under Navn af Kongs- og Matrikulskat med 36 Øre af hver Skattemark Odels- eller Fæstegods, og med 20 Øre af hver Skattemark beneficeret Gods.

§ 4.

De aarlige Lejeafgifter til Statskassen af Fæstegodset svares fra den nævnte Dag under eet med 7 Kr. 06 Øre af hver Skattemark, og Indfæstningsafgiften ved Udstedelse af nye Fæstehæve med 5 Kr. 98 Øre af hver Skattemark.

§ 5.

I Erstatning for det hidtil af nogle Fæstere i Nordstrømø til Færø Amts Hospital erlagte Deputat af 60 Lam aarlig, udreder Statskassen fra Olaidag 1899 et aarligt Beløb af 360 Kr. til Hospitalet.

§ 6.

Til Brug ved Opkrævning af de i §§ 3 og 4 omhandlede Skatter og Afgifter affatter Landfogden en Fortegnelse over

Jorderne, hvilken skal give en Oversigt over de Poster i Jordebogen, der høre:

- til hvert Fæste (derunder dog ikke indbefattet Lejetrøer).
- til den beneficerede Jord i hvert Præstegæld (derunder dog ikke indbefattet Lejetrøer).
- til Odelsjord og Lejetrøer i hver Bygd.

Sysselmandene skulde sognevis hver for sit Syssel affatte en Fortegnelse over Ejerne af Odelsjorden i Syslet og Besidderne af Lejetrøerne. Naar en Lodsejer — eller hvis han er umyndig — hans Værg, bor udenfor Sognet, skal han (eventuelt Værgen) paa Opfordring af Sysselmanden inden en af denne fastsat passende Frist opgive en i Sognet bosat myndig Person, der med Hensyn til Jorden skal repræsentere Ejeren, hvis Navn dog vedføjes Jorden. Hver Ejers (Besidders) Navn opføres særskilt og under Navnet den Del af hvert Taksationsnummer, som han ejer (besidder). Ved hver Post opføres det Beløb, hvortil Lodsejernes Andel er ansat efter Jordebogen. Disse Beløb sammenlægges og omsættes til Skattemarker. Mulige Brøker afrundes opefter til Hundredele af Skattemarker. De kommunale Forstanderskabers og Sognekommisioners Medlemmer skulde være Sysselmanden behjælpelige med at tilvejebringe de til Fortegnelsens Affattelse fornødne Oplysninger.

Naar et Taksationsnummer, der ikke tidligere har været matrikuleret, ejes (besiddes) af flere og hver enkelt Andel ikke fremgaar af Jordfortegnelsen eller af Jordebogen, skal Sysselmanden søge at tilvejebringe Overenskomst mellem Lodsejerne om Andelenes Størrelse. Kan saadan Overenskomst ikke opnaas, afgøres Sagen af Landvæsenkommissionen.

§ 7.

De i § 6 omhandlede Navnefortegnelser skulde efter forudgaaet Bekendtgørelse i hver Bygd fremlægges til almindeligt Eftersyn paa et passende Sted i Sognet i 1 Maaned. Indsigelser mod Fortegnelsen fremsættes for Sysselmanden inden 1 Maaned efter Fristens Udløb og afgøres ved hans Kendelse, der kan indankes for Amtmanden inden 6 Uger efter Afsigelsen, hvilken Klageren og eventuelt andre vedkommende skulde tilkaldes at paahøre.

Fortegnelserne rettes efter de afsagte Kendelser og benyttes derefter som Grundlag for Skatteopkrævningen.

§ 8.

Samtlige Ejere (Besiddere) af Odelsjord og Lejetrøer skulde senest hvert Aars

Olaidag indbetale til Sysselmanden paa hans Kontor de deres Jorder til Statskassen og Amtsrepartitionsfonden paa hvilende Skatter.

Yderne skulle dog være berettigede til at indbetale Skatten til Sysselmanden paa dennes sidste Omrejse før Olaidag. Sysselmanden indsender derefter snarest mulig de indkomne Beløb til Landfogden. Resterende Skatter inddriver Sysselmanden ved Udpantning. Det ved den i § 6, 2det Stykke, omhandlede Afrunding fremkomne Overskud tilfalder Sysselmanden.

§ 9.

Naar Odelsjord eller Lejetrøer skifte Ejer eller Besidder, skal Modtageren eller, hvis han er umyndig eller fraværende, hans Repræsentant (jfr. § 6 2det Stk.) være pligtig til inden 1 Maaned efter Afhændelsen at anmelde denne til det Medlem af Sognekommisjonen — i udsondrede Sogne af Forstanderskabet —, som Kommunalforstanderskabet i dette Øjemed vil have at udvælge for hvert Sogn. Dette Medlem skal inden hvert Aars 1ste Juni tilstille Sysselmanden Fortegnelse over de i Sognet foregaaende Ejer- og Besidderskifter af Odelsjord og Lejetrøer. Paa Grundlag af de saaledes indgaaende Anmeldelser berigtiger Sysselmanden sin Navnefortegnelse. Undladelse af den i § 6 2det Stk. omhandlede Opgivelse og de i denne § nævnte Anmeldelser og Indberetninger straffes med Bøder fra 1—20 Kr., der tilfalder Amtsfattiggassen; Ansvar kan efter Omstændighederne tillige eller udelukkende gøres gældende mod den, der som Bruger har modtaget den afhændede Jord. Sager om nævnte Lovovertrædelse behandles for Thorshavns Vedkommende efter de almindelige Regler for offentlige Politisager, men for Landkommunernes Vedkommende, politiretsvis efter Plakaten af 23de Marts 1813 af Sysselmanden, hvorfra de eventuelt paaankes til Amtets Overpolitiret, der afgør dem endelig uden videre Appel.

Sysselmandene indsende i Aaret 1900 og derefter hvert 5te Aar til vedkommende Forstanderskaber en Fortegnelse, hvoraf fremgaar hvor mange Skattemarker enhver Ejer (Besidder) i Sognet er pligtig til at svare Skat af.

§ 10.

Før Udarbejdelsen af Jordebogen og den i § 6 ommeldte Fortegnelse tillægges der Landfogden samt Sysselmandene paa Suderø og Østerø et Honorar af 300 Kr. hver og hver af Sysselmandene i de øvrige

Sysler et Honorar af 200 Kr. Disse Honorarer medregnes til de i Lov om en ny Skyldsætning paa Færøerne af 29de Marts 1867 § 12 omhandlede Matrikuleringsarbejdet vedrørende Omkostninger.

Til Dækning af den Del af bemeldte, herefter ialt 17,065 Kr. 78 Øre udgørende Omkostninger, som i Illehold til den anførte Lovbestemmelse skal godtgøres Jordebogskassen af Odelsjorden, bliver der af hver Skattemark at betale 2 Kr., som erlægges med en Femtedel Olaidag 1899 og en Femtedel Olaidag i hvert af de paafølgende 4 Aar.

§ 11.

Alle tidligere Bestemmelser, som staa i Strid med nærværende Lov, sættes herved ud af Kraft.

Den 1de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til

Justitsministeriet!

Ved Skrivelse af 9de Juli har det høje Ministerium gennem Færø Amt ladet forelægge Færøernes Lagting Udkast til et Forslag til Lov om Indførelse af en ny Skyldsætning af Jorderne paa Færøerne m. m.

Denne Sag blev afgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der under 20de August afgav sin Betænkning samt fremsatte Forslag om at gøre nogle Forandringer i Udkastet; navnlig at lade dets § 6 udgaa og indsætte 4 nye §§ i dens Sted. Sagen har undergaaet 3 Behandlinger i Tinget. Ved 3dje Behandling, der foretoges den 31te August, bleve de enkelte §§ i det af Udvalget stillede Forslag, tilligemed nogle af samme stillede Ændringer til dets oprindelige Forslag samt tvende af Udvalgets Ordfører foreslaaede Ændringer vedtagne med overvejende Majoritet, hvorimod nogle andre af bemeldte Ordfører foreslaaede Ændringer, deriblandt et motiveret Ændringsforslag, samt et af Lagtingsmand C. Olson stillet Ændringsforslag blev forkastet. Lovforslaget i sin Helhed, saaledes affattet som det vedlagt følger, blev derefter vedtaget med 16 St., medens 2 stemte imod og 2 vare fraværende.

De foreslaaede Ændringer gaa ud paa følgende:

Lagtinget har anset det for rettest, at Udjævning af den paa Fæstegodset hvilende

Leje finder Sted samtidig med den ny Matrikuls Indførelse, da alle nugældende Fæstebreve indholde en Klavsul om, at Fæsterne skulle finde sig i den Forandring, som Lejen maatte undergaa ved en saadan Udjævning.

Der næst har Tinget ment, at Lejetrøerne ikke bør medtages i Beregningen ved Udjævningen, idet nogle af dem allerede ere og de øvrige efter al Sandsynlighed ville blive skilte fra vedkommende Fæste. Lejetrøerne have en langt større Værdi nu, end de Haugestykker, som de ere indlagte af, vilde have haft, hvis de vare blevne henliggende i udyrket Tilstand, og Salgspriserne saa vel som den Leje, der svarer af dem, er i Reglen baseret paa den sidstnævnte Værdi. Hvis Lejetrøerne bleve modtagne i Beregningen, vilde Fæster, hvoraf mange Lejetrøer ere tagne, paa Grund af den forøgede Værdi, som disse have faaet, og som ved Takseringen af Jorden er lagt til Grund, erholde en Forøgelse af Fæsteafgiften, for hvilken den Leje, som svarer af Trøerne, ikke vilde give de paagældende Fæstere tilstrækkeligt Vederlag.

Med Hensyn til Opkrævning af Skatterne, da er Lagtinget overbevist om, at den ikke kan gennemføres paa den i Udkastet foreslaaede Maade. I ethvert Tilfælde maatte Landfogden samtidig med, at han beskikkede Mænd blandt Befolkningen i hver Bygd, tillige opgive dem, hvor stor Kvotadel hver Lodtager er Ejer af i de forskellige Jordebogsnummere, men det kan han umulig overkomme uden ved at paalægge Sysselmændene at berejse samtlige Bygder og fremskaffe Underretning herom, samt hvert Aar ligeledes skaffe Underretning om, hvilke Ejerskifter der var foregaaet. Selv da vilde Arbejdet ved Opkrævningen paa denne Maade i mange Bygder paa Grund af Odelsjordens store Splittelse blive uoverkommelig for de allerfleste, og en meget stor Byrde for dem, der maatte have tilstrækkelige Kundskaber til at foretage den.

Lagtinget maa derfor anse det for rettest at paalægge Sysselmændene at opkræve Skatterne fra Befolkningen og derefter indsende dem til Landfogden. De nævnte Bestillingsmænd ere ingenlunde overlæssede med Arbejde i Anledning af deres Embedsgerning, saa de med Lethed ville kunne faa den fornødne Tid dertil. Det vil blive nødvendigt for at Indkrævningen skal kunne foregaa, at der bliver affattet Navnefortegnelser, hvor hver Lodtagers Navn bliver opført og under Navnet

alle de Andele, hvoraf han er Ejer i de forskellige Jordebogsnummere. Affattelsen af disse Navnefortegnelser vil vel give Sysselmændene en Del Arbejde, men et lignende Arbejde vilde de faa med, som ovenfor anført, at fremskaffe Oplysninger til Landfogden for at denne kunde affatte Fortegnelser til Brug for de i Udkastets § 6 omhandlede Skatteopkrævere.

Af Hensyn til den Tid, der vil udfordres til Affattelsen af de omhandlede Navnefortegnelser, har Lagtinget ment, at Tidspunktet for den ny Matrikuls Indførelse maatte udsættes med et Aar.

Det fornævnte motiverede Ændringsforslag gik nu paa, navnlig for at lette Arbejdet for Sysselmændene ved Affattelsen og den senere Vedligeholdelse af de omhandlede Navnefortegnelser, at sammenlægge Jordebogsnummere, naar dette kunde ske uden at det tilsigtede Formaal, nemlig at Jordlodden med dens Tilliggende blev opført under Ejerens Navn, blev forrykket. Det er jo nemlig saa, at en Gylden Jord, hvorfra ifølge den nugældende Lovgivning intet maa fraskilles, ikke sjælden har Tilliggende saa vel i Indmark som i Udmærk i flere Jordebogsnummere. Lagtinget har imidlertid befrygtet, at hvis man gav Sysselmændene fri Hænder til en saadan Sammenlægning, kunde det føre til, at Trøer eller anden Indmark blev lagt til Haugen og, at der derved vilde lægges Hindringer i Vejen for en paatænkt Adskillelse af Bø og Hauge, hvorom Forslag er indbragt i Tinget; men denne Sag er udsat til næste Aar.

Endvidere har Lagtinget foreslaaet, at forandre det i Udkastet benyttede Navn »Normalmarker« til »Skattemarker«. Det fornævnte Navn findes ikke i Loven af 20de Marts 1867, eller i den sig dertil knyttende Instruks, men er første Gang benyttet af Taksationskommissionen for at betegne den i bemeldte Instruks § 6 omhandlede Mark Jord af Middelgodhed — jfr. bemeldte Kommissions Forhandlingsprotokol Side 4 —. Denne skulde imidlertid have en Værdi af 800 Kr., hvad der nu, efter at Jordebogen er affattet, ogsaa viser sig, at den paa det nærmeste i Virkeligheden har. Øernes Markotal er nemlig c. 2406 $\frac{3}{4}$, hvad der fordoblet giver 4813 $\frac{1}{2}$ Mark, medens Jordegodset efter den ny Jordebog er c. 4258 Normalmarker til en Værdi af 1000 Kr. hver. Det latinske Ord »Normal« svarer derfor ikke længer til, hvad man fra først af vilde betegne dermed, og vil heller næppe faa Indgang iblandt Befolkningen, men utvivlsomt blive

ombyttet med et andet Navn, der bedre betegner Tanken. Ordet »Skattemark« vil derimod utvivlsomt straks faa Indgang hos Befolkningen og blive optaget i Tale-sproget.

Den i Udkastet stipulerede Betaling til Landfogden og Sysselmændene for Jordebogens Affattelse anser Lagtinget for at være altfor høj, hvorimod den skønnes at være passende, naar Arbejdet tillige kommer til at omfatte de i Lovforslaget omhandlede Navnefortegnelser. Vel vil man ikke kunne faa disse affattede af private Personer for denne Betaling, men i Betragtning af, at Sysselmændene ere lønnede Bostillingsmænd, hvis Lønning endogsaa for faa Aar siden er bleven forhøjet, har Lagtinget ment, at man kan paalægge dem dette Arbejde uden at give dem fuldt Vederlag derfor.

Det bemærkes, at de af Ministeriet foreskrevne Regler formentlig ikke tilfulde ere fulgte ved Jordebogens Affattelse, idet de Beløb, som de Taksationsnummere, der bestaa baade af Fæstegods og Odelsjord, ere opførte med, først ere afrundede til fulde Tiere af Kroner, hvorefter Nummeret paa behørig Maade er delt, saa at saa vel de Jorder, der høre til hvert Fæste, som Odelsjorden ere opførte under fortløbende Litraer, hvorefter hvert Litra er afrundet til fulde Tiere af Kroner, i Stedet for at Afrundingen kun burde have været fore-

taget en Gang. Nogle af Sysselmændene have ogsaa i deres til Landfogden indsendte oprindelige Udkast anvendt den rigtige Fremgangsmaade og kun afrundet de forskellige Dele af Nummeret efter at Delingen var foretaget. Imidlertid anser Lagtinget ikke denne Afvigelse for at have saa stor Betydning, at man af den Grund skal foretage Forandringer i den nu affattede Jordebog.

Løvrigt tillader man sig at henvise til, hvad der er anført i den af Udvalget afgivne Betænkning.

Sluttelig tillader Lagtinget sig paa det bedste at anbefale denne Sag til det høje Justitsministeriums gunstige Forsorg, samt at bede højsamme om at paase, at den nu saa længe forsinkede Gennemførelse af den ny Matrikul ikke maa blive udsat udover det af Tinget foreslaaede Tidspunkt, da den Befolkning, der bor i de Bygder, som uagtet dens Jorder ere af en daarlig Beskaffenhed, dog have et stort Marketal at betale Skat af, med stor Længsel imødeser den ny Matrikuls Ikrafttræden.

Færøernes Lagting, den 4de Septbr.
1896.

L. H. Buchwaldt.

J. H. Schrøter,
Ordfører.

G. Joensen.

IV. Spørgsmaal om Udvidelse til Færøerne af Lov af 1ste April 1896 om Pasning af Dampkedler paa Landjorden.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

København, den 30de Juli 1896.

Ved at fremsende et Antal Eksemplarer af den under 1ste April d. A. emanerede

Lov om Pasning af Dampkedler paa Landjorden skulde man under Henviisning til, at det i sammes § 12 er bestemt, at Loven ved kongelig Anordning kan sættes i Kraft paa Færøerne med de Læmpelser, som ifølge disse Øers særegne Forhold maatte findes formaalstjenlige, tjenstlig anmode Hr. Amtmanden om at ville indhente Lag-

tingets Betænkning om, med hvilke Lempelser der maatte være Anledning til at udvide Lovens Gyldighed til Færøerne.

P. M. V.

A. Dybdal.

John Finsen,
Ass.

Til
Amtmanden over Færøerne.

* * *

Med Sagen fulgte følgende fra Landfogden indhentede Erklæring:

I Anledning af foranstaaende tillader jeg mig at ytre, at hvorvel det i og for sig kunde være ønskeligt, om den fornævnte Lov med visse Ændringer blev udvidet til at gælde for Færøerne, vil der, da Loven kun udgør et Led i de for det egentlige Danmark gældende Bestemmelser angående Dampkedler, og disse Bestemmelser ikke hidtil ere satte i Kraft paa Færøerne, formentlig ikke være Anledning til at udvide ovennævnte Lov til at gælde her, forinden dette tillige sker med Hensyn til de andre herhenhørende Bestemmelser. Jeg skal saaledes henlede Opmærksomheden paa, at Lov af 1ste April d. A. § 1 henviser til de gældende Bestemmelser om, hvilke Dampkedler der ere underkastede det Offentliges Tilsyn; og at Regler for Pasning af Dampkedler formentlig nødvendig bør suppleres med Regler om deres Indretning og Tilsynet med dem.

Færøernes Landfogderi den 23de Juli
1896.

T. E. Bang,
kst.

Til
Færø Amt.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31ste Juli, foreslog Schrøter den henvist til Udvalget for forskelligartede Sager. Petersen foreslog, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer. Petersens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0, hvorved Schrøters For-

slag bortfaldt. Hermed overgik Sagen til 2den Behandling.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Finsen, C. Jacobsen, Müller, P. Niclasen og Petersen.

Den 15de August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er blevet nedsat i Anledning af en Lagtinget forelagt, til Amtmanden stilet Skrivelse, hvori Justitsministeriet anmoder om Tingets Betænkning om, med hvilke Lempelser der maatte være Anledning til ved kongelig Anordning at sætte den under 1ste April d. A. emanerede Lov om Pasningen af Dampkedler paa Landjorden i Kraft paa Færøerne.

Nævnte Skrivelse er bilagt med en af Landfogden i Sagen afgiven Erklæring.

Udvalget maa, i Tilslutning til hvad udtales i nævnte Erklæring, være af den Formening, at det vilde være uden Betydning at udvide den heromhandlede Lovs Gyldighed til Færøerne, med mindre dette samtidig skete med Hensyn til Lov om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden af 24de Marts 1873 og Lov om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m. af 12de April 1889, da flere Bestemmelser i disse Love danne de nødvendige Forudsætninger for hin; i hvilken Henseende man skal tillade sig at henvise til, at medens §§ 2, 3, 5, 8 og 9 i Lov af 1ste April d. A. i det hele taget ikke kunne faa Anvendelse paa de for Tiden i Brug værende Dampkedler paa Færøerne, saa forudsætte samme Lovs §§ 1, 4, 6 og 10 et bestaaende offentligt Tilsyn med Dampkedler.

Under disse Omstændigheder har Udvalget taget under Overvejelse, hvorvidt der maatte være Anledning til at søge alle de 3 nævnte Love ved kongelig Anordning satte i Kraft paa Færøerne med de fornødne Lempelser. Man er imidlertid kommen til det Resultat, at det vilde være — naar der da ikke i disse Love foretoges saa store Forandringer, at de næppe ved kongelig Anordning vilde kunne sættes i Kraft som de samme Love — at sætte et langt større Apparat i Bevægelse med Hensyn til de 5 for Tiden her paa Øerne benyttede Dampkedler end der kræves. Disse, hvoraf 3 i Thorshavn anvendes ved Fisketørring og 2 paa Hvalfangerstationen

i Gjånøre paa Nordstrøm til Trankogning, have nemlig en saa ringe Ildpaavirkningsflade og arbejdede med et saa lavt Damptryk, at de langt fra kan komme ind under Bestemmelserne i § 2 i oftnævnte Lov af 1ste April d. A.

Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at det vilde være ønskeligt, om der af Politiværgenheden med den sagkyndige Assistance, denne efter Omstændighederne kan forskaffe sig, kunde blive ført Tilsyn med de i Brug værende Dampkedler og disse med passende Tidsmellemrum kunde blive underkastede forsvarlige Trykprøver. Saadanne ere for de 3 i Thorshavn værende Dampkedlers Vedkommende efter Kedle-ejernes Anmodning forrige Aar og i Aar blevne foretagne af Maskinmesteren paa det ved Island stationerede danske Orlogsskib.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa Tinget at vedtage følgende Indstilling til Ministeriet:

»Lagtinget mener, at der for Tiden ikke vil være Anledning til at sætte Lov om Pasningen af Dampkedler paa Landjorden i Kraft paa Færøerne, hvorimod et efter de lokale Forhold tilkompet Tilsyn med de herværende Dampkedler anses for ønskeligt.«

I Udvalget angaaende Ikraftsættelse af Lov om Pasningen af Dampkedler paa Landjorden, Lagtinget den 14de August 1896.

Fr. Petersen,
Ordfører.

Finsen.

C. Jacobson.

Poul Niclasen.

E. Müller.

Den 17de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Petersen) havde refereret Betænkningen, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 20de August, vedtoges Udvalgets Forslag

ved Navneopraab enstemmig med 15 St. idet samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »ja«; fraværende vare: Chr. Jacobsen, Müller, P. Niclasen, Djurhuus og Schrøter.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Ved Skrivelse til Amtmanden over Færøerne af 3dje Juli d. A. har det høje Ministerium anmodet om Lagtingets Betænkning over, med hvilke I em p e l s e r der maatte være Anledning til at sætte den under 1ste April d. A. emanerede Lov om Pasningen af Dampkedler paa Landjorden i Kraft paa Færøerne.

Under Henvi s n i n g t i l, at største Delen af nævnte Lovs Bestemmelser dels ikke vil kunne faa Anvendelse paa de herværende Dampkedler, paa Grund af disses smaa Dimensioner, dels forudsætter som gældende forskellige Bestemmelser i Lov om Tilsyn med Dampkedler paa Landjorden af 24de Marts 1875 og Lov om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m. af 12te April 1889, hvilke to Love ikke ere blevne satte i Kraft paa Færøerne, har det af Tinget i Anledning af denne Sag n e d s a t t e Udvalg, hvis Betænkning hoslagt medfølger, foreslaaet og Lagtinget enstemmig vedtaget overfor det høje Ministerium at udtale, at man mener, at der for Tiden ikke vil være Anledning til at sætte Lov om Pasningen af Dampkedler paa Landjorden af 1ste April d. A. i Kraft paa Færøerne, hvorimod man anser et efter de lokale Forhold tilkompet Tilsyn med herværende Dampkedler for ønskeligt.

Lagtinget den 4de September 1896.

L. H. Buchwaldt.

Fr. Petersen,
Ordfører.

G. Joensen.

111
Justitsministeriet.

V. Spørgsmaal om ekstraordinære Pensioner til entledigede Lærere.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende, til Færø Amts Skoledirektion stiledede, Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet
for
Kirke- og Undervisningsvæsenet.
København, den 19de November 1895.

I det med Direktionens behagelige Skrivelse af 10de September d. A. indsendte, hoslagt tilbageløgende Andragende har entlediget Omgangslærer i Mygledal og Husum Sogne A. Guttormsen anholdt om en ekstraordinær Pension af Statskassen, idet han, der kun har været konstitueret som Lærer, ikke er pensionsberettiget efter Lov af 20de Marts 1893.

Direktionen har under Henvisning til den paagældendes 20-aarige Virksomhed som Lærer anbefalet, at der tillægges ham en passende aarlig Understøttelse i Lighed med, hvad der har fundet Sted i andre lignende Tilfælde ved Læreres Entledigelse paa Færøerne.

Forinden videre foretages i denne Anledning, skal Ministeriet, der maa formene, at Understøttelser af denne Art i Henhold til ovennævnte Lovs § 11 maa kunne udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af de under Lagtinget sorterende Kasser og den færøske Skolefond paa samme Maade som Pensionsbeløb, der forfalde indenfor et Tidsrum af 10 Aar efter Lovens Ikrafttræden; jfr. Lovens § 4, tjenstligst anmode Direktionen om at forelægge Lagtinget Sagen, hvorefter man forventer sammes Indstilling — derunder et Forslag til Størelsen af den eventuelle Understøttelse — indsendt hertil i Forbindelse med de Ytringer, hvortil Direktionen maatte finde Anledning.

Med Svaret forventes det indsluttede tilbagesendt.

Bardenfleth.

A. P. Weis.

Til
Skoledirektionen for Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31ste Juli, vedtoges, efter Forslag af Provsten, at henvise den til Kirkekasseudvalget.

Den 30te Juli fremlagdes et fra fhv. konstitueret Omgangslærer i Sumbø Sogn, Th. Fr. Danielsen indkommet Andragende i samme Retning, som det fra A. Guttormsen.

Den 1ste August sattes dette Andragende under foreløbig Behandling og vedtoges da, efter Forslag af Provsten, ligeledes at henvise det til Kirkekasseudvalget.

Den 20de August fremlagdes saalydende Betænkning i begge de nævnte Sager under oet:

Udvalgsbetænkning.

Fra Skoledirektionen er der tilstillet Lagtinget et til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet rettet Andragende fra forhenværende konstitueret Omgangsskolelærer i Husum og Mygledal Sogne Absalon Guttormsen, hvori denne anholder om en ekstraordinær Pension af Statskassen, hvilket Andragende, der af Direktionen var indsendt med dens Anbefaling, af Ministeriet er tilbagesendt med en Skrivelse af 19de November f. A. hvori der udtales, at Ministeriet maatte være af den Formening, at Understøttelse af denne Art, i Henhold til § 11 i Lov af 20de Marts 1893 om Pensionering af lærere og lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne, maatte kunne udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af de under Lagtinget sorterende Kasser og den færøske Skolefond paa samme Maade som Pensionsbeløb, der forfalde forinden et Tidsrum af 10 Aar efter Lovens Ikrafttræden (jfr. Lovens § 4), hvorhos Direktionen anmodes om at forelægge Lagtinget

Sagen, i Forventning om Indstilling fra samme tilligemed Forslag angaaende Størrelsen af den eventuelle Understøttelse.

I Forbindelse dermed er der fra forhenværende konstitueret Omgangsskolelærer i Sumbø Sogn Thomas Fr. Danielsen indkommet til Tinget et Andragende om, at Tinget vilde udvirke, at der kunde tillægges ham en lille Pension, da han nu er 75 Aar gammel og skrøbelig samt, efter sin Entledigelse, uden Subsistensmidler.

Disse tvende Andragender have været henvisto til Kirkekassendvalget til Betænkning, og skal samme, i Anledning af dem, tillade sig følgende Udtalelse:

At der tillægges ovennævnte tvende entledigede Lærere en passende Understøttelse i deres Alderdom, kan man ikke andet end anbefale. De have ganske vist ikke haft fast Ansættelse og have heller ikke gennemgaaet noget egentligt Kursus til Uddannelse af Skolelærere, men de have dog med Flid og Troskab røgtet deres Gerning i Skolevæsenets Tjeneste henholdsvis i 19 og i 33 Aar, indtil Alder og Skrøbelighed nødsagede dem til at søge deres Afsked.

Da nu Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet er af den Formening, at § 11 i Loven af 29de Marts 1893 kan komme til Anvendelse i de foreliggende Tilfælde, saaledes at der kan forholdes med Andragerne paa samme Maade som med pensionsberettigede Lærere, der entlediges forinden Udbetalinger af Pensionsfonden kunne finde Sted (jfr. Lovens § 4), skal man tillade sig at indstille, at der tillægges dem en aarlig Understøttelse, der bliver at udrede, i Henhold til Bestemmelserne i den nævnte Paragraf, med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af de under Lagtinget sorterende Kasser og den færøske Skolefond.

Hvad angaar Størrelsen af de eventuelle Understøttelser, da taler Billighed formentlig for, at der tillægges Th. Fr. Danielsen, der har en næsten dobbelt saa lang Tjenestetid, som den anden Andrager, og desuden er langt mere trængende, en større Understøttelse, og skal man foreslaa, at der ved Fastsættelsen af disse forholdes overensstemmende med Reglerne i § 3 i Pensionsloven af 5te Januar 1851, saaledes at der tillægges A. Guttormsen, der har været Lærer i 19 Aar, $\frac{1}{2}$ og Th. Fr. Danielsen, der har været Lærer i 33 Aar, $\frac{2}{3}$ af en Løn paa 400 Kr., eller henholdsvis 200 Kr. og 267 Kr. i aarlig Understøttelse, der bliver at udrede med Halvdelen af Statskassen, og skal man foreslaa,

at den anden Halvdel, eller 233 Kr. 50 Ø., udredes med 133 Kr. 50 Ø. af Amtsfattigkassen og med 100 Kr. af Skolefonden.

Overensstemmende hermed skal man indstille til Tinget til Vedtagelse:

»Lagtinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning, at der af Statskassen ydes entlediget Omgangsskolelærer i Mygledal og Husum Sogne A. Guttormsen en aarlig Understøttelse af 100 Kr. og entlediget Omgangsskolelærer i Sumbø Sogn Th. Fr. Danielsen en aarlig Understøttelse af 133 Kr. 50 Ø., imod at der tillægges de vedkommende lignende Understøttelser af de under Lagtinget sorterende Kasser og den herværende Skolefond.«

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 20de August 1896.

J. C. Evensen,
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Dione Isaksen.

Den 21de August fremlagdes følgende Ændringsforslag fra J. Poulsen:

Som et nyt (2det) Indstillingspunkt indsættes:

»Den eventuelle Understøttelse af de herværende Kasser udredes (saa længe de nydes af begge de omhandlede Lærere) med 133 Kr. 50 Ø. af Amtsrepartitionsfonden og 100 Kr. af Skolefonden.«

Den 22de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Provsten) havde refereret Betænkningen og efter stedfunden Diskussion, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Den 25de August fremlagdes følgende Underændringsforslag fra J. M. Hentze og Müller til ovenstaaende Ændringsforslag:

Ordet »Amtsrepartitionsfonden« i Forslaget forandres til »Amtsfattigkassen«.

Samme Dag (25de August) foretoges Sagens 3dje Behandling:

Underændringsforslaget sættes først under Afstemning, men forkastedes med 12 St. mod 5. medens Ændringsforslaget vedtoges med 12 St. mod 0.

Udvalgets Forslag sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Joensen, J. Poulsen, Provsten, Finsen, Isaksen, Bærentsen, Petersen, M. Poulsen, Hentze, P. Nielsen, Olsen, Schrøder, P. Næs og Formanden; — O. Jacobsen, Danielsen, D. Nielsen og Müller stemte ikke, medens Chr. Jacobsen og Djurhuus vare fraværende; og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 14 Stemmer.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling med 14 Stemmer, idet fire Medlemmer ikke stemte og to vare fraværende, vedtaget at indgaa til det høje Ministerium med Andragende om, at der af Statskassen maatte ydes entlediget Omgangsskolelærer i Mygledal og Husum Sogne A. Guttormsen en

aarlig Understøttelse af 100 Kr. og entlediget Omgangsskolelærer i Sumbø Sogn Th. Fr. Danielsen en aarlig Understøttelse af 133 Kr. 50 Ø., imod at der tillægges de vedkommende lignende Understøttelser af de under Lagtinget sorterende Kasser og den herværende Skolefond.

Man tager sig derfor herved den Frihed at anbefale til det høje Ministeriums videre gunstige Forsorg, at der af Statskassen maatte ydes de paagældende de omhandlede Bidrag som en tarvelig Understøttelse i deres Alderdom, imod at der, saaledes som vedtaget af Tinget, af de herværende Kasser ydes lignende Bidrag, som de af Statskassen forventede.

Forøvrigt skal man, til nærmere Motivering, henviser til medfølgende Betænkning fra det i Sagen nedsatte Udvalg og til selve de fra vedkommende Lærere indkomne Andragender.

Lagtingssalen i Thorshavn den 4de September 1896.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Evensen,
Ordfører.

G. Joensen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

VI. Forslag til Ændringer i Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne af 27de Februar 1882.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Amtet med 4 Bilag:

Færø Amt

Thorshavn, den 28de Juli 1896.

I vedlagte Skrivelse til Amtet af 21de Oktober f. A. har Sysselmanden for Suderø

Syssel henledet Opmærksomheden paa, at den af Justitsministeriet under 27de Febr. 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne formentlig trænger til flere væsentlige Ændringer i Anledning af de Bestemmelser, som ere givne dels i Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892, sammes

Kap. II, dels i Lov om Forandringer i Bestemmelser om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne af 30te Marts f. A.

Sysselmandens Skrivelse indeholder derhos et Forslag til saadanne Ændringer i Instruksens §§ 4, 5, 6, 8 og 9, hvorover jeg har indhentet de ligeledes vedlagte 3de Erklæringer, henholdsvis fra Landfogden, Sorenskriveren og Fysikus, idet jeg nu ligeledes tillader mig at forelægge det ærode Lagting Sagen til Betænkning.

L. H. Buchwaldt.

Til
Færøernes Lagting.

Bilag I.

Sysselmanden
for
Sudero Syssel.

Trangisvaag, den 21de Oktbr. 1895.

Jeg tillader mig herved ærbødigst at henlede det høje Amts Opmærksomhed paa, at den af Justitsministeriet under 27de Febr. 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne formentlig trænger til flere væsentlige Ændringer i Anledning af de Bestemmelser, som ere givne i Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892 Kap. II samt Lov om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne af 30te Marts 1895.

Jeg skal derfor tillade mig at fremføre følgende Bemærkninger med Hensyn til bemeldte Instruks:

ad § 5. Ordene i 1ste Stk.: »hvis det ankommer fra udenrigsk Sted paa Vaagø eller« bør udgaa. I Stedet indsættes: »at henvise til en af efternævnte Havne, Thorshavn og Vestmanhavn paa Strømo, Trangisvaag paa Sudero, Vaag (Klaksvig) paa Bordø, Midvaag paa Vaagø, Kongshavn paa Østerø«; jfr. Lov af 30te Marts 1895 § 1.

ad § 6. Ordene i 5te Stk.: »Trangisvaag eller Vaag paa Bordø« udgaa. I Stedet indsættes: »en anden Havn, hvor en Læge er bosat«.

ad § 9. Helo denne § bør udgaa; jfr. Lov af 30te Marts 1892 Kap. II. I Stedet indføres følgende ny § 9:

»Det paaligger Karantænebetjenten at føre Tilsyn med, at der fra de Skibe,

som indkomme i Havnen, ikke foretages nogen Udskibning af Varer, der ere afgiftspligtige efter Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892 § 1, samt med, at der ikke fra Skib drives Handel umiddelbart med Indbyggerne, uden at den ved samme Lovs § 15 befalede Kendelse er betalt.«

Jfr. Lov 1892 § 2 1ste Stk. og Bekendtgørelse 27de Febr. 1882 § 6 2det Stk.

Jeg forudsætter, at Bestemmelsen i Loven af 1892 § 2 1ste Stk.: »Varer, der ere afgiftspligtige efter § 1 o. s. v.« er at forstås saaledes, at afgiftspligtige Varer, som indføres til Færøerne, bør udskibes i den Havn, hvor Afgiften erlægges, for at Oppebørselsbetjenten kan have Adgang til at føre Kontrol med Rigtigheden af de stedfundne Angivelser, men tillige, at saadanne Varer meget vel kunne indlades paa ny og udskibes i en hvilken som helst Havn paa Færøerne.

Yderligere skal jeg anføre følgende Bemærkninger, der ikke ere foranledigede ved de stedfundne Forandringer i Lovgivningen:

ad § 4. Ordene: »fra vedkommende Øvrighed — i Thorshavn Landfogden, i de øvrige Klareringshavne Sysselmanden —«, er næppe ganske rigtig og bør formentlig udgaa, samt efter Ordet »behørigt« tilføjes »paa Færøerne udstedt«; idet Sandhedsbeviset ogsaa kan udstedes af andre end Landfogden og Sysselmændene, nemlig i Vestmanhavn af Karantænebetjenten; jfr. Bekendtgørelse 27de Febr. 1882 § 5 1ste Stk.

ad § 8. Begyndelsen af §'ens 2det Stk. er formentlig ikke tilstrækkelig tydelig, idet det hedder, at Gebyret, 5 Øre pr. Ton, bliver at betale af fremmede Fiskerskibe, »hver Gang de anløbe en Havn paa Færøerne og søge Forbindelse med Land.« Den derpaa følgende Henviisning til Instruksens § 7 viser vel, at Meningen ikke er den, at Gebyret kun bør erlægges, naar vedkommende Skipper finder for godt at søge Forbindelse med Land, men den anførte Ordlyd giver let Anledning til Misforstaaelse. Gebyret bør formentlig erlægges i alle Tilfælde, undtagen det i § 7 nævnte, at Skibet har søgt Havn paa Grund af haardt Vejr og forbliver der, uden at Besætningen har Forbindelse med Indbyggerne indtil det uden Fare kan gaa ud igen.

Instruksens § 8 2det Stk. er iøvrigt i Overensstemmelse med § 7 2det Stk. i Justitsministeriets Bekendtgørelse af 27de Febr. 1882, hvis Ordlyd formentlig ogsaa

er uheldig, og har givet Anledning til, at de fremmede Fiskerskipper atter og atter gøre gældende, at det beror paa deres Forgodtbefindende, om og naar de have at begive sig i Land for at forevise Skibets Papirer m. v. og betale Gebyr. Dette er imidlertid stridende saa vel mod Sagens Natur som mod Indholdet af Bekendtgørelsen af 27de Febr. 1882 og Instruks af s. D. Ved disse Bestemmelser fastsættes: 1) at visse — mistænkelige — Skibe skal hejse Karantæneflag og forblive liggende indtil nærmere Forholdsregler gives (Bekendtgørelsens § 2; Instruksens § 6), 2) at Føreren af andre Skibe har, saa snart Skibet er indkommet i Havnen, at begive sig i Land og mælde sig hos Karantæneopsynet, samt 3) endelig som en Undtagelse fra sidstnævnte Regel, at det er tilladt Skibets Fører i Tilfælde af haardt Vejr, og naar Forbindelse ikke havnes med Indbyggerne, at undlade at begive sig i Land, saa længe Skibet ikke uden Fare kan gaa ud igen (Bekendtgørelsens § 7, 3dje Stk., Instruksens § 7).

Ærbødigst

Oliver Effersøe.

Til

Færø Amt.

Bilag 2.

Landfogden paa Færøerne.

Thorshavn, den 6te Juni 1896.

Ved Skrivelse af 27de December f. A. har det ærede Amt udhedt sig min Erklæring over det i vedlagte Afskrift af Skrivelse fra Sysselmanden for Suderø Syssel indeholdte Forslag til Forandringer i den af Justitsministeriet under 27de Febr. 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne. I den Anledning undlader jeg ikke ærbødigt at bemærke, at jeg kan tiltræde det af Sysselmanden fremsatte Forslag, dog med følgende Ændringer:

I den af Sysselmanden foreslaaede ny § 9 indsættes efter Ordene: »umiddelbart med Indbyggerne, uden at — henholdsvis den ved bemeldte Lovs § 1 foreskrevne Indførselsafgift eller — Denne Tilføjelse er nemlig i Overensstemmelse med den af Sysselmanden udtalte Forudsætning angaaende Forstaaelsen af Bestemmelsen i

Loven af 1892 § 2, 1ste Stk.: »Varer, der ere afgiftspligtige efter § 1 . . . o. s. v.

Med Hensyn til Sysselmandens Argumentation imod, »at det af de fremmede Fiskerskipper atter og atter gøres gældende, at det beror paa deres Forgodtbefindende, om og naar de have at begive sig i Land for at forevise Skibets Papirer m. v. og betale Gebyr«, kan jeg ikke være enig med ham. Det vilde formentlig ikke være en civiliseret europæisk Stat værdig at formene Skibe at ankre paa en Red uden at have Forbindelse med Land. Om Vejret udenfor Reden er saa haardt, at der er Anledning til at søge Havn, kan i Almindelighed vanskelig bedømmes i Land af Landfogden, vedkommende Sysselmand eller Karantænebetjent og det maa derfor overlades til vedkommende Skibsførers Skøn. Ordene i Instruksens af 27de Febr. 1882 §§ 7 og 8 og i Bekendtgørelse af s. D. § 7 3dje og 2det Stk. forekomme mig tydelige nok, og ifølge dem maa det staa de fremmede Fiskerskipper frit for, om de ville gaa i Land eller have Forbindelse med Indvaanerne, og kun i saa Fald skulle de erlægge Gebyr. At det skulde have været Justitsministeriets Hensigt ved de paagældende Paragrafer at give en Forskrift, som den af Sysselmanden forfægtede, der vilde være i Strid med Instruksens og Bekendtgørelsens Ord, har Formodningen imod sig.

H o l m.

Til

Færø Amt.

Bilag 3.

Færøernes Sørenskriveri.

Thorshavn, den 26de Juni 1896.

I Anledning af hoslagte tilbagefølgende Forslag fra Sysselmanden paa Suderø til nogle Forandringer i Instruks for Karantænebetjente af 27de Febr. 1882, tillader jeg mig at ytre følgende:

ad § 4. Forslaget tiltrædes; Sundhedsbevis kan forøvrigt formentlig udstedes ikke blot af Karantænebetjenten i Vestmanhavn, men ogsaa af Betjentene i Midvaag, Kongshavn og Sand.

ad § 5. Forslaget tiltrædes.

ad § 6. 5 Stk. Da det i det heromhandlede Tilfælde formentlig ikke er tilstrækkeligt betryggende, at henvise Skibe til en Havn, hvor der bor Læge, naar der

ikke tillige paa Stedet findes Landfoged eller dog en Sysselmand, finder jeg, at den foreslaaede Forandring bør ændres paa følgende Maade: »en anden Havn, hvor en Løge er bosat, for saa vidt der tillige bor en Sysselmand sammesteds (for Tiden Trangisvaag og Klaksvig)«.

Jeg forudsætter, at Sysselmanden paa Strøma, naar den nulevende maatte afgaa, vil faa Bopæl i Vestmanhavn, og har affattet Ændringen navnlig under Hensyn hertil.

ad § 9. Den i Stedet for §ens nuværende Indhold foreslaaede Bestemmelse finder jeg i det væsentlige at kunne tiltræde; men dels af Hensyn til de af Sysselmanden til Forslaget gjorte Bemærkninger om Forstaaelsen af Loven af 30te Marts 1892 § 2, 1ste Stk., i hvilke Bemærkninger jeg er enig med Sysselmanden, dels af Hensyn til nævnte Lovs § 14, 2det Stk., tillader jeg mig at foreslaa følgende Affattelse: »Det paaligger Karantænebetjenten at føre Tilsyn med, at der fra de Skibe, som indkomme i Havnen, ikke foretages nogen Udskibning af Varer, der ere afgiftspligtige efter Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892 § 1 (Vin, Brændevin, Spiritus eller spirituøse Drikkevarer samt al Slags Øl, der indføres til Færøerne), med mindre der forevises Attest fra Landfogden eller vedkommende Sysselmand for, at de Varer, der agtes udlossede, allerede tidligere ere udskibede i færøsk Havn og Afgift af dem betalt. Endvidere skal Karantænebetjenten paase, at der ikke fra noget af de i Lov om den kgl. Enchandel paa Færøerne af 21de Marts 1855 § 5 ommeldte Skibe foretages nogen Udlosning eller Indladning af Varer, forinden det i Loven af 30te Marts 1892 § 14, 2det Stk., befalede Gebyr for Eftersyn af Skibspapirerne er betalt, samt at der ikke fra noget Skib drives Handel umiddelbart med Indbyggerne, uden at den ved samme Lovs § 15 befalede Kendelse er erlagt.«

Jeg skal med Hensyn til Gebyret efter Lov 30te Marts 1892 § 14, 2det Stk., bemærke, at Henvisningen til Lov 21de Marts 1855 § 5 i Forbindelse med førstnævnte § formentlig vil være tilstrækkelig til, at Karantænebetjenten kan udfinde, af hvilke Skibe Gebyret skal være betalt.

Jeg kan ganske tiltræde Sysselmandens Opfattelse af den rette Forstaaelse af Instruksens § 8, 2det Stk., og skal kun tilføje, at denne Opfattelses Rigtighed formentlig er utvivlsom. Inidtlertid vilde det mulig tydeliggøre Bestemmelsens Mening,

om Ordene: »og søge Forbindelse med Land jfr. § 7« erstattedes af følgende: »uden at det i § 7 omhandlede Tilfælde foreligger«.

I Forbindelse med foranstaaende tillader jeg mig at henstille, om der ikke maatte findes Anledning til at samle de mange Lovbestemmelser om Karantænevæsenet paa Færøerne i een Lov eller dog at sammenfatte deres Indhold i en ny Bekendtgørelse om Karantænevæsenet, navnlig til Oplysning for de Skippere, der føre Skib hertil Øerne, idet det formentlig ikke er let for ulovkyndige Personer — tilmed Udlændinge — at sammenholde de forskellige foreliggende Bestemmelser og opfatte dem paa rette Maade.

T. E. Bang.

Til

Færø Amt.

Bilag 4.

Færøernes Fysikat
Thorshavn, den 25de Juli 1896.

Under 30te forrige Maaned har det høje Amt anmodet mig om at afgive Erklæring over et Forslag af 21de Oktober forrige Aar fra Sysselmanden for Suderø Syssel om Forandring i den af Justitsministeriet under 27de Februar 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne, særlig for saa vidt angaar de i bemeldte Forslag indeholdte Bestemmelser, der vedrøre Sundhedsvæsenet. Saaledes foranlediget undlader jeg ikke tjenstligst at udtale, at der mod de foreslaaede Forandringer fra det offentlige Sundhedsvæsens Side intet findes at erindre. Om Forandringen i Instruksens § 5 skal jeg dog tillade mig den Bemærkning, at den vil kunne have til Følge, at et Skib af Hensyn til det offentlige Sundhedsvæsen, kfr. i nævnte § Ordene »og saaledes ikke er forsynet med noget af Øvrigheden udstedt Sundhedsbevis«, henvises til en Havn, fra hvilken det ikke des mindre, ligeledes af Hensyn til det offentlige Sundhedsvæsen, kfr. L. 30te Marts 1895 om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne § 2, eventuelt atter vil kunne afvises. En saadan Ordning synes i Strid mod Sagens Natur og turde ullaige savne Hjemmel i Lovgiv-

ningen, da det ikke skønnes rettere end, at der er væsentlig Forskel paa, om en Skibsfører, i Henhold til nævnte Lov 30te Marts 1895, af eget frit Valg anløber eller, i Henhold til den foreslaaede Forandring i Instruksens § 5, af det offentlige henvises til en Klareringshavn, i hvilken Skibsfarten, af Hensyn til det offentlige Sundhedsvæsen, er undergivet særlig indskrænkende for Skibet byrdefulde Bestemmelse, kfr. oft-nævnte Lov 30te Marts 1895 § 2. Karantænebetjenten bør det vist i hvert Fald udtrykkelig være paalagt som Pligt i bemeldte Henseende at give vedkommende Skibsfører tilbørlig Underretning og Vejledning.

Boeg.

Til

Færø Amt.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 31te Juli, vedtoges, efter Forslag af J. Poulsen, at der i Sagen ned-sattes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Finsen, Næs, Olsen og Schrøter.

Den 31te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 28de f. M. har Amtet forelagt Lagtinget en fra Sysselmanden paa Suderø indkommen Skrivelse af 21de Oktober f. A., hvori der gives opmærksom paa, at den af Justitsministeriet under 27de Febr. 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne formentlig trænger til flere væsentlige Ændringer i Anledning af de Bestemmelser, som ere givne i Lov af 30te Marts 1892, Kap. II, samt i Lov om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne af 30te Marts 1895, ledsaget af Erklæringer fra Landfogden, Fysikus og Sørenskriveren.

ad § 5.

Jfr. Lov 30te Marts 1895.

Undertegnede Udvalg, der har været nedsat til at afgive Betænkning i denne Sag, skal tillade sig at udtale, at det maa anses for at være nødvendigt, at der foretages saadanne Lempelser saa vel i den nævnte Instruks af 27de Febr. 1882 som i Justitsministeriets Bekendtgørelse af s. D., som bringe den i Overensstemmelse med Loven om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892 og Lov af 30te Marts 1895 om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne.

Medens Udvalget kan tiltræde de af Sysselmanden foreslaaede Ændringer i §§ 5 og 6 samt den foreslaaede ny § 9 med nogle mindre Ændringer og Tilføjelser, har man dog ikke fundet Anledning til at gaa ind paa den til § 4 foreslaaede Ændring, ligesom man heller ikke mener, at der er nogen Føje til at gaa ind paa hans Henstilling om at ændre § 8 derhen, at Færøerne af de Skibe, som bevislig ikke have søgt Havn paa Grund af haardt Vejr, straks skulle melde sig hos Karantæneopsynet.

Det kan vel indrømmes, at Instruksens § 8 og Bekendtgørelsens § 7 kan give Anledning til forskellig Opfattelse, men det vilde da i alt Fald være inhumant at lægge Hindringer i Vejen for, at Skibe ankre op i en Havn, med mindre Skibets Fører skal være tvungen til straks at melde sig hos Karantænevæsenet, selv om Opankningen finder Sted i godt Vejr, naar hverken han eller Mandskabet vil gaa i Land eller have Forbindelse med Indbyggerne. Der kunde maaske være Anledning til at foretage den Ændring i Paragrafen, at Besætningen heller ikke maatte have Forbindelse med andre Skibe, som ligge i Havnen, men Udvalget har dog ikke villet foreslaa nogen Ændring i saa Henseende, da et saadant Paabud saa uhyre vanskelig kunde paases overholdt og kunde derfor let gøre mere Skade end Gavn.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa følgende Ændringer og Tilføjelser til Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne af 27de Febr. 1882:

§ 5.

Ordene i 1ste Stykke: »hvis det ankommer fra udenrigsk Sted paa Vaagø eller« udgaa. I Stedet derfor sættes: »at henvise til en af efternævnte Havne: Thorshavn og Vestmanna-havn paa Strømø, Trangisvaag paa Suderø, Vaag (Klaksvig) paa Bordø, Midvaag paa Vaagø, Kongshavn paa Østerø«.

ad § 6.

Det kan vel næppe vare længe indtil Sysselmandsbestillingen i Strømø Syssel bliver ledig, og alt synes at tyde paa, at Sysselmand Müllers Rftermand kommer til at bo i Vestmanhavn, men Udvalget har dog ikke anset det for rigtigt, at de her omhandlede Skibe henvises til Vestmanhavn, saa længe ingen Sysselmand er bosat der.

ad § 9.

Da afgiftspligtige Varer kun skulle udskibes i Thorshavn eller en anden Havn, hvor en Sysselmand er bosat, kan der formentlig ikke være nogen Anledning til at føre Kontrol med de Skibe, der gaa i Kystfart, efter som de ikke kan have andre afgiftspligtige Varer om Bord end saadanne, hvoraf der allerede er svaret Afgift. Skulde der føres Kontrol med Kystfartøjer, vilde der være lige saa megen Anledning til at føre Kontrol med de Baade, der føre Varer omkring til Handlerne i Bygderne, da de ogsaa transportere afgiftspligtige Varer. En saadan Kontrol vilde desuden være højst byrdefuld og dog vanskelig at gennemføre paa en saadan Maade, at den kunde være til nogen Nytte, om man kunde tænke sig, at Loven søgtes omgaaet, hvilket ikke let kan ske.

Den af Sørenskriveren foreslaaede § 9 har Udvalget ikke kunnet tiltræde, da den gaar ud paa at lave en ny Fortolkning af § 14 i Lov af 30te Marts 1892 om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne, saa meget mindre, som der alt tidligere er faldet en ministeriel Fortolkning af denne Paragraf.

I Udvalget, der er nedsat i Anledning af foreslaaede Ændringer i Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne, den 31te August 1896.

C. Olsen,
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Pinsen.

M. Danielsen.

P. Næs.

Den 1ste September kom Sagen til 2den Behandling. Ordføreren (Olsen) refererede Udvalgsbetænkningen og anbefalede Sagens Overgang til 3dje Behandling, hvilken vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 6.

Ordene i 5te Stykke: »Trangisvaag eller Vaag paa Bord« udgaa. I Stedet sættes: »en anden Havn, hvor en Læge er bosat, for saa vidt der tillige bor en Sysselmand samnæsteds (for Tiden Trangisvaag og Kkalsvig)«.

§ 9

udgaar og i Stedet indsættes en ny saalydende § 9:

»Det paalægges Karantænebetjenten at føre Tilsyn med, at der fra de Skibe, som indkommer i Havnen — herfra ere dog undtagne Skibe, som gaa i Kystfart. — ikke foretages nogen Udskibning af Varer, der ere afgiftspligtige efter Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892. § 1, samt med, at der ikke fra Skib drives Handel umiddelbart med Beboerne, uden at den ved samme Lovs § 15 befalede Kendelse er betalt.

Den 3dje September foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Forslag vedrørende Instruksen behandledes og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 5 vedtoges med 15 St. mod 0.

§ 6 vedtoges med 16 St. mod 0.

§ 9 vedtoges med 16 St. mod 0.

Udvalgets Forslag i dets Helhed sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »Ja«; fraværende vare P. Niclasen og Djurhuus, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 18 Stemmer.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Amtet har under 28de Juli d. A. tilstillet Lagtinget til Betænkning et fra Sysselmanden paa Suders modtaget og af Landfogdens, Fysici og Sorenskriverens Erklæringer ledsaget Forslag til Forandring i den af Justitsministeriet under 27de Febr. 1882 udfærdigede Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne.

Udvalget, til hvilket Sagen blev henvist, udtaler i sin under 31te August afgivne Betænkning, at det maa anses for at være nødvendigt at foretage saadanne Lempelser i ovennævnte Instruks af 27de Febr. 1882 samt Justitsministeriets Bekendtgørelse af s. D., at de bringes i Overensstemmelse med Lov af 30te Marts 1892 om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne og Lov af 30te Marts 1895 om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankomende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne, og man tiltræder derfor de til §§ 5 og 6 foreslaaede Forandring, ligeledes den af Sysselmanden foreslaaede § 9 med nogle mindre Ændringer og Tilføjelser, hvorimod man ikke har fundet Anledning til at gaa ind paa Forslaget vedrørende §§ 4 og 8, hvad angaar Forstaaelsen af Instruksens § 7 og Bekendtgørelsens § 8, hvilke man vel indrømmer kunne give Anledning til forskellig Opsfattelse, formener man, at det vilde være inhumant at afkræve Gebyr af en Skipper, selv om han foretager Opankring af anden Grund end daarligt Vejr,

naar hverken han eller Mandskabet har Forbindelse hverken med Land eller Indbyggerne; der kunde være Tale om at ændre Paragrafen saaledes, at det forbødes Mandskabet at have Forbindelse med Besætningen fra andre i Havnen liggende Fartøjer, men da et saadant Forbud uhyre vanskelig kan paases overholdt, vil Udvalget ikke foreslaa nogen Ændring i saalænde.

Den i Sorenskriverens Erklæring foreslaaede ny § 9 kan man ikke tiltræde, da der i den gaar ud fra en ny Fortolkning af § 14 i Loven om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892, til hvilken Paragraf der alt tidligere er faldet en ministeriel Fortolkning.

At fremskomme med Forslag til Forandring af Ordene »grønt Flag (Karantæneflag)« i § 2 og »grønt Baadflag« i § 11 i oftnævnte Instruks til henholdsvis »gult Flag (Karantæneflag)« og »gult Baadflag«, da Karantæneflagets Farve efter Justitsministeriets Bekendtgørelse af 20de Juni 1887 skal være gul, har man ikke anset for nødvendigt, da det befalede gule Flag allerede er indført de fleste Steder, og efterhaanden bliver det overalt, eftersom de gamle Flag blive erstattede af ny.

Efter at have gennemgaaet 3 Behandlinger i Tinget vedtoges de af Udvalget foreslaaede Ændringer enstemmig med 18 Stemmer, 2 vare fraværende.

I Henhold til det anførte tillader Tinget sig ærbødigst at indstille de saaledes vedtagne Ændringer til Instruks for Karantænebetjente paa Færøerne af 27de Febr. 1882 til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, den 4de Septbr. 1896.

L. H. Buchwaldt.

C. Olsen,
Ordfører.

G. Joensen.

Til

Justitsministeriet.

VII. Andragender om Deling af de forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegæld.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld:

Vedlagte Andragender fra Vælgere i Næs, Gøte og Sjøv Sogne om at maatte udskilles fra de forenede Sogne i Østerø, som særlige Kommuner, vedtoges i Forstanderskabet den 22de Juni d. A. at anbefale saaledes:

»De to førstnævnte Sogne komme til i Forening at udgøre een Kommune, medens Sjøv Sogn alene udgør een Kommune.«

Under Forudsætning af, at Ministeriet tillader den omhandlede Deling af Kommunerne, vedtoges fremdeles at indstille til det høje Lagting:

at Adskillelsen finder Sted den 1ste Oktbr. 1897.

at Forstanderskabet for de tilbageblivende Sogne (Funding, Andefjord og Fuglefjord Sogne) kommer at bestaa af 5 Medlemmer.

at Forstanderskabet for Næs og Gøte Sogne skal bestaa af 5 Medlemmer.

at Forstanderskabet for Sjøv Sogn ligeledes kommer at bestaa af 5 Medlemmer, men at der i dette Sogn ikke bliver nogen Sognekommision.

Samtlige Sognes Ejendele ere allerede adskilte.

Funding, den 1ste Juli 1896.

O. H. Dahl.

P. F. V.

Til
Færeernes Lagting.

Medens Andragendet fra Vælgerne i Sjøv Sogn gik ud paa at dette Sogn skulde udgøre een Kommune, gik Andragenderne fra Næs og Gøte Sogne ud paa, at de enten hvert især eller begge i Forening skulde udskilles fra de forenede Sogne som een særlig Kommune.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges, efter Forslag af Schrøter, at henvise Sagen til det kommunale Udvalg.

Den 19de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Fra Flertallet af de kommunale Vælgere i Sjøv, Næs og Gøte Sogne er med Anbefaling fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld til Tinget indkommet Andragender om, at disse Sogne maa blive udsondrede som særlige Kommuner saaledes, at Sjøv Sogn udgør een Kommune og Næs og Gøte Sogne een.

Undertegnede Udvalg, til hvis Betænkning denne Sag har været henvist, skal tillade sig at udtale, at det næppe vilde være forsvarligt ligesom tidligere er sket ved lignende Andragender fra Østerø, at fra raade den attraaede Udsondring, da Interessen for de kommunale Anliggender formentlig vil vokse ved den mere umiddelbare Indflydelse, Skatteyderne ville faa paa Kommunens Anliggender ved at der dannes Sognekommuner eller Kommuner, der kun bestaa af 2 Sogne.

Da man har Grund til at forudsætte, at der saa vel i de Sogne, der foreslaas udsondrede, som i de tilbageværende 3 Sogne, nemlig Fuglefjords, Andefjords og Fundings Sogne, findes tilstrækkelige Kræfter til at kunne forvalte de kommunale Anliggender, tillader Udvalget sig at anbefale den attraaede Udsondring af Sjøv Sogn til en særlig Kommune og Næs og Gøte Sogne til een Kommune, hvorved Fuglefjords, Andefjords og Funding Sogne komme til at udgøre en Kommune under Navn af de forenede Sogne i Østerø Præstegæld.

I den nævnte Anbefalingskrivelse har Forstanderskabet foreslaaet, at Medlemstallet i de saaledes dannede Kommuner bliver 5 for hver, hvad Udvalget kan tiltræde. Medens Medlemmerne af Forstanderskabet for Sjøv Sogn selvfølgelig

vælges af dette Sogn alene, formenes det rettest, at Medlemmerne af de andre Forstanderskaber vælges saaledes: Til Forstanderskabet for Næs og Gøte Sogne vælges 2 af hvert Sogn og 1 ved fælles Valg af begge Sogne. Medlemmerne af Forstanderskabet for de forenede Sogne vælges 1 Medlem af hvert Sogn og 2 ved fælles Valg af samtlige 3 Sogne.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Vedtagelse:

1. Tinget tillader sig at anbefale:
 - a) at Sjøv Sogn udsondres fra de forenede Sogne i Østerø Præstegæld som en særskilt Kommune,
 - b) at Næs og Gøte Sogne ligeledes udskilles fra de forenede Sogne i samme Præstegæld som een særlig Kommune.
2. Det approberes:
 - a) at det eventuelle Forstanderskab for Sjøv Sogn kommer til at bestaa af 5 Medlemmer uden nogen Sognekommision,
 - b) at Forstanderskabet for Næs og Gøte Sogne ligeledes kommer til at bestaa af 5 Medlemmer, af hvilke hvert Sogn vælger 2 Medlemmer, medens 1 Medlem vælges ved fælles Valg af begge Sogne, og
 - c) at Forstanderskabet for de tilbageværende 3 Sogne, nemlig Fuglefjords, Andefjords og Funding Sogne vælges: 1 Medlem af hvert Sogn samt 2 ved fælles Valg af samtlige Sogne.

I Udvalget for Amtsfattiggkassen og de kommunale Sager, Thorshavn den 18de August 1896.

C. Olsen, Joen Poulsen.
Ordfører.

M. Danielsen. E. D. Bærantsen.
J. H. Schrøter.

Den 21de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Olsen) havde refereret Betænkningen, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 15 St.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 24de August, sattes Udvalgets Forslag

Punkt 1, a og b under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »Ja«, fraværende vare Chr. Jacobsen, P. Niclasen og Djurhuus, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 17 St. — Derefter sattes Udvalgets Forslag Punkt 2, a og c under Afstemning og vedtoges enstemmig med 17 St.

Den 1de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Fra Flertallet af Vælgerne i Sjøv Sogn samt ligeledes fra Vælgerne i Næs og Gøte Sogne i de forenede Sogne i Østerø Præstegæld, indkom i indeværende Lagtingsamlings Begyndelse Andragender, ledsagede af Forstanderskabets Anbefaling, om, at disse Sogne maatte udsondres fra de forenede Sogne saaledes, at Sjøv Sogn kom til at udgøre en Kommune samt Næs og Gøte Sogne en Kommune.

Udvalget for Amtsfattiggkassen og de kommunale Sager, til hvis Betænkning disse Andragender bleve henviste, afgav under 18de August Betænkning i Sagen, der gik ud paa at anbefale Udsondringen af Sjøv Sogn samt Næs og Gøte Sogne fra de forenede Sogne i Østerø, da man maatte erkende, at det vilde lette Forvaltningen, ikke alene af disse Sogne, men ogsaa af de tilbageværende, nemlig Fuglefjords, Andefjords og Funding Sogne, om Udsondring fandt Sted.

Efter at Sagen havde gennemgaaet 3 Behandlinger i Tinget, vedtoges den ved Navneopraab den 24de August enstemmig med 17 Stemmer, 3 vare fraværende.

I Henhold til det anførte tillader Tinget sig at anbefale, at Sjøv Sogn udskilles som en særlig Kommune samt ligeledes Næs og Gøte Sogne som een Kommune.

Færøernes Lagting, den 4de Septbr. 1896.

L. H. Buchwaldt. C. Olsen.
Ordfører.

G. Joensen.

Til
Justitsministeriet.

VIII. Andragende om Statstilskud til Ansættelse af en Lærerinde ved Vaag Skole paa Norderøerne.

Den 30te Juli fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune, om Lagtingets Medvirkning til, at der af Statskassen bevilges et Beløb af 200 Kr. aarlig til Lønning for en Lærerinde ved Vaag Skole.*)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 1ste August, vedtoges, efter Forslag af Provsten, at henvise den til Kirkekassendvalget.

Den 18de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg har været henvist et til Lagtinget i dets indeværende Samling indkommet Andragende fra Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte bevilges den nævnte Kommune et Beløb paa 200 Kr. aarlig til Lønning af en Lærerinde ved Vaag Skole, imod at Kommunen yder 150 Kr. aarlig kontant til hendes Løn, samt desuden giver hende fri Bolig i Skolebygningen.

I Anledning af det Udvalget saaledes forelagte Andragende skal samme tillade sig følgende Udtalelser:

Efter hvad Forstanderskabet oplyser i sit Andragende er Børneantallet i Vaag Skole nu naaet op over 90. Dertil kommer 16 Børn i Bygden Arnefjord, tilsammen c. 110 Børn, der undervises af den samme Lærer.

Ansættelsen af en Andenlærer eller en Lærerinde er saaledes ikke alene fuldt berettiget, men og nødvendig, og naar Forstanderskabet har valgt det sidste Alternativ og ønsket en Lærerinde ansat ved Vaag Skole, kan dette ikke andet end billiges, i Henhold til de anførte Grunde.

Som det vil erindres er der ved Tveraa

Skole, der ligeledes har et anseeligt Børneantal, foruden en Lærer ogsaa ansat en Lærerinde, ligesom der i det vidtstrakte Næs Sogn er ansat tvende Lærere, og det har nu vist sig fornødent at gennemføre en lignende Ordning ved Vaag Skole.

Forøvrigt vil formentlig kun undtagelsesvis Børneantallet i en Skole blive saa stort, at man ikke vil kunne hjælpes med en Lærer eller Lærerinde.

Hvad angaar den Lønning, Forstanderskabet tilbyder som Ækvivalent til det eventuelle Statstilskud, nemlig 150 Kr. aarlig kontant og fri Bolig, da skal man bemærke, at ved de Beregninger, der lægges til Grund for Fordelingen af det Lærerne tillagte ekstraordinære Lønnings-tillæg, der bevilges ved de aarlige Finanslove, plejer fri Bolig, hvor saadan er tillagt Læreren, at ansættes til 50 Kr. aarlig, hvad der i det foreliggende Tilfælde næppe kan anses for at være for højt beregnet, idet Vaag Skole jo er en af de anseeligste Skolebygninger her paa Øerne og der af Kommunen er ofret ikke saa lidt paa den.

Som en Følge heraf kan man ikke andet end tilraade, at det omhandlede Andragende tiltrædes, og skal man, i Medfør deraf, tillade sig at indstille til Tinget til Vedtagelse:

Lagtinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes Norderøernes Kommune 200 Kr. aarlig til Hjælp til til Lønning af en Lærerinde ved Vaag Skole i den nævnte Kommune.*

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 18de August 1896.

J. C. Evensen,
Ordfører.

Dione Isaksen.

J. H. Schrøter.

*) Andragendets Indhold fremgaar nærmere af Udvalgsbetænkningen.

Den 19de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Provsten) havde refereret Betænkningen, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 15 St.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 21de August, sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Joensen, J. Poulsen, Provsten, Finsen, Isaksen, O. Jacobsen, Danielsen, Bærntsen, Petersen, M. Poulsen, Hentze, Müller, Olsen, Schrøter, Næs og Formanden; — D. Niclasen stemte ikke, medens Chr. Jacobsen, P. Niclasen og Djurhuus vare fraværende; og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

Den 1de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling med 16 Stemmer, idet eet Medlem ikke stemte og tre vare fraværende, vedtaget at

indgaa til det høje Ministerium med Andragende om, at der af Statskassen maatte ydes Nordereernes Præstegælds Kommune et aarligt Bidrag paa 200 Kr. som Tilskud til Lønning af en Lærerinde ved Vaag Skole i den nævnte Kommune.

Idet man nu herved har den Ære at indsende det omhandlede Andragende, skal man tage sig den Frihed at anbefale det paa det bedste til det høje Ministeriums Bevaagenhed, hvorhos man, som nærmere Motivering, blot skal tillade sig at henvise til medfølgende Betænkning fra det Udvalg, der af Lagtinget var nedsat i Sagen, og til det fra vedkommende Kommunes Forstanderskab til Tinget indgivne Andragende.

Lagtingssalen i Thorshavn den 4de
September 1896.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Evensen,
Ordfører.

G. Joensen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisnings-
væsenet.

IX. Andragende om Statstilskud til Opførelse af en Skolestue.

Den 6te August fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøm om Lagtingets Medvirksomhed til Opnaaelse af Statstilskud til Opførelse af en Skolestue i Tjørnevig, bilagt med en Skrivelse fra vedkommende Skolekommission.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 10de August, vedtoges, efter

Forslag af Provsten, at henvise den til Kirkekasseudvalget.

Den 17de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til Lagtinget er i indeværende Samling indkommet et, af en Henstilling fra

vedkommende Skolekommission ledsaget, Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune i Nordstrøms Præstegæld om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Kommunen et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Bygden Tjørnevig i den nævnte Kommune.

Kirkekasseudvalget, til hvem denne Sag har været henvist til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig følgende Udtalelse:

At der bliver opført en Skolestue i Tjørnevig, maa formentlig anses for paa-trængende nødvendigt. Man har hidtil ved Skoleundervisningen hjulpet sig med en af de almindelige indskrænkede Stuer i Bygden; men en saadan Stue, uden noget Skoleinventarium, savner jo selv de tarveligste Betingelser for en tilfredsstillende Skoleundervisning. Dertil kommer, at Børneantallet i Bygden er i task Tiltagen, saa at de Lokaler, som man kan disponere over, mere og mere blive for smaa. Udvalget kan derfor ikke andet end tilraade Lagtinget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der ved Statskassens Hjælp kan blive opført en tidssvarende Skolestue i den nævnte Bygd, og skal man, i Overensstemmelse dermed, tillade sig at indstille til Tinget:

»Lagtinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om sammes Medvirkning til, at der af Statskassen ydes de forenede Sognes Kommune i Nordstrøms Præstegæld et Tilskud paa 1400 Kroner til Opførelse af en Skolestue i Bygden Tjørnevig.«

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende. Sager, Thorshavn den 17de August 1896.

J. C. Evensen,
Ordfører.

Dione Isaksen.

J. H. Schrøter.

Den 18de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Provsten) havde refereret Betænkningen, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 20de August, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »Ja«; fraværende vare Chr. Jacobsen, Müller, P. Niclasen, Djurhuus og Schrøter; og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 15 St.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget er der i indoværende Samling indkommet et Andragende fra de forenede Sognes Kommune i Nordstrøms Præstegæld om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Kommunen et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Bygden Tjørnevig.

Tinget har i den Anledning enstemmig med 15 Stemmer vedtaget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med det nævnte Andragende.

Idet man nu derfor herved tager sig den Frihed at henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Forsorg kunde tilstaaes den nævnte Kommune det omhandlede Tilskud, skal man forøvrigt, som nærmere Motivering, blot henvise til medfølgende Udvalgsbetænkning og det samme ledsagende Andragende.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 4de Septbr. 1896.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Evensen,
Ordfører.

G. Joensen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

X. Fartplan for den lokale Dampskibsfart for 1897.

Den 24de August fremlagdes følgende Skrivelse fra Aktieselskabet J. Mortensens Eftf.:

Aktieselskabet
J. Mortensens Eftf.
Trangisvaag.

Den 24de August 1896.

Til
Amtmanden over Færøerne.

Under et Ophold i København have vi konfereret med Hr. Departementchef Dybdal om Fartplanen for den lokale Dampskibsfart for næste Aar. Departementchefen anmodede os om snarest mulig at indsende til Deres Højvelbaarenhed et Forslag til denne Fartplan uanset, at det forenede Dampskibsselskabs Fartplan endnu ikke foreligger, for at det nu samlede Lagting kan faa Lejlighed til at udtale sig angaaende Planen. I Henhold hertil tillade vi os herved at fremsende det ommeldte Forslag til en Plan for den lokale færøske Dampskibsfart for næste Aar.*)

Ærbødigst

Aktieselskabet J. Mortensens Eftf.
P. Mortenson.

Denne Sag blev af Formanden straks henvist til Udvalget for forskelligartede Sager, der afgav følgende, den 2den September fremlagte

Betænkning.

Til undertegnede Udvalg er der overgivet til Betænkning en fra Dhrr. J. Mortensens Eftf. indsendt Skrivelse i Forbindelse med et Forslag til Fartplan for den lokale Dampskibsforbindelse for næste Aar.

Det foreliggende Forslag er i alt væsentligt overensstemmende med Fartplanen for indeværende Aar, men Udvalget finder det dog ønskeligt om der ved Forslaget kunde blive foretaget nogle Forandringer.

*) Det medfølgende Udkast til Fartplan var i alt væsentligt overensstemmende med Planen for 1896.

Efter Udvalgets Mening burde Skibet paa Ruten Thorshavn—Trangisvaag og omvendt, kun anløbe som Mellemstationer, foruden eventuelt Bygderne Kvalbø og Kvalvig, forskellige Bygder paa Sandø. For Vaagø samt Vestmanhavn og Kvivig bør der oprettes en særlig Rute med Thorshavn og Midvaag som Centralstationer, saaledes at sidstnævnte Sted anløbes først paa Rejsen fra Thorshavn og sidst paa Tilbagereisen til Thorshavn.

Paa Ruten Thorshavn—Klaksvig burde Strænder ostere anløbes; ligesom Skibet, naar det vender tilbage fra Haldersvig eller Gjanoyri bør anløbe Klaksvig forinden det gaar omkring Mølen, og efter at have anløbet Pladserne østenfor Mølen bør det, forinden det returnerer til Thorshavn, atter anløbe Klaksvig.

Under Ruten den 27de Marts bør Kvannesund ogsaa medtages, da man altid er sikker paa at kunne anløbe Kvannesund, men derimod ikke Viderejde.

Den til Olaidag bestemte Tur vilde det vistnok være hensigtsmæssigere at faa henlagt til den 28de Juli, hovedsagelig af den Grund, at den ellers ikke vil komme dem til Nytte, der ønske at besøge Thorshavn i Olaitiden, idet disse allerede vilde være afrejste hertil.

Saa vel Turene til og fra Leith, som Turene fra Thorshavn til Trangisvaag og omvendt, bør om muligt lægges saaledes, at de ikke falde sammen med Postskibenes Rejser til og fra disse Steder.

Saafernt disse Forandringer kunde blive gennemførte, mener Udvalget at det især for Gods- og Persontrafikken vilde være af stor Betydning; men da en saadan Forandring ikke kan blive foretaget undertagen efter Konference med Rederen, og da en Regulering af Leithsturene og de andre i Forbindelse med disse omtalte Ture mellem Thorshavn—Trangisvaag og Trangisvaag—Thorshavn ikke vil kunne lade sig ordne før det forenede Dampskibsselskabs Fartplan for næste Aar foreligger, anser Udvalget det for nødvendigt, at der umiddelbart efter Tilendebringelsen af denne Sag bliver nedsat et staaende Udvalg af 3 Medlemmer, der i Forening med J. Mortensens Eftf. udarbejder Forslag til Fartplan for næste Aar.

Da det ikke kan ventes, at Dampskibsselskabets Fartplan for næste Aar vil være bragt hertil før i Midten af November, kan Forslaget til Fartplan for den lokale Dampskibsfart ikke blive udarbejdet før i Slutningen af samme Maaned. Der vil saaledes ikke blive Tid til at faa den forelagt i Ministeriet til Approbation og da det samme sandsynligvis ogsaa vil blive Tilfældet de efterfølgende Aar, mener Udvalget, at det vil blive nødvendigt at indstille til Ministeriet, at Amtmanden bemyndiges til aarlig at approbere Fartplanen for det kommende Aar.

I Henhold hertil tillader Udvalget sig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

1. Der nedsættes et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, der i Forbindelse med J. Mortensens Eftf. udarbejder Forslag til Fartplan for den lokale færøske Dampskibsfart for næste Aar.
2. Det indstilles til Ministeriet, at Amtmanden bemyndiges til at approbere en af et af Lagtinget nedsat staaende Udvalg i Forbindelse med J. Mortensens Eftf. udarbejdet Fartplan for den lokale færøske Dampskibsfart for det følgende Aar.

I Udvalget for forskelligartede Sager.
Thorshavn den 2den Septbr. 1896.

Dione Isaksen,
Ordfører.

Finsen.

Denne Udvalgsbetænkning sattes samme Dag (2den Septbr.) under Forhandling i Tinget, hvor da Udvalgets Forslag Punkt 1 sattes under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

Iøvrigt overgik Sagen til 3dje Behandling.

Til Medlemmer af det staaende Udvalg, efter ovenstaaende Vedtagelse, valgtes i næste Møde, den 3dje September: Isaksen, J. Poulsen og Schrøter.

Samme Dag (3dje Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling, under hvilken følgende Ændringsforslag fra Schrøter fremlagdes:

Som et nyt Indstillingspunkt 3 foreslaas:

»Ministeriet anmodes om at lade Forslaget til Fartplan for den lokale Dampskibsforbindelse mellem Øerne aarlig blive forelagt Lagtinget.«

Udvalgets Forslag Punkt 2 og det i ovenstaaende Ændringsforslag foreslaaede

Punkt 3 sattes samlede under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »Ja«, fraværende vare P. Nielsen og Dierhuus, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 18 Stemmer.

Den 4de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til
Justitsministeriet.

Til Lagtinget er der fra Firmaet J. Mortensens Eftf. i indeværende Samling indsendt en Skrivelse ledsaget af Forslag til Fartplan for den lokale færøske Dampskibsforbindelse for næste Aar.

Det Udvalg, til hvilket denne Sag har været henvist, har anset det for i høj Grad ønskeligt, om der ved det foreliggende Forslag til Fartplan kunde blive foretaget nogle Forandringer; hvilke Forandringer det har tilladt sig at paapege i den af dette under 2den ds. derom afgivne Udvalgsbetænkning.

Som Følge af, at den fra Dhrr. J. Mortensens Eftf. indsendte Skrivelse indkom til Lagtinget paa et saa sent Tidspunkt, at Udvalget ikke kunde indlede nogen Konference med det ovennævnte Firma angaaende Forslaget, ligesom ogsaa, paa Grund af, at man ansaa det for nødvendigt for en eventuel Regulering af Ruterne, at det forenede Dampskibsselskabs Fartplan for næste Aar forelaa forinden man i saa Henseende kunde udtale sig om det foreliggende Forslag, vedtog Lagtinget at nedsætte et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, der i Forbindelse med J. Mortensens Eftf. udarbejder et Forslag til Fartplan for den lokale færøske Dampskibsfart for næste Aar.

Da det forenede Dampskibsselskabs Fartplan for næste Aar næppe vil kunne ventes at være opsendt hertil før i Midten af November, og den paatænkte Konference saaledes paa Grund deraf ikke kan finde Sted før i Slutningen af samme Maaned, vil der saaledes næppe blive Tid til, hvis Forslaget bliver nedsendt til Ministeriets Approbation, at kunne faa det tilbagesendt hertil inden Udgangen af indeværende Aar. Paa Grund heraf har Lagtinget vedtaget følgende Indstilling til det høje Ministerium:

»Det indstilles til Ministeriet, at Amtmanden bemyndiges til at approbere et af det staaende Udvalg i Forbindelse med J. Mortensens Eftf. udarbejdet Forslag til Fartplan for den lokale færøske Dampskibsfart for Aaret 1897.«

Ved Sagens endelige Behandling vedtoges som Indstillingspunkt 3:

»Ministeriet anmodes om at lade Forslaget til Fartplanen for den lokale

Dampskibsforbindelse mellem Øerne aarlig blive forelagt Lagtinget.«

Færøernes Lagting, Thorshavn den 4de Septbr. 1896.

L. H. Buchwaldt.

Diono Isaksen,
Ordfører.

G. Joensen.

XI. Forhandling angaaende Approbation af Sundhedsvedtægter.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes en Skrivelse fra Forstanderskabet for de forenede Sognes Kommune paa Østerø, hvori androges om Lagtingets Approbation paa nedenstaaende 3de Sundhedsvedtægter for Sjøv, Fuding og Andefjord Sogne.

Sundhedsvedtægt

for

Sjøv Sogn.

§ 1.

Sognekommisjonen, eller, dersom Sognets Bestyrelse skulde blive underlagt et særligt Forstanderskab uden Sognekommisjonen, saa Forstanderskabet, for Sjøv Sogn har, under Forstanderskabets Kontrol, at paase Overholdelsen af denne Sundhedsvedtægt; samt at foranstalte det fornødne til Gennemførelsen af Forholdsregler, som under paatrængende Omstændigheder maatte blive paabudte til Forebyggelse af Smitstoffer eller farlige Sygdommes Udbredelse.

§ 2.

I de Sognets Sundhedsvæsen vedrørende Forhold er saa vel Distriktslægen som Syssesmanden berettigede til at forlange de Spørgsmaal bragte under Forhandling i Forstanderskabet, hvortil de maatte finde Anledning, samt ved deres Behandling at deltage i Forstanderskabets Møder, dog uden Stemmeret.

§ 3.

Om Bygdernes Vandforsyningssteder skal der fredes; i Nærheden af disse maa derfor ikke Gødning, Fejeskarn og deslige anbringes paa en saadan Maade, at det kan faa Afløb til Vandet ovenfor Vandforsyningsstederne. Heller ikke maa disse forurenes ved Vaskning af noget som helst, Ibløddugning eller Tøjring af Kreaturer saa at de kunne komme ud i Vandet.

Vandafledninger fra Bygdens Elve ovenfor Vandforsyningsstederne maa ikke finde Sted uden Overenskomst med Sognekommisjonen og dem, som benytte Vandforsyningsstedet.

§ 4.

Ny Møddinger maa ikke anlægges uden Sognekommisionens Tilladelse, og ikke nærmere end 12 Alen fra beboet Hus, Skole eller Kirke, og skulle de opføres paa den Maade, som Kommissionen anviser. Hvis nogen ikke er tilfreds med Sognekommisionens Bestemmelser, kan han forlange Oversundhedskommisionens Afgørelse angaaende det omtvistede Punkt.

§ 5.

Møddinger maa ikke være saaledes anbragte, at Vand bliver staaende i dem eller at deres Indhold flyder ud over Gader og Veje. Forstanderskabet kan, naar det finder det fornødent, forlange, at de opsættes af Sten lagt i Cement, saa vel i Bunden som paa Siderne, samt at der fra dem anbringes et passende Afløb, alt under Tagttagelse af Bestemmelserne i § 3.

§ 6.

1 Møddinger, der ligge i en Afstand af under 10 Favne fra beboet Hus, Kirke, Skole, Vandforsyningssted eller alfar Vej, maa ikke Hvale- og Fiskeaffald eller lignende henkastes i Tidsrummet fra 10de Maj til 20de September. Saadant Affald skal altid straks tildækkes.

§ 7.

Ny Latriner kunne ikke opføres uden Tilladelse af Sognekommisionen, der, om den finder det fornødent, tager Bestemmelse om Opsøringsmaaden.

§ 8.

Fiskehoveder og andet Affald af Fisk eller lignende maa ikke efterlades ved Handelssteder eller andre Landingssteder, men enten kastes i Havet eller bortryddes inden 60 Timer.

§ 9.

Fiskeaffald, Aske, Fejeskarn o. desl. maa ikke henkastes paa Gader og Gaardsrum. Flydende Affald fra Husboldningen maa ikke udstyrtes paa Gader, men henkastes paa passende Steder. Afløbsrender for saadant flydende Affald fra Hus ville, hvor det findes fornødent, af vedkommende Husejer være at anbringe, vedligeholde og rense efter Sognekommisionens Bestemmelser.

§ 10.

Rensning af Afløbsrender og Afskyllning af Gaardsrum og Gader besørger af vedkommende Beboere, saa ofte det findes fornødent, efter Sognekommisionens Be-

stemmelser. Forstanderskabet bestemmer, hvilke Render eller Gader der skulle renses for Kommunens Regning.

§ 11.

Menneskelige Ekskrementer maa ikke efterlades omkring beboede Huse, Udhuse, Rattire eller i Indmark, hvor det kan være Ejeren til Ubehagelighed.

§ 12.

Trankogerier og andre for Sundheden skadelige Næringsbrug skulle med Hensyn til deres Anlæg og Drift være de Forskrifter undergivne, som Forstanderskabet maatte anse for nødvendige.

§ 13.

Under paatrængende Omstændigheder, saasom ved Udbrud af Sygdomme, der anses for smitsomme, eller Fare for disse er for Haanden, kan Sognekommisionen træffe yderligere Foranstaltning til Fremme for Sundhedsvæsenet.

§ 14.

Sager i Anledning af Overtrædelser eller Undladelser af denne Vedtægts Bestemmelser behandles (ved Sysselrets Politiret) og straffes (med Bøder fra 5 til 200 Kr.) i Overensstemmelse med Lov om Sundhedsvedtægter m. v. af 7de Maj 1881.

§ 15.

Denne Vedtægt, der bliver at tinglæse ved det første ordinære Ting i Thorshavn efter dens Stadfæstelse af Lagtinget, træder i Kraft 3 Maaneder efter dens Tinglæsning.

1 Forstanderskabet for Østerø Kommune, Lervig den 22de Juni 1896.

O. H. Dahl. Joen O. Christiansen.
C. Jacobsen. Z. Zachariassen.
A. Weihe. Salomon Gaard.

Sundhedsvedtægt

for

Funding Sogn i de forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegæld.

§ 1.

Sognekommisionen for Funding Sogn har under Forstanderskabets Kontrol at

paase Overholdelsen af denne Sundhedsvedtægt, samt at foranstalte det fornødne til Gennemførelsen af Forholdsregler, som under paatrængende Omstændigheder maatte blive paabudte til Forebyggelse af Smitstof eller farlige Sygdommes Udbredelse.

§ 2.

I det Forstanderskab, der har Indseende med Sognet, er saa vel Distriktslægen som Sysselmanen berettigede til at forlange de Sognets Sundhedsvæsen vedrørende Spørgsmaal bragte under Forhandling, hvortil de maatte finde Anledning, samt ved deres Behandling at deltage i Forstanderskabets Møder, dog uden Stemmeret.

§ 3.

Om Bygdens Elve og øvrige Vandforsyningssteder skal der fredes; i Nærheden af disse maa derfor Fejeskarn og deslige ikke anbringes paa en saadan Maade, at det kan faa Aflob til Vandet. Vaskning af Fisk, Uld, Trangryder etc. maa kun finde Sted i Elvene nedenfor Broerne.

§ 4.

Ny Møddinger maa ikke anlægges uden Sognekommisionens Tilladelse, og skal der med Hensyn til deres Oplørelsesmaade, Beliggenhed og Afbenyttelse forholdes efter de af Sognekommisionen givne Forskrifter.

Ejerne af de altværende Møddinger, som støde umiddelbart op til Gaden, hvor denne ikke er 3 Alen bred, skulle afgive et saadant Areal, af disse, at den ved Siden liggende Gade, ved Sognekommisionens Foranstaltning, faar en Bredde af mindst 3 Alen.

Hvis nogen ikke er tilfreds med Sognekommisionens Bestemmelse, kan han forlange Forstanderskabets Afgørelse angaaende det omtvistede Punkt.

§ 5.

Møddinger maa ikke være saaledes anbragte, at Vand bliver staaende i dem eller at deres Indhold flyder ud over Gader og Veje, og kan Forstanderskabet, naar det finder det fornødent, forlange, at de opsættes af Sten lagt i Bøten saa vel i Bunden som paa Siderne, samt at der fra dem anbringes passende Aflob, alt under lagttagelse af det i § 3 paabudte.

§ 6.

I Møddinger, der ligge i en Afstand af mindre end 15 Alen fra beboet Hus, Vandforsyningssted eller alfar Vej, maa

intet henkastes i Tidsrummet fra 15de Maj til 16de Septbr. Affald af Hvaler, Fugle og deslige maa kun opbevares paa afsides liggende Steder efter nærmere Bestemmelse af Sognekommisionen; saa vel Fiskeaffald som andet Affald, der udbreder Stank, skal, naar det opbevares i Møddinger, altid være godt tildækket med Muldgødning eller Aske. Ved Aadsler forholdes paa samme Maade som med Affald af Hval og Fugle.

§ 7.

Ny Latriner kunne ikke opføres uden Sognekommisionens Tilladelse, og skulle med Hensyn til Valg af Plads og Oplørelsesmaade være samnes Forskrifter underkastede. Nærmere Bestemmelse om Latrineres Indretning og Rensning kunne gives af Sognekommisionen.

§ 8.

Fiskehoveder og andet Affald fra Tilberedning af Fisk maa ikke efterlades paa Landingsstedet, ved Handelspladser eller hvor som helst i Bygdene, men skal enten kastes paa Søen, eller være ophængt til Tørring, saaledes, at de enkelte Stykker ikke støde til hverandre; alt iagttaget inden 48 Timer efter at være ilandførte, hvis disse ikke alt forinden de 48 Timers Forløb ere anbragte i Møddinger jfr. § 6.

§ 9.

Fiskeaffald, Aske, Fejeskarn og deslige maa ikke henkastes paa Gader, i Gaardsrum eller Elve. Flydende Affald fra Husholdninger maa ikke udskylles paa Gader, men skal henkastes paa passende Steder, saasom i Elve nedenfor Broerne, i Møddinger eller Aflobsrender, naar disse ikke udmunde til Vandforsyningssteder.

Aflobsrender for saadant Affald fra Huse, ville, hvor det findes fornødent, af vedkommende Husejere være at anbringe, vedligeholde og rense efter Sognekommisionens nærmere Bestemmelse.

§ 10.

Rensning og Udvaskning af Aflobsrender, samt Fejning og Afskylning af Gaardsrum og Gader besørges af vedkommende Beboere saa ofte det er fornødent efter Sognekommisionens Bestemmelse. Forstanderskabet bestemmer, hvilke Render eller Gader der skulle renses for Kommunens Regning, og hvorledes de dertil medgaaende Beløb skulle tilvejebringes.

§ 11.

Menneskelige Ekskrementer maa ikke efterlades omkring beboede Huse, Udhuse,

Baadehuse, bag Gærder inde i Bygderne, ved Landingssteder eller der, hvor Fisk, Grind og deslige i Almindelighed bliver oplagt paa Forstranden.

§ 12.

Hvor Vaaningshuse findes opførte paa fugtig Grund, kan Forstanderskabet paalægge vedkommende Ejere at anbringe og vedligeholde saadanne Afløbsrender, der anses nødvendige til Udtørring af Grunden.

§ 13.

Trankogerier, Svinehold og andre for Sundheden skadelige Næringsbrug, skulle med Hensyn til deres Anlæg og Drift være de Forskrifter undergivne, som Forstanderskabet maatte anse nødvendige.

§ 14.

Under paatrængende Omstændigheder, saasom ved Udbrud af Sygdomme, der anses for smitsomme, eller Fare for disse er for Ilaanden, kan Sognekommisionen, indtil Forstanderskabets Approbation kan indhentes, paa egen Ilaand træffe yderligere Foranstaltninger til Fremme for Sundhedsvæsenet.

§ 15.

Med Hensyn til Overtrædelse af nærværende Sundhedsvedtægt, saa vel som med Hensyn til Behandlingen af Sager vedrørende deslige Overtrædelser forholdes efter §§ 3 og 4 i Lov om Sundhedsvedtægter paa Færøerne af 7de Maj 1881.

§ 16.

Nærværende Sundhedsvedtægt, der bliver at tinglæse ved første ordinære Maanedsting i Thorshavn efter dens Approbation af Lagtinget og paa anden Maade at bringe til offentlig Kundskab, træder i Kraft den 1ste Januar 1897.

I Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østerrø Præstegæld, Lærvig den 22de Juni 1896.

O. H. Dahl. C. Jacobsen.

Joen O. Christiansen. A. Weihe.

S. P. Petersen. Z. Zachariassen.

Salomon Gaard.

Sundhedsvedtægt

for

Andeffjord Sogn i de forenede Sognes Kommune i Østerrø Præstegæld.

Denne Vedtægt er, paa en enkelt Redaktionsændring nær, enslydende med ovenstaaende Vedtægt, kun at der i § 1 staar »Andeffjord» for »Funding»; i § 3 staar i Stedet for »i Elvene . . . Broerne»: »i den store Aa i Andeffjord nedenfor Sydvesthjørnet af Kirkegaarden og i den mindre nedenfor Vaaningshuset »nåderi ujd Stovrustove; ligeledes i Eldevig, kun nedenfor Vandforsyningsstedet »uppi undir Lukju« — Endelig staar i § 9 for Ordene: »paa passende Steder . . . Vandforsyningssteder»: »de i § 3 bestemte Punkter».

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges, efter Forslag af Danielsen, at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 13de August fremlagdes endvidere følgende Sundhedsvedtægt, der ligeledes ønskedes approberet:

Sundhedsvedtægt

for

Sandø Præstegælds Kommune.

§ 1.

Der vælges af Forstanderskabet paa 3 Aar i hver Bygd, efter Omstændighederne 1—2 Mænd, der sammen med Sognekommisionen udgøre Sundhedskommissionen. Sundhedskommissionen har under Forstanderskabets Tilsyn og Kontrol at paase Overholdelsen af denne Vedtægt, samt at foranstalte det fornødne til Gennemførelsen af de Forholdsregler, som under paatrængende Omstændigheder maatte blive paabudte til Forebyggelse af Smitsot eller farlige Sygdommes Udbredelse.

Undskyldningsgrunde mod at paatage sig dette Ombud afgøres af Amtet.

§ 2.

I de Kommunens Sundhedsvæsen vedrørende Forhold ere saa vel Distriktslægen som Sysselmanden berettigede til at for-

lange de Spørgsmaal bragte under Forhandling i Forstanderskabet, hvortil de maatte finde Anledning, samt ved deres Forhandling at deltage i Forstanderskabets Møder, dog uden Stemmeret.

Vandsteder.

§ 3.

Om alle offentlige Vandforsyningssteder skal der fredes. For saa vidt de ere i løbende Elve, betegnes Stedet med Mærker. De offentlige Vandforsyningssteder i de forskellige Bygder og Byglinger bestemmes af Forstanderskabet i Samraad med Sundhedskommissionen.

§ 4.

Hvor Brønde findes, bør de være forsynede med Indhegning (eller Dæksel). Brønde bør være stensatte fra Bunden og murede. Deres nærmeste Omgivelser bør i Reglen være lidt højere end det omliggende Jordsmon, samt være brolagt i mindst 2 Fods Afstand fra Brønden.

Møddinger.

§ 5.

Sundhedskommissionen bør paase ved nye Møddingers Opførelse, at de ikke ligge altfor nær beboede Huse, Vandforsyningssteder eller offentlige Veje.

Kommissionen bør ligeledes vaage over allerede opførte Møddinger, som ligge imellem beboede Huse, at der navnlig i Sommertiden, ikke kommer noget i Møddingerne, som udbreder Stank, uden det godt tildækkes.

Møddinger, der ligge langs med Elve, som benyttes af Beboerne, bør, saa vidt mulig, faa sit Afløb andet Steds end til Elven, og hvor det ikke kan lade sig gøre, bør sammes Side ud mod Elven opføres forsvarlig højt af Sten, og cementeres med Afløbshul i Bunden, som kan tilstoppes, at ikke Indholdet falder ud i Elven, og kan Sundhedskommissionen nærmere bestemme, hvor ofte den bør renses ved Afløb.

Latriner.

§ 6.

Ny Latriner kunne ikke opføres uden Sundhedskommissionens Tilladelse, og skulle med Hensyn til Valg af Plads og Opførelsesmaade være sammes Forskrifter underkastede.

Den offentlige Rønlighed.

§ 7.

Fiskehoveder og andet Affald fra Tilberedning af Fisk maa ikke efterlades paa Landingssteder eller Handelspladser udover 24 Timer efter Fangsten, og maa endog ikke i den Tid lægges i Vejen for Baadedrot eller hvor almindelig Gang er paa Landingssteder eller paa offentlig Vej ved Handelssteder. Rensning af Afløbsrender, samt Fejning af Gader og Gaardspladser besørages af vedkommende Ejer, saa ofte Kommissionen finder det fornødent. Forstanderskabet bestemmer, hvad der bør renses for Kommunens Regning.

Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune, Sand den 5te August 1896.

A. C. Joensen. Rasmus Petersen.
Thomas Dam. Hans Joensen.
T. Petersen.

* * *

Forslaget henvises straks til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 29de August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning angaaende alle de anførte Sundhedsvedtægter:

Efter at have gennemgaaet de til Tinget indsendte Forslag til Sundhedsvedtægter for Sjøv, Funding og Andefjord Sogne i de forenede Sognes Kommune i Østerr Præstegæld og for Sandø Præstegælds Kommune har Udvalget fundet følgende at bemærke ved de indsendte Forslag:

1. Forslag til Sundhedsvedtægt for Sjøv Sogn.

I § 3 indeholdes en Bestemmelse om, at Vandafledninger fra Bygdens Elve ovenfor Vandforsyningsstederne maa ikke finde Sted uden Overenskomst med Sognekommisionen og dem, der benytte Vandforsyningsstedet.

Denne Bestemmelse synes uheldig. For de Elves Vedkommende, som Sognet eller Kommunen ejer, er det uheldigt, at den enkelte skal kunne lægge Hindringer i Vejen for en af Forstanderskabet bestemt Regulering af Vandforsyninger til de for-

skellige Beboere i Sognet, og for de Elves Vedkommende, som ere i privates Eje, er Bestemmelsen ligefrem uden Lovlighed, idet man ikke ved en Sundhedsvedtægt kan gøre Indgrib i Ejendomsforholdene.

Enhver, der er Ejer af en Elv, maa uhindret af Sundhedsvedtægten kunne benytte Elven til Overrisling eller føre den hen til en hvilken som helst Del af sin Ejendom, han ønsker.

§ 8. I denne Paragraf bestemmes Tidsfristen, inden hvilken Fiskehoveder og andet Affald af Fisk eller lignende skal bortskaffes fra Handelsstederne eller Landdingsstederne, til 60 Timer efter Henlæggelsen. Denne Tidsfrist synes for lang, og Udvalget maa anbefale, at den ikke udstrækkes over 48 Timer. Dette Timestal er sat i Forslag til Sundhedsvedtægter for Funding og for Andefjord Sogne og maa for Sjøv Sogns Vedkommende, hvorfra Fiskeriet ikke er saa livligt, som i hine Sogne, anses tilstrækkelig langt.

§ 14. Der indeholdes i denne Paragraf Bestemmelse om, at Overtrædelser i Anledning af Vedtægten straffes med Bøder fra 5—200 Kr. Da der i Loven om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færøerne af 7de Maj 1881 intet Minimum er sat for Bødernes Størrelse, men kun at disse ikke maa gaa højere end til 200 Kr., formener Udvalget, at Bestemmelsen herom bør udelades.

2. Forslag til Sundhedsvedtægter for Funding Sogn og for Andefjord Sogn.

§ 3. Der bestemmes, at der i Nærheden af Elve og øvrige Vandforsyningssteder ikke maa anbringes Fejeskarn og deslige paa en saadan Maade, at det kan faa Afløb til Vandet. Der burde være Anledning til mellem Ordene »derfor« og »Fejeskarn« i hvert Fald at tilføje »Gødning«, »Fiskeaffald«.

§ 4. 2det Stykke bestemmer, at Ejerne af de alt værende Møddinger, som støde umiddelbart op til Gaden, hvor den ikke er tre Alen bred, skulle afgive et saa stort Areal af disse, at den ved Sidon af liggende Gade, ved Sognekommisjonen's Foranstaltning, faar en Bredde af mindst tre Alen. Ogsaa denne Bestemmelse vilde hjemle vedkommende Sognekommisjonen et aldeles ulovligt Indgrib i Andenmands Ret, og maa man derfor foreslaa den udeladt.

§ 13. Blandt de for Sundheden skadelige Næringsbrug nævnes »Svinehold«. Da det imidlertid næppe kan anses at være

almindelig antaget, at Svinehold i og for sig er en for Sundheden skadelig Næringsvej, foreslaar man, at Ordet udelades af Vedtægten.

3. Forslag til Sundhedsvedtægt for Sandø Præstegælds Kommune.

Udvalget kunde ønske, at Forslaget kom i nærmere Overensstemmelse med Lagtingets i sin Tid vedtagne Udkast til Sundhedsvedtægter for Færøerne, idet de forskellige Bestemmelser ere vage og mere ubestemt affattede og give navnlig de kommunale Forstanderskaber en mere udstrakt Myndighed i Bestyrelsen, end de hidtil af Lagtinget approberede Vedtægter give. I og for sig er der dog intet at indvende imod Forslaget. Dette indeholder ingen Bestemmelse om Tiden for Sundhedsvedtægten's Ikrafttræden, og man skal derfor anbefale, at Vedtægten approberes til at gælde 6 Maaneder efter Tingløsningen.

I Henhold til det anførte tillader man sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. De fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld modtagne Forslag til Sundhedsvedtægter for Sjøv Sogn, for Funding Sogn og for Andefjord Sogn tilbagesendes Forstanderskabet med Underretning om, at Lagtinget ikke finder Anledning til at approbere disse Forslag til Vedtægter, forinden der ved samme er foretaget følgende Forandringer og Tilføjelser:

Forslaget for Sjøv Sogn:

- § 3. Sidste Stykke udgaar.
- § 8. »60 Timer« forandres til »48 Timer«.
- § 14. Ordene »og straffes (med Bøder fra 5—200 Kr.)« udgaa.

Forslaget for Funding og Andefjord Sogne:

- § 3. Imellem Ordene »derfor« og »Fejeskarn« indskydes »Gødning, Fiskeaffald«.
- § 4. Andet Stykke udgaar.
- § 13. Ordet »Svinehold« udgaa.

2. Det af Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune modtagne Forslag til Sundhedsvedtægt for Kommunen approberes til at gælde 6 Maaneder efter at Vedtægten paa For-

standerskabets Foranstaltning er tinglæst.

Udvalget for forskelligartede Sager, den 24de August 1896.

E. Müller, Dione Isaksen.
Ordfører, Finsen.

Den 1ste September fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Bærentsen:

ad Post 1. Forslaget for Sjøv Sogn:
»§ 8. »60 Timer« forandres til »48 Timer«, udgaar.

Samme Dag (1ste Septbr.) foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedfunden Diskussion overgik Sagen til 3dje Behandling enst. med 16 St.

Den 3dje September foretoges Sagens 3dje Behandling.

1. Forslag for Sjøv, Funding og Andefjord Sogne:

a) Forslag til Sundhedsvedtægt for Sjøv Sogn:

§ 3. Udvalgets Forslag sættes under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 8. Udvalgets Forslag sættes først under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0, hvorved Ændringsforslaget betragtedes som bortfaldet.

§ 11. Udvalgets Forslag vedtoges med 14 St. mod 0.

b) Forslag til Sundhedsvedtægter for Funding og Andefjords Sogne:

§ 3. Udvalgets Forslag sættes under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0.

§ 4. Udvalgets Forslag vedtoges med 14 St. mod 0.

§ 13. Udvalgets Forslag vedtoges med 13 St. mod 0.

Udvalgets Forslag i dets Helhed vedrørende samtlige 3 Sogne sættes derpaa samlet under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

2. Forslag til Sundhedsvedtægt for Sandø Præstegælds Kommune:

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

XII. Forhandling og Vedtagelse angaaende de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Fra Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager fremlagdes den 1ste September saalydende

Udvalgsbetænkning.

Ved Gennemsyn af Lagtingets Regningsjournal, Kopibog og Journal, særlig for Tiden fra forrige Lagtingssamlings

Slutning og til nu, har Udvalget kun fundet Anledning til at henlede Tingets Opmærksomhed paa følgende Udgiftsposter:

1. For Reparationsarbejder ved Viderejde Kirke er der i Aaret fra Juli 1895 til Juli 1896 blevet udbetalt et Beløb af 435 Kroner. Til en saa kostbar Reparation af denne kun 4 Aar gamle

Kirke, burde der formentlig have været søgt Bevilling hos Lagtinget.

2. Udgifterne til Gravpæle synes at være stadig stigende; skønt do for hvert enkelt Sogn kun udgøre et lille Beløb, naa de samlede en Sum af c. 100 Kr. om Aaret. Udvalget mener, at Kirkekassen ikke vedblivende bør afholde denne Udgift og tillader sig derfor at foreslaa Tinget at vedtage:

»Lagtinget anmoder Amtmanden om gennem Sognepræsterne at meddele samtlige Kirkeværgere, at Udgifterne ved Anbringelse af Gravpæle paa Kirkegaardene fra Nytaar 1897 ikke ville blive afholdte af Kirkekassen, men skal afkræves den, paa hvis Bekostning hver enkelt Begravelse finder Sted.»

3. En Udgift paa 22 Kr. for Eftersyn af Orgelet i Vestmanhavns Kirke burde formentlig ikke have været afholdt af Nordstrøms Kirkekasse, men af vedkommende Menighed.
4. Af Amtsrepartitionsfonden er der siden Begyndelsen af April d. A. til Landvæsenskommissioner, hovedsagelig i Anledning af Indlæggelsen af Trøer, blevet udbetalt et Beløb af 211 Kr. 78 Øre; ogsaa Skydskassen har haft Udgifter i Anledning af Landvæsenskommissurors Rejser. Det henstilles til Overvejelse, om ikke Landvæsenskommissionerne i adskillige Tilfælde ved Kendelse kunde lade Sagens Parter, eller den ene af dem, bære Omkostningerne.
5. En af Amtsrepartitionsfonden betalt Regning paa 17 Kr. 61 Øre for en

Reparation af Kongemindet, giver Anledning til at overveje, om Opsynet med og Vedligeholdelsen af nævnte Mindesmærke paahviler Færø Amt eller Thorshavns Kommune.»

I Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, Lagtinget den 31te August 1896.

Fr. Petersen, J. M. Hentze.
Ordfører.
M. Danielsen.

Den 2den September sættes denne Betænkning under Forhandling i Tinget.

Punkt 1 forhandlede.

Punkt 2. Udvalgets Forslag vedtoges med 16 St. mod 0.

Punkt 3 forhandlede.

Punkt 4. Schrøter stillede følgende Forslag:

»Amtmanden anmodes om at forelægge Ministeriet Spørgsmaalet til Afgørelse.»

Forslaget sættes under Afstemning og vedtoges.

Punkt 5. Petersen foreslog:

»Amtmanden anmodes om efter Omstændighederne at søge Beløbet refunderet af Thorshavns Kommune.»

Forslaget sættes under Afstemning og vedtoges.

Hermed sluttede Forhandlingen.

XIII. Forhandling angaaende Opførelse af ny Kirker.

A. Kirken i Skopen.*)

Den 12te August gav Provsten udenfor Dagsordenen Tinget en mundtlig Meddelelse om, at det i 1894 til Skopen Kirke bevilgede Beløb formentlig vilde være aldeles utilstrækkeligt til den paa-tænkte Stenkirke, hvorfor Kirkeinspektionen havde besluttet sig til at benytte den en Gang givne Bevilling til i Stedet for at opføre en Trækirke af Tømmeret fra den gamle Vestmanhavns Kirke.

Efter stedfunden Diskussion herover, foreslog Schrøter at overgive Sagen til et Udvalg, hvilket Forslag vedtoges med 14 St. mod 0; hvorefter Petersen foreslog Sagen henvist til Kirkekassendvalget, medens Provsten foreslog et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer. — Provstens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 8 St. mod 2, hvorved Petersens Forslag betragtedes som bortfaldet.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Provsten, Danielsen og Petersen.

Samme Dag (13de Aug.) fremlagdes og henvistes til det saaledes nedsatte Udvalg følgende Henvendelse fra Hentze og Petersen:

Efter at Provsten paa Kirkeinspektionens Vegne i Lagtingets Møde i Gaar har givet Meddelelse om, at det under Opførelsen af den paaibegyndte Kirkebygning i Skopen har vist sig, at det til nævnte Byggeforetagende af Tinget bevilgede Beløb ikke vil være tilstrækkeligt til sammes Fuldførelse efter den vedtagne og hidtil fulgte Byggeplan, og at Kirkeinspektionen derfor anser det for rigtigst, med Opgivelse af Tanken om en Stenkirke, at lade opføre en Trækirke, hvortil Materialierne hovedsagelig forment at kunne faas i Tømmeret af den gamle Vestmanhavns Kirke, og efter at Lagtinget i Anledning af denne Meddelelse har nedsat et Udvalg til Overvejelse af Kirkesagen i Skopen, føle vi

undertegnede Lagtingsmænd for Sandø Præstegæld os opfordrede til at fremkomme med en Henvendelse til det højtærede Lagting angaaende denne Sag.

Vi skulle først og fremmest tillade os at oplyse, at ikke alene er den langt største Del af de til nævnte Kirkebygning beregnede Sten bragt til Byggepladsen, men selve Byggearbejdet er saa vidt fremskredet, at en ikke ringe Del af Væggene, foruden hele Grunden, er opført. Skal Planen nu forandres paa den ovenfor nævnte Maade, vil det være nødvendigt at nedrive de opførte Vægge og oven i Købet at forandre selve Grunden, for at kunne faa passende Anvendelse for Stortømmeret fra Vestmanhavns Kirke, og man vil saaledes ved ikke ubetydelige nye Udgifter bevirke, at en væsentlig Del af de allerede afholdte Udgifter og af det præsterede Arbejde vil gaa til Spilde. Hertil kommer, at en Trækirke, der hovedsagelig bliver opført af gammelt, til Dels af begyndende Raadenskab angrebet Tømmer, langt snarere og i langt højere Grad vil trænge til omfattende og kostbare Reparationer. Det er derfor vor Overbevisning, at hverken Beboerne af Skopen, ej heller Sandø Præstegælds Kirkekasse vil være tjent med, at Planen for den paaibegyndte Stenkirke i Skopen nu fraviges, og at der bygges en mindre god Trækirke i Stedet.

Vi tillade os derfor at anmode det højtærede Lagting om dets Medvirkning til, at den under Opførelse staaende Kirkebygning i Skopen maa blive fuldført efter den tidligere bestemte Plan, og om at det til Fuldførelsen nødvendige Beløb maa blive bevilget af Sandø Præstegælds Kirkekasse.

Thorshavn, den 13de August 1896.

J. M. Hentze.

Fr. Petersen.

Til

Færøernes Lagting.

*) Se Beretningen for 1894, Side 76—78.

Den 28de August fremlagdes følgende Fler- og Mindretalsbetænkning fra Udvalget:

Flertalsbetænkning.

I Anledning af en til Lagtinget fra Kirkeinspektionen fremkommen Meddelelse om, at denne paatænkte at lade sig nøje med at opføre den gamle Vestmanhavns Kirke i Skopen, idet der, under de forhaandenværende Omstændigheder, havde vist sig uovervindelige Hindringer for at opføre den omhandlede Kirke efter den oprindelige Plan for det af Lagtinget bevilgede Beløb, blev der af Tinget nedsat et Udvalg, bestaaende af undertegnede, til at tage den gjorte Meddelelse under Overvejelse og eventuelt gøre Indstilling til Tinget.

I Forbindelse dermed fremkom der fra de tvende Lagtingsmænd for Sandø Præstegæld, Dhrr. Fr. Petersen og J. M. Hentzo, et Andragende til Tinget om sammes Medvirkning til, at den under Opførelse staaende Kirkebygning i Skopen maatte blive fuldført efter den tidligere bestemte Plan og om, at det til Fuldførelsen nødvendige Beløb maatte blive bevilget af Sandø Præstegælds Kirkekasse, hvilket Andragende blev henvist til undertegnede Udvalg.

Udvalget, der har haft ovennævnte Meddelelse og det fremkomne Andragende under Overvejelse, har imidlertid ikke kunnet enes om en fælles Udtalelse, men har delt sig i et Flertal, bestaaende af undertegnede J. C. Evensen og J. M. Hentzo, og et Mindretal, bestaaende af medundertegnede M. Danielsen.

Flertallet har været af den Formening, at det maatte i høj Grad beklages, om den oprindelige Plan til Opførelsen af en Kirke af Sten i Skopen ikke skulde kunne lade sig gennemføre, og har i den Henseende ganske kunnet tiltræde hvad der er fremkommet fra de tvende Lagtingsmænd for Sandø Præstegæld.

Flertallet skal derfor tillade sig paa det bedste at anbefale de tvende Lagtingsmænds Andragende til Tingets Velvilje.

Men skal man, under de forhaandenværende Omstændigheder, kunne gøre sig Haab om det nævnte Andragendes Realisation, maa man formentlig søge at faa den eventuelle Opførelse af Kirken bortakkerederet i Entreprise. Flertallet har derfor haft sin Opmærksomhed henvendt saa vel paa de i sin Tid til Kirkeinspektionen

indgivne Tilbud i saa Henseende — hvilke Tilbud man dog har maattet finde for høje — som paa at søge at fremskaffe nye Tilbud. Til den Ende er der i nogen Tid ført svævende Underhandlinger med tvende bygningskyndige Mænd, og har man endelig fra Stenarbejder Peter Johannesen her af Byen modtaget vedlagte Overslag over Omkostningerne ved Opførelsen af en Kirke af Sten efter den oprindelige Plan tilligemed Tilbud om eventuelt at overtage Opførelsen for den kalkulerede Sum 3390 Kr. 78 Øre, foruden hvad der kan bringes ud af den gamle Vestmanhavns Kirke.

Dette Tilbud overstiger ganske vist det af Tinget i 1894 bevilgede Beløb paa 2500 Kr. med c. 890 Kr.; men da Sandø Kirkekasse, inden Beløbet forfalder til Udbetaling, formentlig vil kunne disponere over de fornødne Midler til dets Dækning, med Undtagelse af c. 400 Kr., har man troet ikke at burde lade et saa gunstigt Tilbud gaa ubenyttet hen, men har tilladt sig at gøre Indstilling til Tinget om dets Antagelse.

Man maa imidlertid gøre opmærksom paa, at der af den oprindelig bevilgede Sum er brugt til Indkøb af forskellige Redskaber, Borær, Jærn og Staal samt for 117 Kr. Tømmer, der opbevares i Skopen, endvidere til Løn og Kostpenge for Formanden, der har ledet det udførte Arbejde, ialt c. 600 Kr. Disse 600 Kr. tilligemed oven omhandlede 400 Kr. maatte saaledes søges tilvejebragte ved Laan til Sandø Kirkekasse fra en af de andre Kirkekasser, hvilket Laan formentlig, i Henhold til, hvad der blev vedtaget af Tinget i Samlingen 1894, maatte blive at forrente.

Hr. Peter Johannesen har derfor udtalt Ønsket om, selv at komme til at forestaa Nedbrydningen af den gamle Vestmanhavns Kirke, da det kan blive af stor Betydning for ham, at denne foregaar saa omhyggeligt og skaansomt, som muligt, og har han tilbudt at foretage Nedbrydningen af den og Transporten af Tømmeret til Skopen for en Sum af 285 Kr. Flertallet maa være af den Formening, at dette Tilbud maa anses for at være ret favorabelt, i ethvert Tilfælde antager man ikke, at Kirkens Nedtagelse og Transport vil kunne ske billigere. Der blev i 1894 stillet de fornødne Midler til Kirkeinspektionens Raadighed i dette Øjemed, men da der nu foreligger et formuleret Tilbud og er angivet en bestemt Sum, har man troet ligeledes at burde indstille, at den tidligere, ubestemte Bevilling nu antager en bestemt Form.

Som en Følge heraf skal Flertallet tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

1. Der bevilges foruden ovennævnte 600 Kr. af Sandø Præstegælds Kirkekasse 3390 Kr. 78 Øre til Fuldførelse af den paa-begyndte Kirke i Skopen, efter den oprindelige Plan og i Henhold til vedlagte Overslag.
2. Der ydes Sandø Præstegælds Kirkekasse af de andre Kirkekasser et Laan paa 1000 Kr., der forrentes med 4 pCt. p. A.
3. Det i Samlingen 1894 til Kirkeinspektionens Raadighed stillede Beløb til Nedtagelse af den gamle Vestmanhavns Kirke og til Transport af Tømmeret til Skopen, maa ikke overskride 285 Kr.

Thorhavn, den 26de August 1896.

J. C. Evensen.

Ordfører.

J. M. Hentze.

Mindretalsbetænkning.

Undertegnede M. Danielsen, som ikke har kunnet følge Flertallet i Udvalget angaaende Opførelse af Kirken i Skopen, skal tillade sig at fremføre de Grunde, der have været bestemmende for mit Standpunkt i denne Sag.

I Aaret 1894 blev det af Lagtinget vedtaget at bevilge 2500 Kr. af Sandø Kirkekasse i Henhold til det foreliggende Overslag fra Kirkeinspektionen, under Forudsætning af, at der tilvejebragtes Sikkerhed for, at Ydelsen af det til Kirken lovede Pligtarbejde, om fornødent kan fremtvinges — enten ved at de, der have lovet eller villet love saadant, skriftligen een for alle og alle for een have forpligtet sig dertil.

Da Flertallet i Udvalget nu vil gaa bort fra det af Tinget vedtagne i denne Sag, har jeg ikke kunnet følge det, thi for saa vidt de Beboerne af Skopen stillede Betingelser for at faa en Kirke ikke kunde skaffes til Veje, burde Kirken ikke være paa-begyndt. Nu staar man imidlertid overfor den kedelige Kendsgerning, at medens der aldeles ikke foreligger noget om, at Skopen-beboerne have paataget sig nogen Forpligtelse i Henhold til Lagtingets ovennævnte Vedtagelse, har man ikke desto mindre paa-begyndt Kirkens Opførelse. Ifølge de foreliggende Oplysninger er der ogsaa af det bevilgede Beløb allerede an-

vist 600 Kr. Flertallet foreslaar nu, i Stedet for de i 1894 bevilgede 2500 Kr., 300 Kr. til Køb af den gamle Kirke i Vestmanhavn samt Udgifterne ved Nedtagelsen og Transport af samme, at der af Kirkekassen udbetales foruden de alt anviste 600 Kr. til Fuldførelsen af Kirken 3390 Kr. 78 Øre samt indtil 285 Kr. for Nedtagelse og Transport af Vestmanhavns Kirke.

Da jeg ikke kan indse, at der for Lagtinget er nogen Grund til at fravige den Stilling, som det en Gang har taget til denne Sag, tillader Mindretallet sig at indstille til Vedtagelse:

»Der genbevilges de i 1894 til Opførelse af Skopen Kirke bevilgede 2500 Kr., 300 Kr. til Køb af den gamle Vestmanhavns Kirke samt bevilges 285 Kr. til dens Nedtagelse og Transport til Skopen, eller ialt 3085 Kr. af Sandø Præstegælds Kirkekasse.«

Thorshavn, den 27de August 1896.

M. Danielsen.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 29de August, sattes Flertallets Forslag, Punkt 1—3, først under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Joensen, J. Poulsen, Provsten, Finsen, Isakson, D. Niclasen, Bærentsen, Petersen, M. Poulsen, Chr. Jacobsen, Hentze, P. Niclasen, Schrøter, Næs og Formanden; nej stemte: O. Jacobsen, Danielsen, Müller og Olsen, — Djurhuus var fraværende; og var Forslaget saaledes vedtaget med 15 St. mod 4.

B. Andragende om en ny Kirke paa Hestø.

Den 6te August fremlagdes følgende Andragende om Opførelse af en ny Kirke paa Hestø og Oprettelse af et særskilt Kirkesogn for Øerne Hestø og Kolter:

Til

Færøernes Lagting.

Som det vil være det ærede Lagting bekendt, henhøre Bygderne paa Hestø og Kolter i kirkelig Henseende til Kirkebø Sogn. Det vil let kunne forstaas, at dette

Forhold endog om Sommeren kan medføre Ulemper paa Grund af Vejrforholdene, men navnlig om Vinteren er det altid et rent Lykketræf, om det skal lykkes at komme fra Udøerne over til Kirkebø. Da der desuden for en forholdsvis stor Bygd som Hestø vil være en stedse voksende Trang til en egen Kirke, og da Kolters Indbyggere med betydelig større Lethed ville kunne søge Kirke paa Hestø end i Kirkebø, tillade vi undertegnede Indbyggere paa Hestø og Kolter os herved ærbødigt at andrage Færøernes Lagting om at ville søge udvirket Tilladelse til, at Hestø og Kolter maatte blive udskilt som et særegent Sogn, ligesom ogsaa om at ville bevilge de fornødne Midler til en Kirkebygnings Opførelse mod at vi forpligte os til at yde det nødvendige Pligtarbejde.

Hestø og Kolter i Juli 1896.

(90 Underskrifter).

Andragendet var ledsaget af følgende Anbefaling fra vedkommende Sognepræst:

Idet de Menighedsmedlemmer fra Hestø og Kolter, der har undertegnet medfølgende Andragende om en Kirke paa Hestø, har anmodet mig om at fremsende det til det ærede Lagting, ledsaget af min Erklæring, skal jeg tillade mig at anbefale Andragendet paa det bedste. Der er Trang til en Kirke paa Hestø, thi Bygden er for stor til, at det er heldigt, at den ikke har Gudstjeneste hver Søndag, og der kan selvfølgelig ikke være Tale om, at man kan tage over til Kirkebø til de almindelige Messefaldstjenester; dertil er Vejen for lang og Farvandet for vanskeligt. Ogsaa til Altergangen har det sin særlige Vanskelighed at komme til Kirkebø for Hestø- og Kolterfolk; det maa nemlig være haardeste Strøm, naar der holdes Messe i Kirkebø, da det ellers ikke passer at komme fra og til Udøerne, men ved haardeste Strøm hører der som bekendt ikke megen Vind til, for at sætte Søen op, saa i hvert Fald Kvinder og Smaabørn, der skal døbes, ikke kan komme over Fjorden. At det virkelig forholder sig saaledes, vil ses af, at det i de c. 4 Aar, jeg har været Præst i Sydstrøm, kun undtagelsesvis har været Vejr for Kolterfolk til at komme til Messe i Kirkebø, og at ogsaa Hestøfolk usforholdsmæssig ofte er bleven forhindrede af Vejret. Kom der derimod en Kirke paa Hestø,

vilde Kolterfolk langt lettere kunne komme, eftersom Veglængden er kortere og Farvandet lettere end til Kirkebø, og Hestøfolk vilde da kunne holde Gudstjeneste hver Søndag, hvorpaa en saa stor Bygd kunde have berettiget Krav; særlig skal jeg fremhæve, at det er grumme uheldigt, at den opvoksende Ungdom paa Udøerne, som Forholdet nu er, aldrig kan komme i Kirke, da Baadene altid er saa overfyldte, at der ikke er Plads til Børn, saaledes at Konfirmanderne fra Hestø og Kolter oftest ere blottede for endog de almindeligste Begreber om Kirketjenestens Indhold og Betydning. At det er til Skade for et Menneskes Kristn liv, at han først efter sin Konfirmation, altsaa naar den i dybeste Forstand reseptive Alder er forbi, faar Lejlighed til at komme i Kirke, behøver ingen nærmere Paavisning; og dette Misforhold vilde, i hvert Fald for Hestøs Vedkommende, være afhjulpet, hvis omhandlede Andragende bevilges.

Sluttelig skal jeg anføre, at jeg er villig til at paatage mig Betjeningen af Hestø og Kolter som et særegent Sogn, dog kun paa den Betingelse, at der ikke kommer til at paahvile mig nogen Forpligtelse til at holde Søndagsmesse i den ny Sognekirke.

Sydstrøm Pastoral, den 14de August 1896.

Emil Bruun.

Til

Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 10de August, foreslog Provsten at henvise Sagen til det kommunale Udvalg, medens Olsen foreslog at henvise den til Kirkokasseudvalget. Olsens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0, hvorved Provstens Forslag betragtedes som bortfaldet.

Den 18de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Fra en Del Beboere af Bygderne Hestø og Kolter er der til Lagtinget indkommet et Andragende om, at Tinget vilde udvirke, at de nævnte Bygder som et sær-

ligt Sogn kunde erholde deres egen Kirke og at der til den Ende maatte bevilges de fornødne Midler af vedkommende Kirkekasse til en saadan Kirkebygnings Opførelse, imod at Beboerne forpligtede sig til at yde det fornødne Pligtarbejde.

Bemeldte Andragende er derhos ledsaget af en anbefaling fra Sognepræsten for Sydstrømø Præstegæld.

Undertegnede Udvalg, til hvem denne Sag har været henvist til Betænkning, skal i Anledning af samme tillade sig følgende Udtalelse:

Det maa formentlig anerkendes, at det ommeldte Andragende ikke er umotiveret. En Kirke, opført paa Hestø, vilde uden Tvivl afhjælpe de Ulemper, der nu for Beboerne af denne Ø og for Beboerne af Kolter ere forbundne med at søge til Altergang i Kirkebø, og det vilde, den Gang den nuværende Kirke blev genopført, have været meget ønskeligt, om man da havde opført Kirken i Bygden Hestø, der baade er langt den folkerigeste Bygd i Sognet og tillige ligger ganske anderledes centralt end Kirkebø. Nu derimod at opføre en Kirke paa Hestø vil vanskelig kunne lade sig gøre, allerede af den Grund, at Sydstrømø Kirkekasses Status er saaledes, at den næppe i en overskuelig Fremtid vil kunne disponere over de fornødne Midler til Opførelsen af ny Kirker ved Siden af de gamles Vedligeholdelse, og der vil, efter al Sandsynlighed, i en nærmere eller fjærrere Fremtid blive lagt tilstrækkeligt Beslag paa de andre Kirkekassers Midler i deres egne Interesser.

Hvor meget man end kunde ønske at imødekomme Andragernes Ønske, ser Udvalget derfor ikke rettere, end at det for Tiden vil være umuligt, og man skal derfor tillade sig at anbefale Tinget, overensstemmende hermed, at svare Andragerne:

•Lagtinget beklager, at det ganske savner Midler — saavel overhoved som

navnlig i Sydstrømø Kirkekasse — til at imødekomme det fra en Del Beboere af Hestø og Kolter indkomne Andragende om Bevilling af de fornødne Beløb til en Kirkebygnings Opførelse paa Hestø.

I Udvalget for de Kirkakasserne vedkommende Sager, Thorshavn den 17de August 1896.

J. C. Evensen,
Ordfører.

Dione Isaksen.

J. H. Schrøter.

Den 20de August fremlagdes et motiveret Ændringsforslag fra Finsen saalydende:

Da Beboerne af Hestø saa vidt vides ere villige til, udover det eventuelt paalagte Pligtarbejde, at yde et ikke ringe Arbejde til en Kirke der paa Øen, ja endda efter al Sandsynlighed ere villige til at yde pekuniære Ofre, tillader jeg mig herved at foreslaa til Tingets Vedtagelse, at:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Tinget anmoder Amtmanden om inden næste Aars Lagtingssamling hos Andragerne at faa oplyst, hvor meget disse kunne yde til Opførelsen af en Kirke paa Hestø, og om de eventuelt vil være villige til helt at opføre Kirken paa egen Bekostning.

Samme Dag (20de August) foretoges Sagens endelige Behandling. Ændringsforslaget sattes først under Afstemning og vedtoges med 7 St. mod 6, hvorved Udvalgets Forslag betragtedes som bortfaldet.

XIV. Forhandling angaaende Forandringer i Lagtingsloven.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Forandringer i Lagtingsloven.*)

Den 6te August fremlagdes følgende Forslag fra Lagtingsmand D. Niclasen:

Da Lagtingsloven i Aar er til Behandling i Tinget, tillader jeg mig herved ærbødigt at henstille, for saa vidt der maatte fremkomme Forslag til Forandringer i Loven, at disse tillige maatte omfatte den Ændring, at Lagtinget, i Stedet for, som nu, at samles aarlig, kun maatte sammentræde hvert andet Aar.

Lagtingssalen, den 3dje August 1896.

Ærbødigt

D. Niclasen.

Til
Lagtinget.

Samme Dag (6te August) sattes Sagen under foreløbig Behandling. Schrøter foreslog, at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer. Efter stedfunden Diskussion, der foruden den oprindelige Sag tillige omfattede D. Niclasens Forslag, vedtoges Schrøters Forslag om et særligt Udvalg med 11 St. mod 0.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Bærentsen, C. Jacobsen, D. Niclasen, Petersen og Schrøter.

Den 1ste September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg er blevet nedsat for at afgive Betænkning i den fra forrige

*) Se Beretningen for 1895, Side 54—58.

Samling udsatte Sag vedrørende Forandringer i Lagtingsloven, særlig med Hensyn til Betingelserne for Valgretten og Antallet af Lagtingsmændene for Suders Præstegæld.

Til Udvalget er endvidere blevet henvist et til Tinget af Lagtingsmand Daniel Niclasen indsendt Andragende om, at Lagtingsloven maatte blive forandret derhen, at Lagtinget kun skal samles hvert andet Aar.

Skønt man i Udvalget indgaaende har drøftet og til Dels opnaaet Enighed om de foreliggende Spørgsmaal, er man ikke naaet til at kunne afslutte sit Arbejde i indeværende Samling, idet man navnlig mener at burde afvente Afgørelsen af den endnu for Retten verserende Sag, der gav Anledning til, at Tinget i Fjor kom til at beskæftige sig med Lagtingslovens Valgretsbestemmelser. Man tillader sig derfor at foreslaa Tinget at vedtage:

»Sagen udsættes til næste Aar.«

I Udvalget angaaende Forandringer i Lagtingsloven, Lagtinget den 3te August 1896.

Fr. Petersen. Chr. Jacobsen.
Ordfører.

D. Niclasen. J. H. Schrøter.
E. D. Bærentsen.

Den 2den September kom Sagen atter til Forhandling i Tinget, hvor da Udvalgets Forslag om Sagens Udsættelse til næste Aar vedtoges med 17 St. mod 0.

XV. Andragende om Forandring i Lov af 25de Marts 1892 om Sønæring m. v.

Den 20de August fremlagdes følgende Andragende fra Bestyrelsen for den gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug:

Til
Lagtinget.

Ved den i April f. A. afholdte ordinære Generalforsamling i Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug blev følgende Beslutning vedtaget:

»Generalforsamlingen opfordrer Bestyrelsen til hos Autoriteterne at fremkomme med Forslag til saadanne Lovforandringer, som kunne sikre Fiskerskibe og Mandskab mod den Fare, der kan ligge i, at lidet befarnede Mænd, som have taget Fiskeskippereksamen, faa Skib at føre.«

Man skal i den Anledning tillade sig at anføre følgende:

Efter at Loven om Sønæringen m. m. af 25de Marts 1892 er udkommen, og efter at der er givet Fiskerne Lejlighed til at underkaste sig Fiskeskippereksamen her paa Øerne, er der banet en saa let Adgang til Erhvervelse af Bevis som Fiskeskipper, at det er at befrygte, at ikke alle, der opfylde de for Erhvervelsen heraf stillede Betingelser, kunne siges at være kvalificerede til at føre Skib. Den praktiske sømandsmæssige Uddannelse, som Lovens § 20 b kræver som Betingelse for Erhvervelse af Bevis som Fiskeskipper, og som kun bestaar i, at vedkommende efter sit fyldte 14de Aar har faret 2 Aar til Søs som Fisker, formener man er for ringe.

Under Fiskeriet have Fiskerne ringe Lejlighed til at gøre sig bekendte med egentligt Skibsarbejde. De ere vel ifølge Mønstringskontrakten forpligtede til at deltage i alt Arbejde, som forefalder om Bord, men da deres Ilyre alene bestaar i Andel af, hvad de fiske, gaar al deres Higen her efter. Det bliver derfor hovedsagelig alene Skibsføreren og Bedstemanden om Bord, som skiftevis holde Vagt sammen

med Mandskabet, der udføre, hvad der forefalder af Skibsarbejde om Bord. Derfor kan et ungt Menneske, som efter sit 14de Aar i 4 Somre har faret til Søs som Fisker, nok kunne udfylde sin Plads som saadan, men være ganske uden praktisk Kendskab til Sømandsskab og navnlig slet ikke egnet til at betros Stillingen som Fører om Bord i et Fiskerskib. Fiskeriet foregaar med søfarende Fartøjer af fra 60 til over 100 Tons med en Besætning almindeligvis af 16 Mand. Stillingen som Fører medfører derfor et stort Ansvar for de mange Menneskeliv, der blive ham betroede, foruden at jo betydelige Værdier blive lagte i Færørens Haand.

Saa vidt bekendt, bliver der ved Beregning af de 2 Aar, vedkommende skal have faret til Søs som Fisker, ikke fastholdt, at det skal være uden Afbrydelse, men at han kun skal have faret som Fisker i saa lang Tid, som udfordres for tilsammen at kunne udbringe 2 Aar.

Naar man nu, i Henhold til ovennævnte Generalforsamlings Beslutning, skal fremkomme med Forslag gaaende ud paa at skærpe de for Erhvervelsen af Bevis som Fiskeskipper gældende Bestemmelser, tror man, under Hensyn til den Udvidelse af Fiskeridriften, som nu i de senere Aar er gaaet for sig paa Færøerne, ikke at burde gaa videre end at anbefale, at der som Betingelse for Erhvervelsen af Fiskeskipperebevis fordres, at vedkommende yderligere 1 Aar, altsaa i 3 Aar, har faret til Søs enten paa Fiskeri eller i anden Fart, og at han i disse Aar har faret mindst 1 Aar som Matros eller som Bedstemand om Bord i Fiskerskibe.

En saadan Forandring i den citerede Lov for Færøernes Vedkommende skal man derfor tillade sig at andrage det højtærede Lagting om at søge udvirket af Lovgivningsmagten.

Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug,
Thorshavn den 18de August 1896.

E. Müller. A. W. Restorff.
Rinsen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 21de August, foreslog Müller, at der i Sagen nedsattes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer; medens Schrøter foreslog, at Sagen som for sent indkommen udsættes til næste Aar. — Schrøters Forslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med 9 St. mod 6, hvorefter Müllers Forslag vedtoges med 8 St. mod 2.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Finsen, Isaksen, Müller, Olsen og Petersen.

Den 29de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er overgivet Andragende fra Bestyrelsen for Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug, hvori Lagtinget anmodes om at søge udvirket en Del Forandringer i Loven om Sønæringen m. m. af 25de Marts 1892 § 20 b sigtende til at skærpe Betingelserne for Erhvervelse af Fiskeskipperprøven.

I Andragendet paaberaabes, at den praktiske sømandsmæssige Uddannelse, som Loven fordrer af dem, der kunne føre Fiskerskibe, er for ringe, idet der kun fordrer, at vedkommende skal have faret til Søs i 2 Aar som Fisker efter det fyldte 14de Aar. Man mener, at den unge Mand vel kan være bleven dygtig Fisker, men i Løbet af disse 2 Aar ofte ikke kan have erhvervet sig saadanne praktiske Kundskaber om Sømandsskab, at han egner sig til Fører, navnlig ikke paa de færøske Fiskerskibe, der søge Islands Kyster og andre fjærne Farvande for at drive deres Fiskeri. Ogsaa Botroelsen af den store Besætning om Bord, almindeligvis 15 à 16 Mand, og de store Værdier, der stikke i Fartøjerne, har man ment krævede en rigere Fylde af praktiske Kundskaber hos Føreren end de, alle de efter Loven til Posten kvalificerede Personer kunne antages at være i Besiddelse af.

Udvalget kan slutte sig til, hvad der i Andragendet er anført, og formener ogsaa, at en Forandring i den omhandlede Lov bør søges gennemført saaledes, som af Bestyrelsen for Forsikringsforeningen foreslaaet, nemlig, at der i Stedet for 2 Aars Fart indføres 3 Aars Fart til Søs enten paa Fiskeri eller anden Fart, og at vedkommende i disse Aar har faret mindst 1 Aar som Matros eller som Bestemand om Bord i Fiskerskib.

Da Sønæringsloven imidlertid er givet for hele Danmark og ikke er egen for Færøerne, har man for yderligere hos Lovgivningsmagten at begrunde Nødvendigheden af den paatænkte Lovforandrings Gennemførelse ment, at der burde indhentes Erklæring om Sagen hos Bestyrelsen for de herværende Rederi- og Skipperforeninger. Disse Erklæringer ville, i hvert Fald for Skipperforeningens Vedkommende, idet Bestyrelsesmedlemmerne ere fraværende i Fart, ikke kunne forventes modtagne i indeværende Lagtingssamling.

Man tillader sig derfor at foreslaa Tinget til Vedtagelse:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om hos Bestyrelsen for de herværende Rederi- og Skipperforeninger at ville indhente Erklæring over det fremkomne Andragende.

I Udvalget angaaende en foreslaaet Forandring i Sønæringsloven, Thors-havn den 24de August 1896.

E. Müller. Finsen. Fr. Petersen.
Ordfører.

Dione Isaksen. C. Olsen.

Ved Sagens Behandling, den 1ste September, tog Udvalget Punkt 2 i sit Forslag tilbage, hvorefter Forslaget om Sagens Udsættelse til næste Aar vedtoges med 17 St. mod 0.

XVI. Sagen angaaende Adskillelse af Bø og Hauge.

Den 22de August fremlagdes saalydende Henstilling fra Schrøter:

Til Lagtinget.

Herved tillader jeg mig ærbødigst at henstille til det ærede Ting, at den saa ofte drøftede og i forrige Aar indtil videre udsatte Sag om Adskillelse af Bø og Hauge atter maa blive optaget til Forhandling i Lagtinget, for at den eventuelt kan blive gennemført samtidig med, at den ny Matrikul-træder i Kraft.

Lagtingssalen, den 21de August 1896.

Ærbødigst

J. H. Schrøter.

Ved Sagens forløbige Behandling, den 24de August, vedtoges med 14 St. mod 1, efter Forslag af Schrøter, at henvises Sagen til det Udvalg, der var nedsat i Matrikulsagen (III).

Den 31te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er afgivet en Henstilling fra Lagtingsmand Schrøter an-

gaaende Spørgsmaalet om Adskillelse af Bø og Hauge.

Da Udvalgets Medlemmer have været stærkt optagne af andre Sager og Tiden er saa langt fremrykket, saa Tingsamlingen nærmer sig sin Slutning, foreslaas til Lagtingets Vedtagelse:

»Sagen udsættes til næste Aar.»

I det Udvalg, der er nedsat i Anledning af en ny Skyldsmætning af Jorder paa Færøerne, Thorshavn den 31te August 1896.

J. H. Schrøter, Joen Poulsen.

Ordfører.

E. D. Bærentsen. Fr. Petersen.

M. Danielsen.

Ved Sagens endelige Behandling, den 1ste September, vedtoges Udvalgets Forslag om Sagens Udsættelse med 17 St. mod 0.

XVII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 og Tillæget vare valgte:
for de Amtsrepartitionsfonden vedkommende Sager:

Chr. Jacobsen, O. Jacobsen og Müller;
for de Amtsfattiggassen og Landkommunerne i Almindelighed vedrørende Sager:

Bærentsen, Danielsen, Olsen, J. Poulsen og Schrøter;
for de Kirkekasserne vedkommende Sager:

Provsten, Isaksen og Schrøter;
for de den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat vedrørende Sager:

Djurhuus*), P. Næs og P. Niclasen;
for de Skydskassen vedrørende Sager:
D. Niclasen, J. Poulsen og M. Poulsen;
for de øvrige under Lagtingets Decision hørende offentlige Kasser

samt for de forskellige Andragender, som henvises til Udvalget (Udvalget for forskelligartede Sager):

Djurhuus*), Finsen og Müller;

for de af Amtmanden ene afgjorte Sager:

Danielsen, Hentze og Petersen.

1. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

a) Med Hensyn til Paaligingen til Amtsrepartitionsfonden for Aaret fra Olaidag 1896 til Olaidag 1897 vedtoges:

at Størrelsen af den samlede Udskrivning fastsættes til 8040 Kr. 30 Øre,

at deraf paa det matrikulerede Jordegods lignedes 2 Kr. 56 Øre pr. Mark Jord eller i alt 6161 Kr. 32 Øre,

at der paa Kommunerne i Amtet fordeles et samlet Beløb af 1878 Kr. 98 Øre og

*) Da Djurhuus var forhindret fra at give Møde i Tinget, valgtes i hans Sted, den 15de August, til Medlemmer af Udvalgene for økonomisk Fond m. v. og for forskelligartede Sager henholdsvis Petersen og Isaksen

at den Fjerdedel af dette Beløb, som i Henhold
til Lov af 6te Februar 1880 skal fordeles

efter Lagtingets Skjøn, fastsættes som paa
nedenstaaende Repartition anført*).

*; Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb af 1878 Kr. 98 Øre er af Amtet i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition:

Kommunernes Navne.	Efter Marketal.					Efter Folkemængde.			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse ($\frac{1}{4}$)	Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Mrk.	Gl.	Skd.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.		Mr.	Ø.	Mr.	Ø.
I. Norderøernes Præstegjælds Kommune.													
Vaag Sogn.	114	"	5	44	50	534	19	36	25	"	88	86	
Ilusum —	40	12	"	15	91	134	4	86	4	"	24	77	
Mygledal —	40	"	"	15	61	118	4	28	4	"	23	89	
Kunø —	64	8	"	25	18	176	6	38	3	"	34	56	
Viderø —	86	"	"	33	57	297	10	77	8	"	52	34	
Svinø —	32	8	"	12	69	124	4	50	4	"	21	19	
Fuglø —	17	"	"	18	34	145	5	26	3	"	26	60	
												272	21
II. De forenede Sogne i Østerrø Præstegjæld.													
Næs Sogn.	101	"	"	39	42	554	20	9	8	"	67	51	
Sjov —	111	2	"	43	38	492	17	83	6	75	67	96	
Gøte —	69	2	"	26	97	329	11	93	5	"	43	90	
Fugleffjord —	64	8	"	25	18	497	18	2	6	"	49	20	
Andefjord —	62	4	"	24	30	330	11	96	6	"	42	26	
Funding —	30	"	"	11	71	305	11	6	6	"	28	77	
												299	60
III. Ejdes Sogns Kommune.													
	64	"	"	24	98	501	18	18	6	"	...	49	16
IV. De forenede Sogne i Nordstrøm Præstegjæld.													
Krivig Sogn.	75	"	"	29	27	374	13	56	9	"	51	83	
Kolleffjord —	55	8	"	21	67	284	10	30	4	"	35	97	
Kvalvig —	55	"	"	21	47	238	8	62	4	"	34	9	
Haldersvig —	36	"	"	14	5	305	11	6	4	"	29	11	
Saxen —	29	8	"	11	51	56	2	4	4	"	17	55	
												168	55
V. Vestmanhavn Sogns Kommune.													
	56	"	"	21	86	346	12	55	9	"	...	43	41
VI. De forenede Sogne i Sydstrøm Præstegjæld.													
Kirkebø Sogn.	106	"	"	41	37	220	7	97	9	"	58	34	
Kalbæk —	56	"	"	21	86	100	3	63	5	"	30	49	
Thorsh.s udenbys —	59	"	"	23	3	173	6	27	4	"	33	30	
												122	13
Overføres	1454	12	5	567	83	6632	240	48	146	75		955	6

b. Fra Daniel Johan Joensen af Kvalbø var indkommet Andragende om Eftergivelse af et Beløb paa 104 Kr. og Øre, som han er skyldig til Amtsrepartitionsfonden i Anledning af en imod ham anlagt Justitssag. Andragendet var anbefalet af vedkommende Forstanderskab og Sysselmand Effersøe. Der var for Beløbet gjort Udlæg i Andragerens Ejendele bestaaende af Bygninger, en lille Trø m. v., men

Sysselmanden fandt det tvivlsomt, om der ved en eventuel Auktion vilde indkomme et til Gældens Dækning tilstrækkelig stort Beløb, medens paa den anden Side Husets Salg vilde virke ødelæggende paa Andragerens og hans Families Fremtid. Under disse Omstændigheder og da Udlægsforretningen var tinglæst til Sikkerhed for Amtsrepartitionsfonden, tilraader Udvalget at stille Auktionen i Bero for

Kommunernes Navne.	Efter Marketal. (1/2)				Efter Folkemængde. (1/4)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (1/1)		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Mrk.	Gl.	Skd.	Kr. Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Overført . . .	1454	12	5	567	83	6632	240	48	146	75		955	6
VII. Nolsø Sogns Kommune. . .	48	"	"	18	74	209	7	57	8	"	...	34	31
VIII. Vaagø Præste- gjælds Kommune.													
Midvaag Sogn . . .	50	"	"	19	51	374	13	56	9	"	42	7	
Sandevaag — . . .	56	4	"	21	96	205	10	70	9	"	41	66	
Sørvaag — . . .	48	"	"	18	74	366	13	27	11	"	43	7	
Bø — . . .	38	"	"	14	83	119	4	32	3	"	22	15	
Myggenæs — . . .	40	"	"	15	61	132	5	51	5	"	26	12	
												175	1
IX. Sandø Præste- gjælds Kommune.													
Sand Sogn. . . .	110	"	"	42	94	544	19	73	12	"	74	67	
Skaalevig — . . .	42	4	"	16	49	147	5	33	5	"	26	82	
Husevig — . . .	66	"	"	25	76	198	7	18	11	"	43	94	
Skug — . . .	60	"	"	23	42	104	3	77	4	"	31	19	
												176	62
X. De forenede Sogne i Sudersø Præstegjæld.													
Famien Sogn . . .	24	"	"	9	37	116	4	21	4	"	17	58	
Porkere — . . .	72	6	"	28	25	415	15	5	8	"	51	30	
Vaag — . . .	49	4	"	19	23	476	15	9	10	"	44	32	
Sumbø — . . .	64	2	"	25	8	396	14	36	3	"	42	44	
												155	64
XI. Kvalbø Sogns Kommune . . .	98	4	"	38	35	518	18	78	11	"	...	68	13
XII. Frodebø Sogns Kommune . . .	60	"	"	23	42	650	23	58	35	"	...	82	"
XIII. Thorshavns Kommune. . .	25	8	"	9	96	1303	47	25	175	"	...	232	21
Summa . . .	2406	12	5	939	49	12954	469	74	469	75		1878	98

at give Andrageren Lejlighed til at afvikle Gælden, som der ikke fandtes Anledning til helt at eftergive. Efter Udvalgets Forslag vedtoges:

- 1) Auktionen over de hos Daniel J. Joensen af Kvalbø til Dækning af Udgifterne i Justitssagen imod ham til Beløb 104 Kr. og Øre udlagte Genstande stilles indtil videre i Bero.
- 2) Der svares Andrageren, at der gives ham Lejlighed til i Løbet af 10 Aar at afvikle Gælden, saaledes at han for indeværende Aar afbetaler 10 Kr. og derefter 10 Kr. aarlig, indtil Beløbet er betalt. For saa vidt det stipulerede Beløb udebliver, vil Restbeløbet blive indrevet.
- 3) Der meddeles Landfogden Underretning herom til fornøden Iagttagelse.

2. Vedkommende Amtsfattigkassen.

- a. De fra Kommunerne indkomne Forsørgelsesplaner og Statusoversigter vare gennemgaaede af Udvalget. Planerne bleve approberede dog saaledes, at Forstanderskabet for Sandø Præstegjælds Kommune fik en Paamindelse om, at Fattiglemmernes Alder bør opføres paa Planen, hvilket ikke var iagttaget for Sand Sogns Vedkommende. Statusoversigterne vare ikke alle affattede efter de af Tinget i forrige Samling vedtagne Regler*), hvorfor der vedtoges at paalægge Forstanderskaberne for de forenede Sogne i Nordstrøm, de forenede Sogne i Suderø og Nolsø Sogns Kommune at affatte deres Statusoversigter efter de af Tinget i 1895 vedtagne Regler, i hvilken Henseende rettede Oversigter tilstilledes de nævnte Forstanderskaber til yderligere Vejledning.
- b. Til uheldig stillede Kommuner bevilgedes for Aaret fra 1ste Oktober 1896 til 30te September 1897 i Henhold til Fattigloven af 10de April 1895 følgende Beløb:

1. De forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegjæld:	
til Andefjord Sogn	80 Kr.
Overføres	80 Kr.

	Overført	80 Kr.
2. De forenede Sognes Kommune i Sydstrøm Præstegjæld:		
til Kalbak Sogn	80 —	
3. Sandø Præstegjælds Kommune:		
til Sand Sogn	550 Kr.	
- Husevig --	90 —	
		640 —
4.* De forenede Sognes Kommune i Suderø Præstegjæld:		
til Vaag Sogn	100 —	
5. Thorshavns Kommune	300 —	
Tilsammen	1200 Kr.	

c. Da Amtsfattigkassens Indtægter i Regnskabsaaret 1895—96 havde været usædvanlig store, vedtoges i Henhold til Fattiglovens § 8, at henlægge 500 Kr. af Aarets Indtægter til Kassens ved den nævnte Lovparagraf oprettede Grundfond.

d. Fra Stenhugger Peter H. Arge af Thorshavn indkom et Andragende om, at der af Amtsfattigkassens Midler maatte blive ydet et aarligt Bidrag paa 300 Kr. — i Lighed med hvad der har fundet Sted med døvstumme — for at hans aandssvage Søn, Niels Lassen Arge, født den 15de Juni 1885, kan blive optagen paa Aandssvageanstalten Gamle Bakkehus ved København, da han selv er uformue og ikke kan afholde de hermed forbundne Udgifter. Efter at Sagen var bleven behandlet i Amtsfattigkassens Udvalget, der var enigt i at udtale, at det Offentlige ikke har de samme Forpligtelser overfor aandssvage som overfor døvstumme Børn samt i at tilraade at komme Andrageren til Hjælp med en delvis Bevilling, men derimod delte sig med Hensyn til Bevillingens Størrelse, og fremkom med 2 Forslag, der imidlertid begge forkastedes . . . vedtoges enst. med 18 St. et fremkommet Forslag til Beslutning saalydende:

»Der bevilges 150 Kr. aarlig af Amtsfattigkassen til Bestridelse af Udgifterne ved den aandssvage Niels Lassen Arge af Thorshavns Ophold paa Aandssvageanstalten Gl. Bakkehus ved København, imod at Faderen Stenhugger Peter H. Arge betaler 50 Kr. og Thorshavns Kommune 100 Kr. aarlig for Dren-

*) Se Beretningen for 1895, Side 66.

gens Ophold paa Anstalten; ligeledes bevilges den ene Halvdel af Udgifterne ved Drengens Nedsendelse og eventuelle Hjemsendelse imod at Kommunen og Faderen udrede den anden Halvdel med det halve af hver.

3. Vedkommende Skydskassen.

Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges til Restridelse af Skydsudgifterne for Aaret 1896—97 at paaligne et samlet Beløb af 2968 Kr. 33 Øre, der i Henhold til Lov af 17de Marts 1865 og Lov af 14de Januar 1881 fordeles saaledes mellem Kommunerne:

Nr.	Kommunernes Navne.	Folketallet.	Særlige Skydsudgifter.		Fælles Skydsudgifter.		Samlet Beløb.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Norderøernes Præstegjælds Kommune .	1528	158	8	259	76	417	84
2	De forenede Sognes Kommune i Østersø Præstegæld	2507	242	47	126	19	668	66
3	Ejdes Sogns Kommune	501	48	46	85	17	133	63
4	De forenede Sognes Kommune i Nordstrøms Præstegæld	1257	61	57	213	69	275	26
5	Vestmanhavns Sogns Kommune	346	16	95	58	82	75	77
6	De forenede Sognes Kommune i Sydstrøms Præstegæld	493	24	15	83	81	107	96
7	Thorshavns Kommune	1303	63	82	221	51	285	33
8	Nolsø Sogns Kommune	209	10	23	35	53	45	76
9	Vaagø Præstegjælds Kommune	1306	48	67	222	2	270	69
10	Sandø	993	33	14	168	81	201	95
11	Kvalbø Sogns Kommune	518	12	9	88	6	100	15
12	Frødebø	650	15	17	110	50	125	67
13	De forenede Sognes Kommune i Sudersø Præstegæld	1313	31	35	228	31	259	66
	Tilsammen	12954	766	15	2202	18	2968	33

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Andragender om Bidrag til Broer, Veje og Landingssteder:

- Fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østersø Præstegæld var indkommet et Andragende om Genbevilling af et i 1894 til »Lunner« i Avevig bevilget Beløb paa 24 Kr. 52 Ø. — Da der nu forelaa Attest om, at Arbejdet var udført, bevilgedes Beløbet.
- Fra Beboerne af Vaag paa Sudersø var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Hjælp til Udbedring af Landingsstedet Vaagsejde og Anskaffelse af et Spil til Ophaling af Baadene. Der forelaa Overslag paa 146 Kr. til Materialier og 54 Kr. til Formandsløn. — Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges:

Til Udbedring af Landingsstedet paa Vaagsejde og til Anskaffelse af et Ophalingsspil paa samme Sted bevilges et Beløb paa 146 Kr., som vil være at udbetale, naar der fra vedkommende Forstanderskab foreligger Attest for, at Arbejdet er forsvarlig udført, og at der til Materialier er medgaaet mindst det nævnte Beløb.

- Fra Beboerne af Skarvenæs var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Hjælp til Anskaffelse af et Ophalingsspil ved Landingsstedet dersteds. Overslaget lød paa 69 Kr. 15 Øre. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges at bevilge et Beløb af 60 Kr., der vil være at udbetale, naar der fra vedkommende Forstanderskab foreligger Attest for, at Arbejdet er udført forsvarligt og dertil af Materialier er anvendt

- mindst det paa Overslaget opførte Beløb.
- d. Fra Beboerne af Nordredal var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om en Bevilling til Udsprængning af Klippen paa den sydlige Side af den derværende Gjev og Anskaffelse af et Spil, hvorved nævnte Sted formenes at kunne blive en ret god Landingsplads. Overslaget lød paa 340 Kr. — Da Beløbet var for stort til at kunne bevilges af Fondens til Disposition staaende Midler, medens Projektet paa den anden Side mentes at være en Overvejelse værd, foreslog Udvalget at udsætte Sagen til næste Aar, hvilket vedtoges.
 - e. I Henhold til Lagtingets Vedtagelse i forrige Samling (se Beretningen for 1895. Side 68—69) havde Forstanderskabet for de forenede Sogne i Østerø ladet udarbejde et Overslag over Udgifterne ved en Stenbro over Gøtevej. Overslaget lød paa 1671 Kr. 64 Øre. — Udvalget fandt, at det vilde være aldeles urimeligt at anvende et saa stort Beløb til denne Bro; men da Broen, der ligger paa Alfavej og benyttes meget, trængte til en Ombygning, mentes det rettere at vende tilbage til det i forrige Samling indkomne Overslag til en Træbro. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges at bevilge et Beløb af 140 Kr., der udbetales, naar der fra vedkommende Forstanderskab foreligger Attest for, at Broen er opført forsvarligt og af godt Materiale overensstemmende med Overslaget.
 - f. Fra Forstanderskabet for Ejdes Sogns Kommune var indkommet Andragende om Tilskud til en Bro over »Breidå«, en halv Fjerdingsvej søndenfor Ejde. Overslaget lød paa c. 100 Kr. til Materialier. — Udvalget, som mente, at der var Trang til en Bro paa det nævnte Sted, men ikke mente at kunne foreslaa nogen Bevilling af Betydning uden at andre mindst lige saa berettigede Krav tilsidesattes, foreslog Sagen udsat til næste Aar, hvilket vedtoges.
 - g. Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrøm havde andraget om et Beløb paa 36 Kr. til en Bjælke til Broen i Haldersvig. — Til denne Bro blev i 1889 bevilget 66 Kr., hvilket Beløb den Gang efter samtlige foreliggende Oplysninger skønnedes at være tilstrækkeligt. Sognekommisjonen undlod imidlertid den Gang at borttage og erstatte den ene allerede da af Raaddenskab angrebne Bjælke og er siden atter og atter indkommen med Andragende om Bevilling til en ny. Efter Udvalgets Forslag vedtoges at svare Andrageren, at da Tinget i Aaret 1889 til Broen i Haldersvig har bevilget et saa stort Beløb (66 Kr.), som den Gang blev anset for tilstrækkeligt til en ny Bro, kan Tinget ikke imødekomme Andragendet, men maa paalægge Haldersvig Kommune at holde Broen i forsvarlig Stand.
 - h. Fra samme Forstanderskab var indkommet Andragende om en Bevilling af 53 Kr. 1 Øre, som var medgaaet til en i Sommeren 1895 foretagen Reparation af Broen i Kvivig (se Beretningen for 1895. Side 69). — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 25 Kr.
 - i. Fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrøm var indkommet Andragende om Bevilling til Materialier til en Bro over Sundselven, da den nuværende Bro over nævnte Elv var helt raadden. Paa et medfølgende Overslag beregnedes Materialierne til en Træbro paa 3 Alens Bredde til 140 Kr. 8 Øre; til en Træbro paa 32 Tømmers Bredde til 80 Kr. 56 Øre, medens en Stenbro anslaaes til 300 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge et Beløb af 50 Kr., som udbetales, naar der fra vedkommende Forstanderskab foreligger Attest for, at Broen er forsvarlig opført efter det Overslag, der lyder paa 80 Kr. 56 Øre til Materialier.
 - j. Fra Thorshavns Kommunalbestyrelse var indkommet Andragende om et passende Tilskud, t. Eks. 100 Kr., til Fortsættelse og Udbedring af Vejen fra Thorshavn til Velbestad. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 80 Kr.
 - k. Fra Sognekommisjonen i Sandevaag var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Tilskud til Broen over Kirkeaa og to Broer over

Skibcæaer i Sørvaaq. — Udvalget mente, at de to sidstnævnte Broer kun havde Betydning for Bygdens egne Beboere, hvorimod den førstnævnte Bro, hvortil der var medgaaet 63 Kr. 74 Øre, laa paa Alfavej, saa det maatte siges at være af offentlig Interesse, at den holdtes i forsvarlig Stand, hvorfor det foreslog at bevilge 40 Kr., hvilket vedtoges.

1. Fra Sognekommisjonen for Sandevaag Sogn var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Tilskud til en Træbro over »Løbenegjov« i Sundshaugen paa Sandevaag—Øregjov Vojen. Overslaget lød paa 100 Kr., hvoraf 92 til Materialier og 8 til Formandsløn. — Det vedtoges at bevilge 90 Kr., der udbetales, naar der fra Forstanderskabet foreligger Attest om, at Broen er bleven forsvarlig opført i Overensstemmelse med det foreliggende Overslag.

B. Andragende om Erstatning for Legemsskade foraarsaget ved Grindedangst.

Fra Christian J. Andreassen af Tofte var der indkommet Andragende om Erstatning for Arbejdstab og Udgifter til Læge i Anledning af et Snitsaar. han fik ved Grindedrabet i Thorshavn den 5te August 1896, og som i 7 Dage havde gjort ham udygtig til Arbejde. Udgifterne til Lægebehandling og Forbindstoffer androg 5 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 14 Kr.

5. Vedkommende Kirkekasserne.

Fra Amtmanden var der, paa Kirkeinspektionens Vegne, sket en Henstilling til Tinget om at bevilge de nødvendige Midler til en paatrængende nødvendig Reparation af Orgelet i Thorshavns Kirke, hvorhos det oplystes, at der var brevvekslet med en Orgelbygger i København angaaende denne Sag, og at Reparationen antoges at ville koste fra 200 til 800 Kr. alt eftersom det vilde vise sig nødvendigt at indsætte ny Piber i Orgelet eller dette kunde undgaas. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

- 1) Der bevilges af Thorshavns Kirkes særlige Kasse et Beløb paa indtil 800 Kr. til

en Reparation af Orgelet i Thorshavns Kirke.

- 2) Amtmanden anmodes om godhedsfuldt at foranledige det nævnte Orgel nedsendt til København og der overgivet til en dygtig Orgelbygger til Eftersyn og Reparation, hvorhos ovennævnte Beløb stilles til hans Disposition, i Tilfælde af, at det maatte vise sig fordelagtigere at afhænde Orgelet og ombytte det med et nyt.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. I Henhold til Lagtingets Vedtagelse forrige Aar havde Amtet indhentet Erklæring fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune angaaende et Beløb paa 10 Kr., der for Aaret 1893—94 var blevet udbetalt for Brændsel til Skopen Skole (se Beretningen for 1895, Side 74). Af den foreliggende Erklæring fremgik, at Forstanderskabets daværende Formand havde udbetalt de omhandlede 10 Kr. til Sogne- og Skolekommissær Samuel J. Olsen af Skopen imod behørig Kvittering. Medens nævnte S. J. Olsen har ment sig berettiget til, eller i hvert Fald har beholdt hele Beløbet, syntes det af det oplyste temmelig tydelig at fremgaa, at han i alt Fald ikke havde leveret det fulde Kvantum Tørv, der skulde leveres for Pengene. Nu havde S. J. Olsen imidlertid tilbudt at dele halvt med Læreren, der, som den, der skal have leveret Tørvene, har ment sig berettiget til Beløbet, men der forelaa ikke noget om, hvorvidt Læreren vilde modtage dette Tilbud. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges: Forstanderskabet vil have at drage Om-sorg for, at Sagen om de 10 Kr., der ere udbetalte for Brændsel til Skopen Skole i Aaret 1893—94, ordnes i Mindelighed eller eventuelt afgøres ved Rettens Middel. — Indberetning om Sagens Udfald tilstilles Lagtinget.

- b. Fra Forstanderskabet for Vaagø Præstegælds Kommune var indkommet Andragende om Approbation paa, at et Kommunen tilhørende Hus i Sandevaag, der har været brugt som Skolestue, bortsælges, da der nu er opført en ny Skolestue i Sognet. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges den ansøgte Approbation.

c. Fra Handelsmand Jøen Jacobsen af Sydregøte var indkommet en Skrivelse, i hvilken han besværer sig over den hans Handel paalignede Kommuneskat for Aaret 1895—96. Forstanderskabet havde paalignet Jøen Jacobsen 6 Kr. og Handelen 60 Kr. i Formue- og Lejlighedsskat; og havde ikke villet nedsætte Skatten, da Andrageren havde gjort Indsigelse imod dens Størrelse. Klageren havde anført, at naar hans Handel og Handelen i Nordregøte vare satte i henholdsvis 60 Kr. og 43 Kr. i Skat, hvilket udgjorde mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{6}$ af hele Skatten, saa var dette for højt, naar henses til, at de større Bønder kun betale fra 5 til 16 Kr. Klageren havde dernæst anført, at hans Lejlighed var særdeles daarlig, idet han foruden en sindssvag Søn, som er ham til stor Byrde, tillige har i Huset en Datter, der er Enke med 2 smaa Børn uden Eksistensmidler, at han var 75 Aar gl. og hans Hustru 70, at han paa Grund af sin Alder havde maattet antage Medhjælp til Handelens Drift, hvilket kostede ham en betydelig Del af Handelens Indtægter. Handelsomsætningen angaves for 1894 til c. 20,000 Kr. — Det kommunale Udvalg, der behandlede Sagen, mente, at ligesom Forstanderskabet havde været uberettiget til at paaligne J. Jacobsens Handel særlig Skat, saaledes kunde man paa den anden Side heller ikke tage Hensyn til den Indtægt, Klageren angav at have haft af »Jørgen Bech & Sønners Handel» i Klaksvig, idet Klageren maatte betragtes at drive sin egen Forretning, hvorimod Omsætningen maatte lægges til Grund for Bedømmelsen af Skattens Størrelse. Paa Grundlag af den opgivne Omsætning og under Hensyn saa vel til Klagerens daarlige Husomstændigheder samt Skatteforholdene i Sognet, mente Udvalget, at Skatten burde nedsættes med 15 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

- 1) Den Jøen Jacobsen og sammes Handel i Sydregøte for Aaret fra 1ste Oktober 1895 til 30te September 1896 paalignede Skat, 66 Kr., nedsættes med 15 Kr.
- 2) Da Skatten paa Formue og Lejlighed er en personlig Skat, har Forstanderskabet været uberettiget til at sætte Jøen Jacobsens Handel i Sydregøte i særlig Skat.

d. Fra S. M. Henriksen af Nolsø var indkommet en Besværing over den hende for Aaret 1895—96 paalignede Kommuneskat, stor 40 Kr., idet hun paastod, at hvad Skatten oversteg 10 Kr. var for meget, ligesom hun forlangte oplyst, efter hvilke Regler Forstanderskabet har ansat hende i denne Skat, hvorhos hun hævdede, at hun levede i fuldstændigt Formuesfællesskab med Manden J. K. Henriksen. Af de foreliggende Aktstykker fremgik, at Forstanderskabet har forhørt sig paa Landfogedkontoret for at faa Underretning om, hvem der var Indehaver af den Forretning, som Klagerinden driver paa Nolsø, og der faaet det Svar, at S. M. Petersen, Enke efter Sønmand H. Debes Berthelsen*) den 30te Juli 1870 havde løst Handelsbevilling. Forstanderskabet havde ikke afæsket J. K. Henriksen og Hustru S. M. Henriksen nogen Erklæring om, hvorvidt de leve i Formuesfællesskab eller ej, og kunde, efter Udvalgets Mening, heller siges at have modbevist Klagerindens med Styrke hævdede Paastand om, at de levede i Formuesfællesskab. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges: Da S. M. Henriksen af Nolsø i Skatteklagen hævder, at hun lever i fuldstændigt Formuesfællesskab med sin Mand J. K. Henriksen ibd., maa Forstanderskabet anses for at have været uberettiget til at sætte hende i den hende for Aaret fra 1ste Oktober 1895 til 30te September 1896 paalignede Skat af 40 Kr. til Nolsø Sogns Kommune.

e. Foranlediget ved at Forstanderskabet for Vaagø Præstegælds Kommune paa et Bilag til Regnskabet for Sandevaag Sogn for Aaret 1894—95 havde opført som Restanter med Pligtarbejde, Syssemand Nielsen og Sønmand Jacob Pauli Nielsen, havde Lokalrevisor gjort den Bemærkning ved Regnskabet, at de to nævnte Personer formentlig maatte være fritagne for at yde Pligtarbejde, den første i Følge sin Stilling som Syssemand, den anden fordi han havde været fraværende fra Sognet hele Aaret. Regnskabsføreren havde, næst at henstille Sagen til Afgørelse ved Decision, oplyst, at J. P. Nielsen, som Forstanderskabet mente havde sit Hjemsted i Sandevaag, var opfordret til at opgive en der bosiddende Mand, der kunde udføre det ham paalignede Pligtarbejde.

*) Senere gift med Skibsfører J. K. Henriksen.

men havde undladt at gøre dette, hvorimod han havde betalt det ham paalignede kontante Beløb. — Det kommunale Udvalg indstillede denne Post til Afgørelse ved særlig Resolution af Tinget. Efter en længere Diskussion vedtoges et af Petersen stillet Ændringsforslag saalydende:

- 1) Sysselmanen maa udføre eller lade udføre det ham af Forstanderskabet afkrævede Pligtarbejde saa længe indtil det ved Dom er afgjort, at en saadan Forpligtelse ikke paa- hviler ham.
 - 2) Jacob Pauli Nielsen kan ikke anses for at være fritagen for saadant Arbejde.
- f. Fra Købmand J. P. Olsen af Mørken- øre var indkommet en Skrivelse, hvori han ankede over, at en af ham i sin Tid anlagt, siden af Kommunen over- taget Vej imellem Biskopstø og Mørken- øre var forfalden og at Forstander- skabet ikke havde været at formaa til at udbedre den, hvorhos han androg om, at Tinget vilde give Forstander- skabet et alvorligt Tilhold i saa Hen- seende. Det kommunale Udvalg*), til hvilket Sagen var henvist, indhentede en Udtalelse fra Forstanderskabets Formand, hvori oplystes, at Vejen var bleven ødelagt af »Rendekø«, den blev dog straks saa meget udbedret, at den uden Gene kunde befares, hvorimod den fuldstændige Istandsættelse trak i langdrag væsentlig paa Grund af manglende Arbejdskraft. Formanden indrømmede, at denne Vej ikke var saa god som de fleste andre i Bygden, men hævdede, at den »saa vel ved Nat som ved Dag er ufarlig at befare«. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges: Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune vil have at sørge for, at Vejen imellem Biskopstø og Mørkenøre holdes i en saadan Til- stand, at den forsvarlig kan befares.

7. Decision af Regnskaber.

Til Tinget vare indkomne efternævnte Regnskaber, forsynede med Revisions- antegnelser og Besvarelser samt Lagtings- revisors Vedtegnelser:

*) Udvalgets Formand, Olsen, der tillige er Formand i det paagældende Forstanderskab, tog ikke Del i Udvalgets Arbejde i denne Sag.

1. Regnskab for Færø Amts Repartitions- fond for Aaret til Olaidag 1895.
2. Regnskab for Færø Amts Fattigkasse for Aaret til 30te September s. A.
3. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for s. A.
4. Regnskab for Færø Amts Skolefond for Aaret 1895.
5. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
6. Regnskab for Grindegarnet i Vest- manhavn for s. A.
7. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
8. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
9. Regnskab for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat for s. A.
10. Regnskab for Norderøernes Præste- gælds Kirkekasse for s. A.
11. Regnskab for Østerø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
12. Regnskab for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
13. Regnskab for Thorshavns Kirkes sær- lige Kasse for s. A.
14. Regnskab for Nordstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
15. Regnskab for Vaagø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
16. Regnskab for Sandø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
17. Regnskab for Suderø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
18. Regnskab for Vaag Kirkes særlige Kasse for s. A.
- 19—25. Regnskaber for de til Norder- øernes Præstegælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te Septbr. 1895.
- 26—31. Regnskaber for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld for s. A.
32. Regnskab for Ljdes Sogns Kommune for s. A.
- 33—37. Regnskaber for de forenede Sogne i Nordstrømø Præstegæld for s. A.
38. Regnskab for Vestmanhavns Sogns Kommune for s. A.
- 39—41. Regnskaber for de forenede Sogne i Sydstrømø Præstegæld for s. A.
42. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
- 43—47. Regnskaber for de til Vaagø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.
- 48—51. Regnskaber for de til Sandø Præstegælds Kommune hørende Sogne for s. A.

- 52-55. Regnskaber for de forenede Sogne i Suderø Præstegæld for s. A.
 56. Regnskab for Frødebø Sogns Kommune for s. A.
 57. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
 58. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger for s. A.
 59. Regnskab for Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne for s. A.
 60. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for forulykkedes efterladte for 1895, gennemset af Foreningens Revisorer.
 Samtlige disse Regnskaber decideredes.

8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer til Valgforstanderskabene for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:
 for Norderøernes Præstegæld:
 Handelsfuldmægtig N. Lützen og Skolelærer S. M. Joensen, begge af Vaag.

for Østerø Præstegæld:
 Købmand Simon Andreasen og Skolelærer Joen Poulsen, begge af Strænder;
 for Nordstrømø Præstegæld:
 Købmand A. S. Reinert og Kongsbønde Olaf Olsen, begge af Vestmanhavn;
 for Sydstrømø Præstegæld:
 Boghandler H. N. Jacobsen og Apotheker Finsen, begge af Thorshavn;
 for Vaagø Præstegæld:
 Købmand D. Niclasen af Sørvaag og Syssemand Nielsen af Sandevaag;
 for Sandø Præstegæld:
 Skolelærer A. C. Joensen og Købmand Mourits Mohr, begge af Sand;
 for Suderø Præstegæld:
 Skolelærer O. N. Skaalum af Kvalbø og Købmand J. Dahl af Vaag.

- b. Til Medlem af Færø Amts Skoledirektion genvalgtes Købmand E. D. Bærentsen af Thorshavn.
 c. Til Medlem af Realskolekommissionen genvalgtes Exam. jur. E. Müller af Thorshavn.

XVIII. Andre Vedtagelser.

1. Angaaende Decision af de under Tingets sorterende Regnskaber.
 Efter Forslag af Formanden vedtoges, at der forholdes hermed som i de nærmest foregaaende Aar. (Se Beretningen for 1895, Side 77.)

2. Angaaende Udgivelse af en trykt Lagtingsberetning.

Den 6te August forhandlede om Antagelse af en Referent for den resterende

Del af Lagtingssamlingen og om Udgivelsen af en trykt Lagtingsberetning for Samlingen 1896. Schrøter foreslog, at Udgivelsen af en trykt Lagtingsberetning foranstaltes som i forrige Lagtingssamling vedtaget, altsaa uden at antage nogen Referent. — Forslaget vedtoges med 10 St. mod 0.

3. Angaaende en Retssag om Tiendeydelse af Havre.

Fra Kongsbønde J. Patursson af Kirkebø var indkommet et Andragende

om Tingets Medvirkning til, at en med ham af vedkommende Kirkekasse anlagt Sag til Erløggelse af Tiende af Havre bliver hævet. Ved Sagens foreløbige Behandling, den 13de August, foreslog Schrøter at nedsætte et særligt Udvalg paa 3 Medlemmer; Olsen foreslog at henvise Sagen til Amtsrepartitionsfundsudvalget, medens O. Jacobsen foreslog den henvist til Udvalget for forskelligartede Sager. Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagen overhovedet skulde gaa i Udvalg, sættes først under Afstemning, men forkastades, hvortil Sagen overgik til Behandling og Afgørelse i et følgende Møde. Ved Sagens endelige Behandling, den 15de August, fremkom og vedtoges, med 13 St. mod 0, følgende Forslag fra Schrøter:

1. Der svares Andrageren, Kongsbonde J. Patursson af Kirkebø, at Lagtinget ikke kan gaa ind paa hans Andragende. Men da Spørgsmaalets Afgørelse maa anses for at have almindelig Interesse, har Tinget anbefalet til Amtmanden at give ham fri Proces i Sagen, hvis han andrager derom.
2. Tinget anbefaler til Amtmanden at give førnævnte J. Patursson fri Proces i den af Kirkekassens Bærentsen paa vedkommende Kirkekasses Vegne anlagte Sag om Tiendepligt af Havre, hvis bemeldte J. Patursson andrager derom.

4. Anbefaling for M. Lützen, til at erholde offentlig Understøttelse til at frekventere en norsk Landbrugsskole.

Fra Mads Lützen af Klaksvig var indkommet et Andragende om Tingets Anbefaling til Justitsministeriet om, at der af offentlige Midler maa ydes ham en Understøttelse for at kunne frekventere et Kursus paa Aas højere Landbrugsskole ved Kristiania. — Efter Forslag af Udvalget for forskelligartede Sager vedtoges følgende Anbefaling:

»Fra Hr. Mads Lützen af Klaksvig, der i dette Foraar har afsluttet et toaarigt Kursus ved Landbrugsskolen i Kirkebø, er indkommet et Andragende til Lagtinget om dettes Anbefaling i Anledning af en Ansøgning til Justitsministeriet om at erholde Understøttelse til at gennemgaa et Kursus paa Aas højere Landbrugsskole ved Kristiania.

Foranlediget af dette Andragende skal Lagtinget, næst at bemærke, at det

maa betragtes som paaskønnelsesværdigt, at unge Mænd her paa Øerne føle Lyst og Trang til at udvide deres Kundskaber paa Landvæsenets Omraade for senere at kunne frugtbargøre de erhvervede Kundskaber til Gavn for deres Fædres, udtale som sin Formening, at Landbrugsforholdene i Norge mere stemme overens med Forholdene her paa Færøerne, end Tilfældet er med det danske Landbrug, og at derfor Andragerens Ønske om at frekventere en norsk Landbrugsskole finder fuld Støtte hos Tinget.

Andrageren, der har gode Vidnesbyrd fra Forsøgsgaardens Bestyrer, er ubemidlet. Faderen har en stor Familie at underholde og kan utvivlsomt ikke yde Sønnen nogen Hjælp.

Tinget skal derfor paa det bedste anbefale ham til en Understøttelse til sit Formaalets Opnaaelse.

5. Angaaende det Hansonske Legats Renter.

- a. Det fra forrige Samling udsatte Andragende fra Hans Vang af Kalbak (se Beretningen for f. A., S. 78) forelaa atter til Behandling i Aar. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges: Der udbetales Kongsbonde Hans Vang af Kalbak et Beløb paa 100 Kr. af det Hansenske Legats Renter, naar der foreligger en af tvende paalidelige Mænd underskreven Attest for, at han atter i sin Hauge har opført et ordentlig og vel bygget Faarehus, mindst 14 Alen langt og 6 Alen bredt.
- b. Fra Lagtingsmændene J. H. Schrøter, J. M. Hentze og D. Niclasen fremkom en Henstilling om, af det Hansenske Legats Renter at bevilge et Pengebeløb af 50 til 100 Kr. som Præmie til Kongsbonde Barent Vang af Kalbak for hans Virksomhed paa Landbrugets Omraade, i hvilken Henseende der særlig henpeges paa, at han er den første af vore Bønder, der har optaget den paa Forsøgsgaarden i Kirkebø brugte Driftsmaade med Plov, Harve, Centrifuge m. m. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

1. Som Paaskønnelse af Kongsbonde Barent Vangs Virksomhed paa Landbrugets Omraade skænkes der ham Landbrugsredskaber for et Beløb af c. 70 Kr., som bevilges af det Hansenske Legats Renter.

2. Anskaffelsen af Redskaberne sker igennem Amtmanden efter Konference med Kongsholde Bærent Vang.

6. Angaaende Fordeling af Pensionsbyrden til nogle fhv. Lærere.

Under Henvisning til, at der i Regnskabet for det Hansenske Legats Renter (jfr. Tillæg B, 1) var optaget en Udgiftspost paa 150 Kr. 75 Øre til Pensionering af entledigede Lærere, i Overensstemmelse med Lagtingets Vedtagelse i forrige Samling (se Beretningen fra f. A., S. 77), havde det kongelige danske Landhusholdningsselskab ved Skrivelse af 8de August d. A. til Amtet udtalt, at en saadan Anvendelse af Legatets Renter ikke kunde indrømmes at være i Overensstemmelse med Aanden i det Hansenske Testamente eller med de ved Legatets Overdragelse til Lagtinget trufne Bestemmelser, hvorfor der anmodes om en Udtalelse om denne Sag. — Udvalget for økonomisk Fond m. v., der behandlede denne Sag, kom, efter at have gennemgaaet det Hansenske Testamente, Landhusholdningsselskabets Skrivelse af 7de Novbr. 1870 og den af det af Tinget i denne Sag i 1871 nedsatte Udvalg afgivne

Betænkning, til det Resultat, at de omhandlede Pensionsbeløb ikke kunde udredes af Legatets Renter, hvorfor Udvalget foreslog og Tinget vedtog:

1. Det af det Hansenske Legats Renter i Regnskabsaaret fra 1ste April 1895 til 31te Marts 1896 til Skolelærerpensioner udbetalte Beløb af 150 Kr. 75 Øre, refunderes af Amtsrepartitionsfonden.
2. Halvdelen af det Beløb, som til Pensionering af de entledigede Skolelærere J. Petersen og J. Jacobsen vil være at udrede af de under Lagtinget sorterende offentlige Kasser og af Færø Amts Skolefond, tages indtil videre af Amtsrepartitionsfonden med 100 Kr. 50 Øre aarlig fra 1ste April d. A. at regne.
3. Amtmanden anmodes om at meddele Landhusholdningsselskabet, hvad der i Anledning af dets Skrivelse er blevet vedtaget af Tinget.

7. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparekasse.

Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse gjenvalgtes Skolelærer H. C. Petersen og valgtes, i Stedet for Sørenskriver Andersen, der var fraflyttet Færøerne, Fuldmægtig Th. J. Petersen, begge af Thorshavn.

Lagtinget sluttedes den 4de September efter at have været samlet i 38 Dage, i hvilken Tid der var afholdt 28 Møder.

Tillæg.

A. Love og Anordninger udkomne imellem Lagtingssamlingerne 1895—96.

1. Lov af 1ste April 1896 om Forandring i Bestemmelserne om Afholdelsen af Ting paa Færøerne.
2. Do. af s. D. om Kundgørelse af Love og Anordninger paa Færøerne.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

1. Skrivelse fra Justitsministeriet af 26de Oktober 1895 tilligemed Genpart af en fra Føreren af Tynsø Inspectionsskibet »C. F. Grove«, Premierløjtnant Block, afgiven Rapport, hvoraf fremgaar, at det næppe vil kunne betale sig at bortsprænge det i Sundet mellem Østerø og Strømø, nord for Øre, liggende Skær, »Hlesen« kaldet.*)
2. Skrivelse fra Amtet af 28de Juli 1896 ang. Flytning af Tingstedet for Søderø Syssel fra Ørdevig til Tveraa.
3. Bekendtgørelse af 25de Juni s. A. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ang. Ændringer i Skolelov af 1ste Marts 1854. sammes §§ 22, 24, 29 og 32.
1. Uddrag af Regnskabet for det Hansenske Legats Renter for Finantsaaret 1895—96:

Indtægt.

Kr. Ø.

A. Beholdning den 1ste April 1895, indestaende i Færø Amts Sparekasse	1792 27
B. Det Hansenske Legats Renter ere tilfaldne Færøerne for de 5 Aar fra 1ste April 1886 til 31te Marts 1891	> >
C. Renter af det i Sparekassen indestaende Beløb for Aaret fra 1ste April 1895 til 31te Marts 1896	54 30
Summa Indtægt	1846 57

*) Se Beretningen for 1894, Side 70—73

Udgift.

Kr. Ø.

A. Bevilget i Regnskabsaaret 1895—96:	
Bidrag til Pensioneringen af de entledigede Skolelærere J. Petersen af Næs Sogn og J. Jacobsen af Gøte Sogn for Tiden fra 1ste Oktbr. 1891 til 31te Marts 1896, jfr. Lov 29de Marts 1893 § 4	150 75
B. Beholdning den 31te Marts 1896, indestaende i Færø Amts Sparekasse mod 3 pCt. Rente	1695 82
Summa Udgift	1846 57

5. Kapitelstakst for Færø Amt for Aaret fra Olaidag 1896 til Olaidag 1897:

Kr. Ø.

Uld, uvasket	pr. Pd.	33
Lammeskind, nordenfjords	pr. Stk.	49
Do. søndenfjords	—	33
Hoser, 1 Alens	pr. Par	62
Do. 1/2 do.	—	70
Do. Puls-	—	93
Trøjer, 1 1/2 Pd.s	pr. Stk. . . .	23
Do. 2 —	—	70
Do. 2 1/2 —	—	201
Talg	pr. Pd. . . .	30
Smør	—	81
Raafisk, stor	—	4
Do. mindre	—	3
Klipfisk, stor	—	14
Do. mindre	—	11
Do. Langer	—	12
Tørfisk, stor	—	18
Do. mindre	—	11
Do. Langer	—	11
Fjer	—	44
Tran	pr. Pot . . .	14

Færø Amt og Provsti, den 29de Juli 1896.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Evensen.

